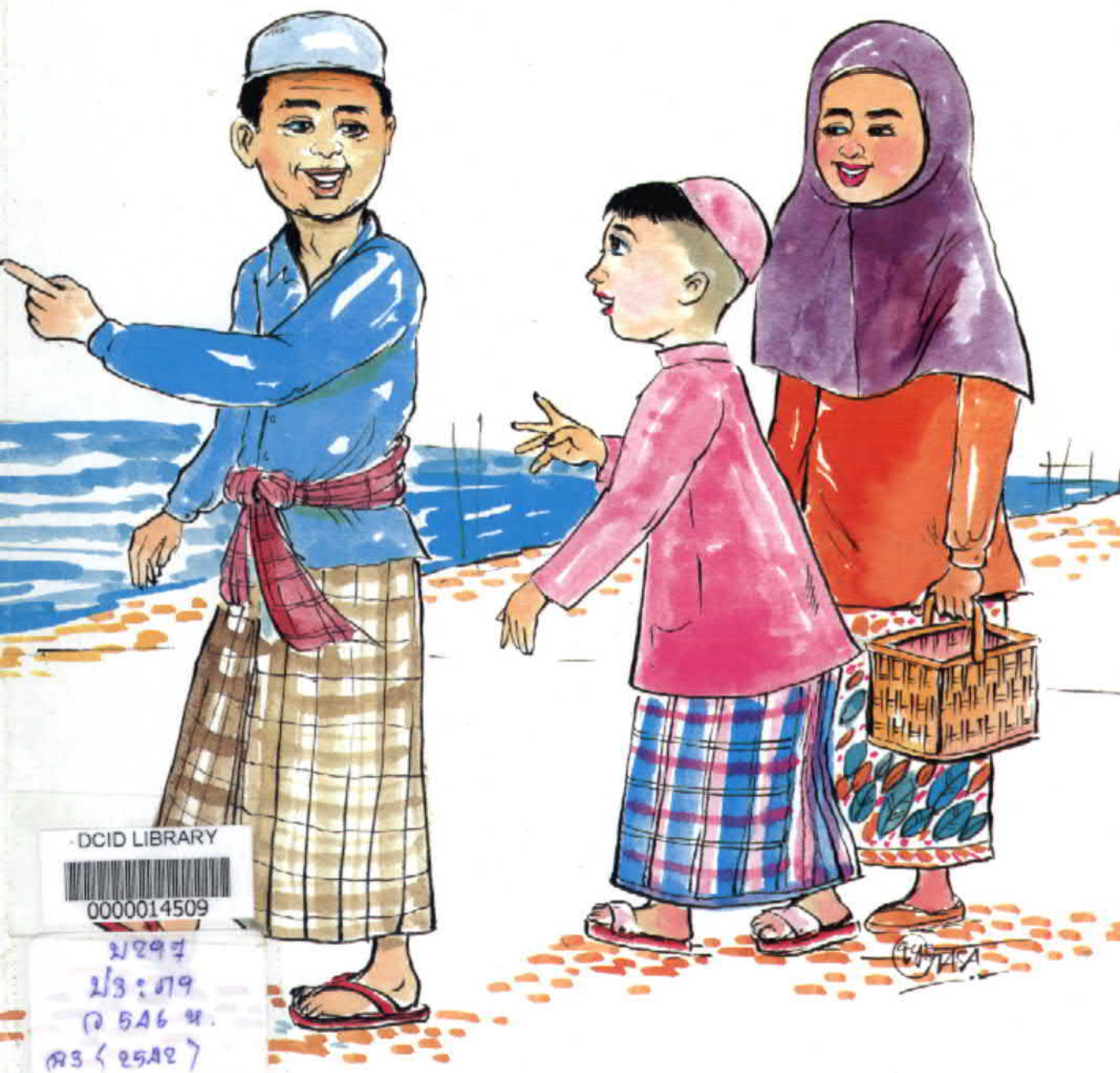

อิสลามศึกษา

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

DCID LIBRARY

0000014509

ม ๒๙๗
ป ๓ : ๗๙
๑ ๕๔๖ ข.
๗๓ (๒๕๔๒)

กระทรวงศึกษาธิการ

ตามหลักสูตรอิสลามศึกษา (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๓๗)

ในหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช ๒๕๒๑ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๓๓)

ตัวอย่าง

ตัวอย่างสื่อการเรียนการสอน
ศูนย์พัฒนาหนังสือ

หนังสือเรียนอิสลามศึกษา

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

ตามหลักสูตรอิสลามศึกษา (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๓๗)

ในหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช ๒๕๒๑

(ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๓๓)

ของ

กรมวิชาการ

กระทรวงศึกษาธิการ

เลขทะเบียน	๑๐๖๙๔๔ ค๓
เลขหมู่	๖๐๙๔ ม.๓.๓๙ ค.๕๔๔ ๔
วันที่	๑๗ มี.ค. ๕๕

ISBN 974-01-1706-6

พิมพ์ครั้งที่สอง ๒๐,๐๐๐ เล่ม

พ.ศ. ๒๕๔๒

องค์การค้ำของคุรุสภาจัดพิมพ์จำหน่าย

พิมพ์ที่โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว

๒๒๔๙ ถนนลาดพร้าว วังทองหลาง กรุงเทพมหานคร

มีลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติ

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง อนุญาตให้ใช้หนังสือในโรงเรียน

กรมวิชาการและสำนักพัฒนาการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
เขตการศึกษา ๒ ได้ร่วมกันจัดทำหนังสือเรียนอิสลามศึกษา ชั้นประถมศึกษา
ปีที่ ๓ ตามหลักสูตรอิสลามศึกษา (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๓๗) เพื่อ
ใช้สอนสอดแทรกในหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช ๒๕๒๑ (ฉบับ
ปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๓๓) กระทรวงศึกษาธิการได้พิจารณาแล้ว อนุญาตให้ใช้
หนังสือนี้ในโรงเรียนได้

ประกาศ ณ วันที่ ๑๑ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๑

๐
๐/๑๑

(นายอ่ำรุ่ง จันทวานิช)

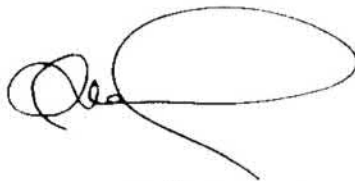
รองปลัดกระทรวง ปฏิบัติราชการแทน
ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช ๒๕๒๑ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๓๓) ทำให้มีการปรับปรุงคำอธิบายอิสลามศึกษา ในหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช ๒๕๒๑ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๓๓) ขึ้นใหม่ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น และให้สอดคล้องกับการปรับรายวิชาอิสลามศึกษาในระดับมัธยมศึกษาต่อไป

หนังสือเรียนอิสลามศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ เล่มนี้ กรมวิชาการและสำนักพัฒนาการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เขตการศึกษา ๒ ได้ร่วมกันจัดทำขึ้น ตามหลักสูตรอิสลามศึกษา (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๓๗) ประกอบด้วยเรื่องหลักศรัทธา ศาสนบัญญัติ ศาสนประวัติ จริยธรรม และอัล-กุรอาน เพื่อใช้สอนสอดแทรกในหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช ๒๕๒๑ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๓๓) ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้มอบหมายให้คณะกรรมการตรวจและพิจารณาหนังสือตามหลักสูตรอิสลามศึกษาดำเนินการตรวจและพิจารณาหนังสือเรียนเล่มนี้เสร็จเรียบร้อยแล้ว

กรมวิชาการหวังว่าหนังสือเรียนเล่มนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดี ขอขอบคุณผู้จัดทำ ผู้ตรวจและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในการจัดทำทุกท่านไว้ ณ โอกาสนี้

(นายพยุงศักดิ์ จันทรสุรินทร์)

อธิบดีกรมวิชาการ

๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๔๑

สารบัญ

หน้า

๑. หลักศรัทธา

บทที่ ๑	อัลลอฮ์	๑
บทที่ ๒	รَسُول	๓
บทที่ ๓	อัล-วาฮิด และ อัล-คอดิก	๗
บทที่ ๔	อัล-เศาะมัด และ อัล-อะลีม	๑๐
บทที่ ๕	อัล-เราะหฺมาน และ อัล-เราะหีม	๑๔
บทที่ ๖	อัล-มะลิก และ อัล-ฆะมาฟุร	๑๗
บทที่ ๗	อัล-หะฟิซ และ อัล-มุหฺยิ	๒๑
บทที่ ๘	อัล-มุมีต และ อัล-กอดิร	๒๕
บทที่ ๙	คุณลักษณะของรَسُول	๓๐
		๓๔

๒. ศาสนบัญญัติ

บทที่ ๑	การอะซาน	๓๗
บทที่ ๒	การอิกอมะฮ์	๓๙
บทที่ ๓	การละหมาด	๔๒
บทที่ ๔	หลักการละหมาด	๔๕
บทที่ ๕	คำกล่าวและอิริยาบถในการละหมาด	๔๘
บทที่ ๖	สิ่งที่เป็นสุนัตในการละหมาด	๕๑
บทที่ ๗	ประโยชน์ของการละหมาด	๕๗
		๖๑

๓. ศาสนประวัติ

๖๓

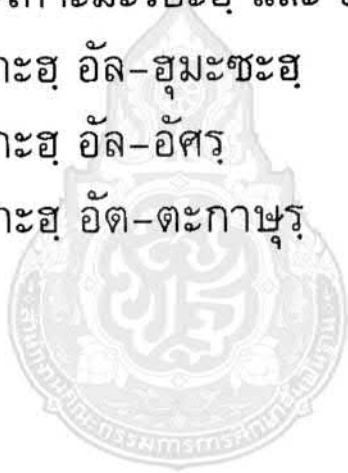
บทที่ ๑	ถ้าหิรธ	๖๕
บทที่ ๒	การรับวะหุครั้งแรก	๖๗
บทที่ ๓	การทำนายของวะเราะเกาะฮุ	๗๐
บทที่ ๔	การเผยแผ่ศาสนาอิสลามอย่างลับ	๗๒
บทที่ ๕	ผู้ที่เข้ารับศาสนาอิสลามกลุ่มแรก	๗๕
บทที่ ๖	การเผยแผ่ศาสนาอิสลามอย่างเปิดเผย	๗๗

๔. จริยธรรม

๗๙

บทที่ ๑	การตรงต่อเวลา	๘๑
บทที่ ๒	การรักษาสัญญา	๘๖
บทที่ ๓	ความมีระเบียบวินัย	๙๐
บทที่ ๔	ความเมตตากรุณา	๙๔
บทที่ ๕	ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่	๙๘
บทที่ ๖	ความซื่อสัตย์สุจริต	๑๐๓
บทที่ ๗	ความอดทน	๑๑๑
บทที่ ๘	ความขยัน	๑๑๗
บทที่ ๙	ความรับผิดชอบ	๑๒๑
บทที่ ๑๐	ความสามัคคี	๑๒๖
บทที่ ๑๑	ความเสียสละ	๑๓๒

	หน้า
บทที่ ๑๒ ความประหยัด	๑๓๙
บทที่ ๑๓ ความไม่ประมาท	๑๔๕
บทที่ ๑๔ ความใฝ่รู้	๑๕๑
 ๕. อัล-กุรอาน	๑๕๕
บทที่ ๑ คำที่ประกอบด้วยพยัญชนะมัด	๑๕๗
บทที่ ๒ อัล-เกาะมะรียะฮฺ และ อัซ-ซัมสียะฮฺ	๑๕๙
บทที่ ๓ สุเราะฮฺ อัล-ฮุมะซะฮฺ	๑๖๑
บทที่ ๔ สุเราะฮฺ อัล-อัสรฺ	๑๖๓
บทที่ ๕ สุเราะฮฺ อัล-ตะกาษุรฺ	๑๖๕

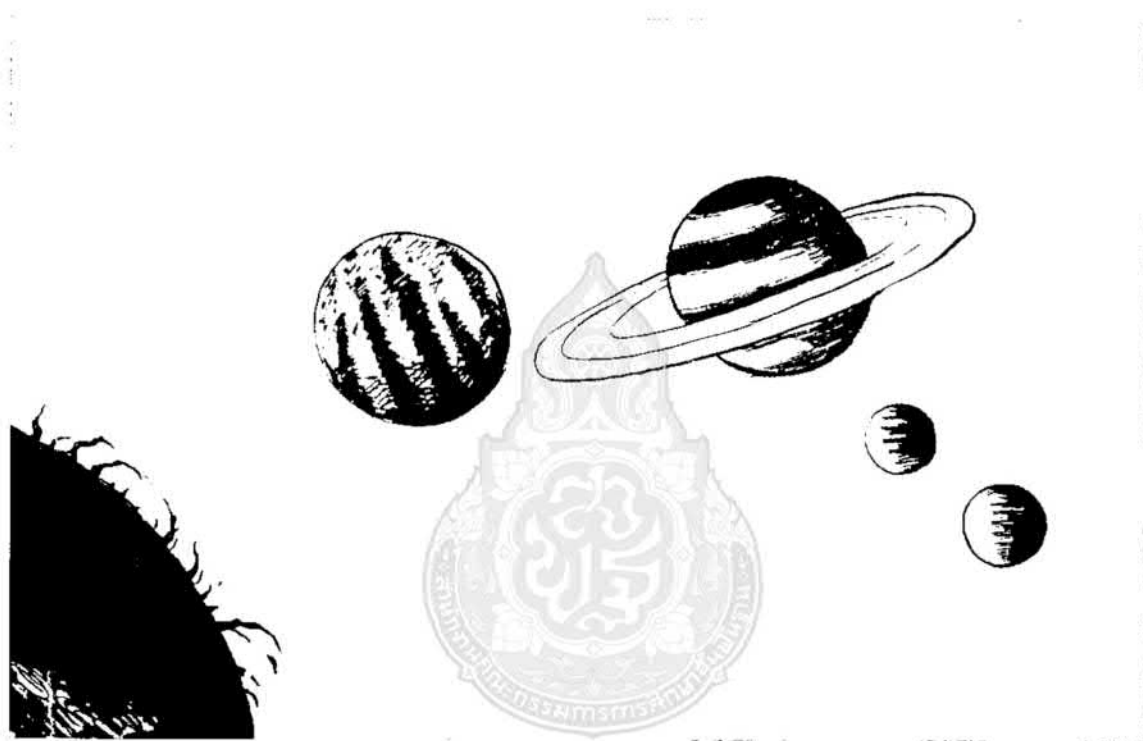

อัลลอฮ์

เราเชื่อว่าการเกิดมามีชีวิตอยู่บนโลกนี้ต้องมีผู้สร้าง ผู้ที่สร้างและให้ชีวิตแก่เราต้องเป็นผู้มีพลังอำนาจเหนือเรา และสิ่งต่างๆ ซึ่งเราไม่สามารถจินตนาการพลังอำนาจได้ พลังอำนาจดังกล่าว นั่นคือ พระผู้เป็นเจ้า เราเรียกพระผู้เป็นเจ้าว่า “อัลลอฮ์”

อัล-กุรอานสอนให้เราเชื่อว่า อัลลอฮฺทรงมีองค์เดียว ทรงมีพลังอำนาจเหนือสิ่งต่างๆ ทรงเร้นลับ ไม่มีสิ่งใดเทียบเหมือนพระองค์ ดังนั้น ไม่มีมนุษย์คนใดสามารถจินตนาการภาพของพระผู้เป็นเจ้าได้ เพราะการจินตนาการก็คือ การเปรียบเทียบพระผู้เป็นเจ้ากับสิ่งอื่นที่มนุษย์เคยสัมผัส เห็น และคิดขึ้นมา

อัลลอฮฺได้กล่าวยืนยันเกี่ยวกับพระองค์

ความว่า “แท้จริง ฉันคืออัลลอฮฺ ไม่มีพระผู้เป็นเจ้าใดๆ นอกจากฉัน ดังนั้น ท่านจงเคารพภักดีต่อฉันเถิด”

(สุเราะฮฺ ฏอฮา อายะฮฺที่ ๑๔)

เราสามารถรู้จักอัลลอฮฺ ด้วยการศีกษาพระนามอันประเสริฐ เช่น อัล-วาฮิด อัล-คอลิก เป็นต้น และคุณลักษณะของอัลลอฮฺ ที่พระองค์ได้ทรงสอนไว้ในอัล-กุรอาน เช่น ทรงพูด ทรงได้ยิน ทรงรอบรู้ ทรงเห็น เป็นต้น และคำสอนของนบีมุหัมมัด คือลลลอฮฺ อะลียฮิ อะสลัม ที่ถูกรวบรวมในอัล-หะดีษ นอกจากนั้นอัลลอฮฺทรงสอนเราให้ใช้สติปัญญาวิเคราะห์ ปรัชญาการณธรรมชาติทุกอย่างที่อยู่รอบตัว ซึ่งเป็นสัญลักษณ์ความยิ่งใหญ่ของอัลลอฮฺ

ดังนั้น การศีกษาหาความรู้จาก อัล-กุรอาน อัล-หะดีษ และ ตำราศาสนาต่างๆ ที่ผู้รู้ได้เขียนไว้ ต้องเสริมด้วยการเรียนสาขาวิชาต่างๆ เช่น วิทยาศาสตร์ ประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ และอื่นๆ เราจะได้รู้จักอัลลอฮฺได้ดีมากยิ่งขึ้น

พระนามอันประเสริฐของอัลลอฮฺที่เรียกว่า อัล-อัสมَاء อุลหุสนา ที่เราควรทราบมี ๙๙ พระนาม ดังที่นักเรียนจะได้เรียนในบทต่อไป ส่วนคุณลักษณะของพระองค์จะได้ศึกษาจากพระนามดังกล่าว ซึ่งทั้งหมดศึกษาได้ในอัล-กูรฺอาน และอัล-หะดีษ อันเป็นแหล่งที่มาของศาสนาอิสลาม ส่วนแหล่งอื่นนักเรียนสามารถค้นคว้าจากตำราที่ผู้รู้เขียนไว้ เราเชื่อว่าอัลลอฮฺทรงประทานอัล-กูรฺอาน และทรงส่งศาสนทูตของพระองค์เพื่อสอนให้มนุษย์รู้จักพระองค์ และปฏิบัติตามคำสอนของพระองค์ เพื่อความสุขในโลกนี้ และโลกหน้า

การเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เราจะต้องสำนึกบุญคุณของผู้สร้างและผู้ให้ชีวิตแก่เรา นั่นคือ อัลลอฮฺ ด้วยการให้ชีวิตของเราเพื่อการภักดีต่อพระองค์ โดยการทำความดีให้กับตัวเรา สังคม และบ้านเมืองของเรา เช่น ละหมาด ช่วยเหลือคนอ่อนแอ ไม่เสพสิ่งเสพยาเสพติด เป็นต้น

อัลลอฮฺได้เตือนสติมนุษย์ให้ภักดีต่อพระองค์ เพราะพระองค์คือ พระผู้เป็นเจ้าที่เที่ยงแท้แน่นอน

ความว่า “ท่านทั้งหลายจงภักดีต่ออัลลอฮฺเถิด เพราะพวกท่านไม่มีพระผู้เป็นเจ้าอื่นใดอีกแล้ว นอกจากพระองค์”

(สุเราะฮฺ อัล-มูมีนูน อายะฮฺที่ ๓๒)

กิจกรรมท้ายบท

๑. อัลลอฮ์ คือพระนามของใคร
๒. ใครเป็นผู้สร้างสิ่งต่างๆ บนโลกนี้
๓. อัล-อิสมาอี อุลุหฺสนา หมายถึงอะไร
๔. เราควรสำนึกบุญคุณต่ออัลลอฮ์อย่างไรบ้าง
๕. เรารู้จักอัลลอฮ์ได้อย่างไร

บทที่ ๒

รَسُول

รَسُول คือ มนุษย์เพศชายที่ได้รับการแต่งตั้งจากอัลลอฮ์ให้ทำหน้าที่เผยแผ่คำสั่งสอนต่างๆ ของอัลลอฮ์แก่มนุษย์ในยุคสมัยต่างๆ อัลลอฮ์จะแต่งตั้งรَسُولแก่ทุกประชาชาติตามแต่ทรงประสงค์ เช่น แต่งตั้งนบีมุซา อะลียฮิสสะลาม แก่ประชาชาติชาวยิว และนบีมุหัมมัด ศ็อลลัลลอฮุ อะลียฮิ วะสัลลัม แก่ทุกประชาชาติในยุคสุดท้ายก่อนสิ้นโลก เป็นต้น บรรดานบีและรَسُولจะมีการประกอบอาชีพ เช่น เลี้ยงแพะ แกะ ค้าขาย มีครอบครัวเหมือนกับมนุษย์ทั่วๆ ไป รَسُولจึงไม่ใช่ฤาษี หรือ

ผู้วิเศษ หมอดู โหร แต่ท่านนบีและรَسُولเป็นผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรมอันดีงามและปฏิบัติตามคำสอนของอัลลอฮ์อย่าง สมบูรณ์ ไม่กระทำการที่ผิดหรือบาป ทั้งนี้บรรดานบีและรَسُول ได้รับการคุ้มครองจากอัลลอฮ์ให้เป็นผู้ที่บริสุทธิ์จากความชั่ว ทั้งปวง นอกจากนี้บรรดานบีและรَسُولจะได้รับมูอฺญิซาตต่างๆ จากอัลลอฮ์

มูอฺญิซาต คือ ความวิเศษ เลอเลิศ หรือสิ่งมหัศจรรย์ที่ อัลลอฮ์ทรงประทานแก่รَسُول เพื่อแสดงให้เห็นอำนาจ ของพระองค์ที่ไม่มีอะไรมาเทียบเท่าได้ พระองค์ทรงประทาน มูอฺญิซาตแก่รَسُولแตกต่างกันไปตามสถานการณ์ที่ทรงประสงค์

มูอฺญิซาตที่ทรงประทานแก่รَسُولมีหลายรูปแบบ อย่างเช่น ทรงประทานให้ท่านนบีมุหัมมัด ศ็อลยฺ ได้รับความภักดิ์-กูรฺอาน เพื่อเผยแผ่แก่ประชาชาติยุคสุดท้าย ซึ่งเนื้อหาสาระใน อัลกูรฺอานเป็นอมตะวาจา เป็นเรื่องราวต่างๆ ที่มนุษย์ไม่อาจ หยั่งรู้ได้ในความรู้บางอย่างทั้งในอดีต ปัจจุบัน อนาคต อัล-กูรฺอานได้ท้าทายให้มนุษย์พิสูจน์ความสับสน ความรู้และ เรื่องราวต่างๆ ที่เป็นสัจธรรม อัล-กูรฺอานจึงเป็นสรรพศาสตร์ที่ แสดงถึงความรอบรู้เกินปัญญามนุษย์ของอัลลอฮ์

จำนวนนบี และรَسُولนั้นมีมากมาย แต่บรรดานบีและรَسُول ที่เราต้องทราบมี ๒๕ ท่าน ตามที่ปรากฏใน อัล-กูรฺอาน ใน บรรดานบีและรَسُولดังกล่าว นบีมุหัมมัด ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ

วะสลัลัม เป็นรสุลท่านสุดท้าย และเป็นแบบอย่างที่เราต้องปฏิบัติตาม

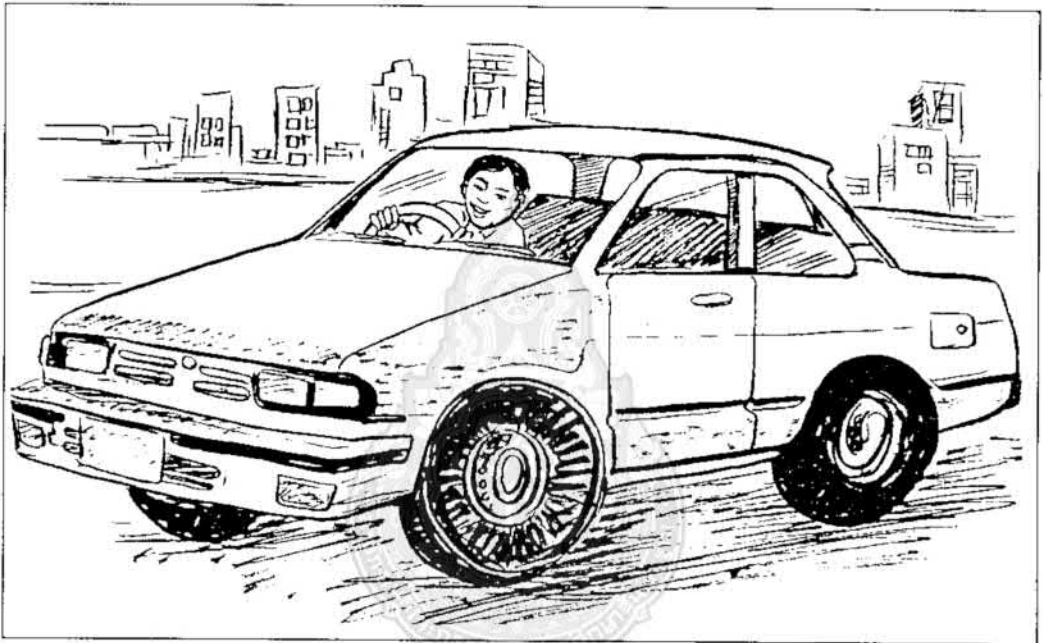
การปฏิบัติตามรสุลนั้น คือ เราต้องปฏิบัติตามคำสอนของท่าน กล่าวคือเราต้องปฏิบัติทุกคำสอนที่มีอยู่ในอัล-กุรอาน และอัล-หะดีษ ที่ท่านได้ฝากให้เป็นมรดกสำหรับประชาชาติของท่าน เรายอมรับและเชื่อในสิ่งที่รสุลสอนไว้ และเราควรกล่าวสรรเสริญบรรดารสุลผู้เสียสละทั้งหลายด้วยการกล่าว “อะลัยฮิสสะลาม عَلَيْهِ السَّلَام” หรือ “ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสลัลัม صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ” หลังจากเอ่ยชื่อของท่าน เช่น อาดำ อะลัยฮิสสะลาม มุหัมมัด ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสลัลัม เป็นต้น

กิจกรรมท้ายบท

๑. รสุลหมายถึงใคร
๒. รสุลท่านสุดท้ายชื่ออะไร
๓. เราจะปฏิบัติตนตามแบบอย่างของรสุลได้อย่างไรบ้าง
๔. รสุลเป็นคนที่มียุทธลักษณะอย่างไร
๕. มุอฺญิซาต คืออะไร
๖. รสุลเป็นญาซี หมอดู โหร ใช่หรือไม่

อัล-วาฮิด และ อัล-คอลีก

อัล-วาฮิด (الْوَاحِد) แปลว่า ผู้ทรงเอกะ

อัล-วาฮิด คือ พระนามอันประเสริฐของอัลลอฮ์ที่มุสลิม
ทุกคนต้องศรัทธา

ถ้าเราสังเกต ทุกวันนี้ที่อยู่สังคมได้ เพราะสังคมของเรา
มีระเบียบ

เราอยู่ในครอบครัวได้ เพราะครอบครัวมีระเบียบ

เราอยู่ในโรงเรียนได้ เพราะโรงเรียนของเรามีระเบียบ

เราอยู่ในบ้านเมืองได้ เพราะบ้านเมืองของเรามีระเบียบ
เราอยู่ในโลกนี้ได้ เพราะโลกนี้มีระเบียบ

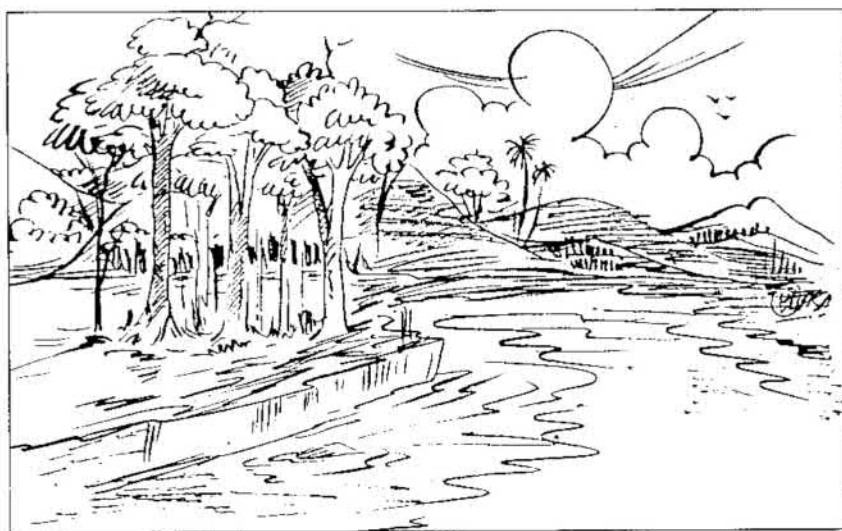
ครอบครัวของเรา โรงเรียนของเรา บ้านเมืองของเรามี
ระเบียบ เพราะมีผู้นำสูงสุดเพียงผู้เดียว

โลกของเรามีระเบียบ เพราะมีพระเจ้าองค์เดียว ทรง
บันดาลบริหาร นั่นคือ อัลลอฮ์ สิบฮานะฮู ะตะอะลา

อัลลอฮ์ได้กล่าวถึง ความเป็นหนึ่งของพระองค์

ความว่า “อันที่จริง พระเจ้าของพวกเขาเจ้ามีเพียงหนึ่ง
เท่านั้น (พระองค์) ทรงอภิบาล (สร้างและดูแล) ฟากฟ้าและ
แผ่นดิน รวมทั้งสรรพสิ่งระหว่างทั้งสอง และทรงเป็นผู้อภิบาล
แห่งทิศตะวันออก (ทรงจัดการโคจรของดวงอาทิตย์ที่ทำให้เกิด
การเปลี่ยนแปลงของวันต่างๆ ในรอบปี) ”

(สุเราะฮ์ อັศ-ศอฟฟาต อายะฮ์ที่ ๔-๕)

อัล-คอลิก (الْخَالِق) แปลว่า ผู้ทรงสร้าง

อัล-คอลิก หมายถึง อัลลอฮ์ทรงสร้างทุกสิ่งตามเจตนา
ของพระองค์โดยอานุภาพ และความรอบรู้ของพระองค์

อัลลอฮ์ได้กล่าวถึงการทรงสร้าง

ความว่า “จงประกาศเถิด (มุหัมมัดว่า) อัลลอฮ์ทรงสร้าง
ทุก ๆ สิ่ง”

(สุเราะฮ์ อัล-เราะอฺดุ อายะฮ์ที่ ๑๖)

สิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวเรา เช่น ต้นไม้ ภูเขา ดิน น้ำ อากาศ
และอื่น ๆ อัลลอฮ์ สُبْحَانَهُ ะอะอะอะ ะอะอะอะ เป็นผู้ทรงสร้าง

อัลลอฮ์ สُبْحَانَهُ ะอะอะอะ ะอะอะอะ ทรงสร้างทุกสิ่งที่มีชีวิต และ
สิ่งที่ไม่มีชีวิต มนุษย์ไม่สามารถสร้างสิ่งที่มีชีวิตได้ มนุษย์สร้างบ้าน
ตึกได้ด้วยไม้ อิฐ หิน ปูน และทราย แต่มนุษย์ไม่สามารถสร้างไม้
อิฐ หิน และทรายขึ้นมาเองได้ มนุษย์สามารถประดิษฐ์ตุ๊กตาหรือ
ปั้นรูปสัตว์และอื่น ๆ ได้ แต่มนุษย์ไม่สามารถให้สิ่งเหล่านี้มีชีวิตได้

เมื่ออัลลอฮ์ต้องการสร้างสิ่งใด พระองค์เพียงแต่กล่าวไว้

ความว่า “จงเป็นเถิด แล้วมันก็เป็นขึ้น (ตามคำบัญชาของ
อัลลอฮ์)”

(สุเราะฮ์ อัล-ฟุรกอน อายะฮ์ที่ ๒)

ดังนั้น เรายอมรับว่าทุกสิ่งที่เป็นธรรมชาติ อัลลอฮ์ สُبْحَانَ-
 ะฮู ะตะอาลา ทรงสร้าง เราจึงขอบคุณอัลลอฮ์ ด้วยการ
 สรรเสริญความยิ่งใหญ่ของพระองค์ ปฏิบัติในสิ่งที่ใช้ ละเว้นใน
 สิ่ง proharam

กิจกรรมท้ายบท

๑. อัล-วาฮิด แปลว่าอะไร และหมายถึงอะไร
๒. โลกของเรามีระเบียบได้ เพราะอะไร
๓. อัล-คอลีก แปลว่าอะไร และหมายถึงอะไร
๔. สิ่งที่เป็นธรรมชาติใครเป็นผู้สร้าง
๕. อัลลอฮ์ทรงสร้างสิ่งที่เป็นธรรมชาติ แต่มนุษย์จะสร้าง
 สิ่งที่มีอยู่แล้วตามธรรมชาติ ใช่หรือไม่

อัศ-เศาะมัด และ อัล-อะลีมี

อัศ-เศาะมัด (الْصَّمَد) แปลว่า ผู้ทรงเป็นที่พึ่ง

อัศ-เศาะมัด หมายถึง อัลลอฮ์ สُبْحَانَฮะฮ์ วะตะอะลา
ทรงเป็นที่พึ่งสำหรับสรรพสิ่งทั้งหลาย หลักฐานจากอัล-กุรอ่าน
อัลลอฮ์ สُبْحَانَฮะฮ์ วะตะอะลา ทรงตรัส
ความว่า “อัลลอฮ์ ทรงเป็นที่พึ่ง”

(สุเราะฮ์ อัล-อิคลาศ ๒ อายะฮ์ที่ ๒)

อัลลอฮ์ เป็นผู้ทรงสร้าง พระองค์ทรงสร้างมนุษย์ และทรง
มีอำนาจเหนือมนุษย์และสรรพสิ่งต่างๆ พระองค์ไม่ต้องพึ่งพา
สิ่งใดๆ ทั้งสิ้น แต่ทุกสิ่งทุกอย่างต้องพึ่งพาพระองค์

เราเชื่อว่า ไม่มีสิ่งใดอยู่เหนืออำนาจของอัลลอฮ์ ดังนั้น
เราไม่ควรยึดสิ่งอื่นเป็นที่พึ่ง นอกจากอัลลอฮ์ สُبْحَانَฮะอู
วะตะอาลา เราไม่ยึดสิ่งที่อ่อนแอกว่าเราหรือสิ่งที่ไม่มีอำนาจมา
เป็นที่พึ่ง

อิรฺ-เราะหฺมาน และ อิรฺ-เราะหีม

อิรฺ-เราะหฺมาน (الرَّحْمَن) แปลว่า ผู้ทรงเมตตากรุณา

อิรฺ-เราะหฺมาน หมายถึง อัลลอฮฺทรงเมตตากรุณาต่อสิ่ง
ต่าง ๆ ที่ทรงสร้าง

อัลลอฮฺ สُبْحَانَهِ ะอะอะ อะละลา ทรงเมตตากรุณาต่อเรา
และมนุษย์ทุกคน

มนุษย์ สัตว์ พืช ล้วนได้รับความเมตตาจากอัลลอฮ์
 سبحานะฮู ะตะอาลา

อัลลอฮ์ ทรงสร้างอากาศ ให้มนุษย์ สัตว์ และพืชหายใจ

อัลลอฮ์ ทรงให้มนุษย์ สัตว์ และพืชมีอาหารไว้บริโภค
 มีน้ำไว้ดื่ม มนุษย์ สัตว์ และพืชจึงดำรงชีวิตอยู่ได้

ความเมตตากรุณาของอัลลอฮ์ سبحานะฮู ะตะอาลา
 ทรงมีต่อมนุษย์ทุกคนในโลกนี้ ถึงแม้มนุษย์ไม่ยอมศรัทธา และ
 ทำการกัฏตีต่ออัลลอฮ์ในโลกนี้ อัลลอฮ์ย่อมทรงให้ความเมตตา
 เช่นกัน เรายอมรับว่า การที่อัลลอฮ์ทรงประทานอัล-กุรอาน
 และเลือกท่านนบีมุหัมมัด ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ ะสลัลัม เป็น
 ศาสนทูตของพระองค์ เพื่อนำสัจธรรมให้แก่มวลมนุษย์นั้น เป็น
 ข้อพิสูจน์ถึงความทรงเมตตาของอัลลอฮ์ سبحานะฮู ะตะอาลา
 อย่างหนึ่ง อัลลอฮ์กล่าวไว้

ความว่า “และอัลลอฮ์ทรงให้อภัยยิ่ง ทรงเมตตากรุณายิ่ง”

(สุเราะฮ์ อัน-นิสาฮ์ อายะฮ์ที่ ๑๐๐)

อฺรฺ-เราะฮีม (الرَّحِيم) แปลว่า ผู้ทรงปรานี

อฺรฺ-เราะฮีม หมายถึง อัลลอฮ์ سبحานะฮู ะตะอาลา ทรง
 ปรานีเฉพาะผู้ศรัทธาในพระองค์เท่านั้น หลักฐานจากอัล-กุรอาน

ความว่า “และพระองค์ทรงเมตตายิ่ง (ปรานี) ต่อมวล
ศรัทธาชน”

(สุเราะฮฺ อัล-อะหฺซาบ อายะฮฺที่ ๔๓)

คำว่า อัล-เราะหฺมาน แสดงถึงความเมตตากรุณาของ
อัลลอฮฺ สิบฮานะฮฺ วะตะอาลา ต่อทุกสิ่งบนโลกนี้ โดยให้ปัจจัย
ยังชีพ และทรงบริหารจัดการทุกภัยต่าง ๆ

ส่วนคำว่า อัล-เราะฮีม แสดงถึงความปรานีของอัลลอฮฺ
สิบฮานะฮฺ วะตะอาลา ต่อผู้ศรัทธาในพระองค์โดยทรงให้อภัย
ในวันอาคิเราะฮฺ

ดังนั้น ผู้ที่ไม่ศรัทธาในอัลลอฮฺ สิบฮานะฮฺ วะตะอาลา ย่อม
จะได้รับความเมตตากรุณาจากอัลลอฮฺ สิบฮานะฮฺ วะตะอาลา
บนโลกนี้เท่านั้น แต่จะไม่ได้ได้รับความปรานีจากอัลลอฮฺ สิบฮานะฮฺ
วะตะอาลา ในอาคิเราะฮฺ

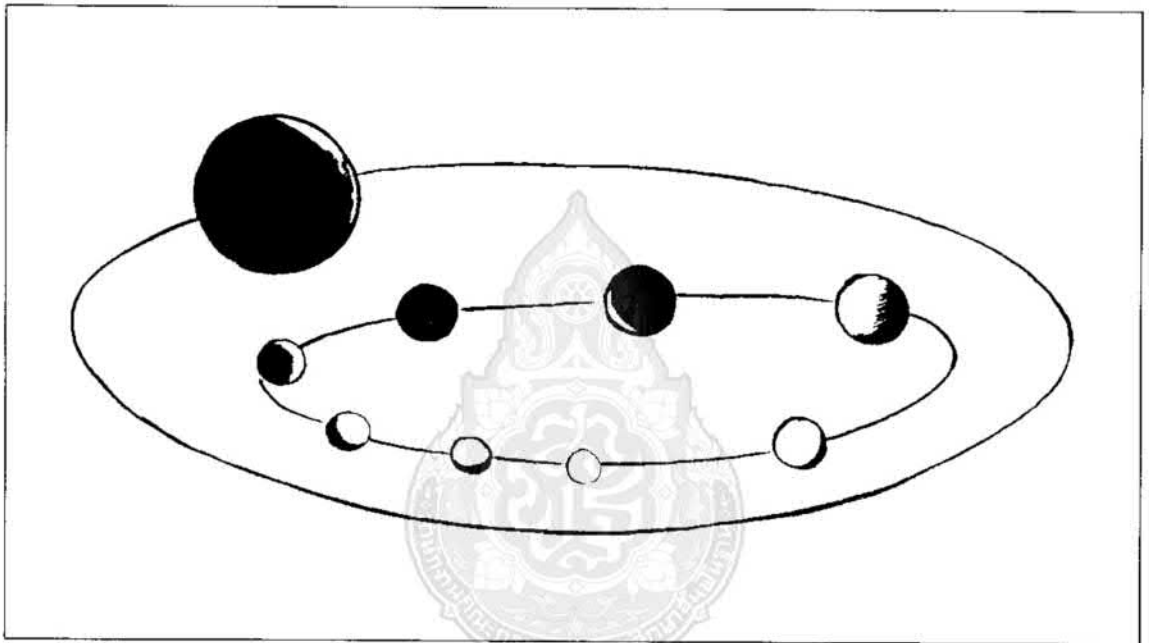
กิจกรรมท้ายบท

๑. อรุ-เราะหุมาน แปลว่าอะไร และหมายถึงอะไร
๒. นักเรียนได้รับประทานอาหารทุกวันนี้ เพราะใครเป็นผู้ทรงเมตตากรุณา
๓. นักเรียนจะแสดงความเมตตากรุณาแก่คนตาบอดอย่างไรบ้าง
๔. อรุ-เราะฮีม แปลว่าอะไร และหมายถึงอะไร
๕. อัลลอฮ์ให้ความเมตตากรุณาทั้งบนโลกนี้ และโลกหน้าด้วยเฉพาะบุคคลที่เป็นอย่างไร

อัล-มะลิก และ อัล-เฆาะฟูร

อัล-มะลิก (الْمَلِك) แปลว่า ผู้ทรงปกครอง

อัล-มะลิก หมายถึง อัลลอฮ์ สุบฮานะฮู วะตะอาลา ทรงมีอำนาจปกครองและบันดาลอภิบาลจักรวาลและทุกสรรพสิ่งนี้เพียงผู้เดียว ทรงจัดการตามพระประสงค์ของพระองค์

ดังหลักฐานจากอัล-กุรอาน

ความว่า “เจ้าจงกล่าวเถิด โอ้อัลลอฮ์ ผู้ทรงเป็นเจ้าแห่งอำนาจปกครองแก่ผู้ที่พระองค์ทรงประสงค์ พระองค์ทรงยกย่อง

ให้เกิดภัยแก่ผู้ที่พระองค์ทรงประสงค์ และทรงยังอภัยแก่ผู้ที่พระองค์ทรงประสงค์ ความดีย่อมอยู่ในอำนาจของพระองค์ แท้จริงพระองค์ทรงเดชานุภาพเหนือทุกสิ่ง”

(สุเราะฮ์ อาลิอิมรอน อายะฮ์ที่ ๒๖)

เราต้องศรัทธาว่า อัลลอฮ์ สุบฮานะฮู วะตะอาลา ทรงเป็นผู้ปกครองฟากฟ้า แผ่นดินและทรงเป็นผู้ปกครองในโลกนี้และโลกหน้า

อัลลอฮ์ สุบฮานะฮู วะตะอาลา ทรงอภิบาลจักรวาลนี้ด้วยอำนาจของพระองค์เอง อำนาจการปกครองของอัลลอฮ์ ย่อมอยู่เหนืออำนาจการปกครองของมนุษย์

อัลลอฮ์ สุบฮานะฮู วะตะอาลา ให้อำนาจการปกครองแก่ผู้ที่พระองค์ทรงประสงค์

ดังนั้น เราขอรับและเชื่อมั่นว่า อำนาจปกครองที่จริงนั้นเป็นของอัลลอฮ์ สุบฮานะฮู วะตะอาลา ส่วนมนุษย์จะมีอำนาจหรือไม่มีอำนาจ ขึ้นอยู่ที่พระประสงค์ของอัลลอฮ์ สุบฮานะฮู วะตะอาลา พระองค์ทรงมีสิทธิ์ที่จะทรงให้หรือทรงถอนอำนาจของมนุษย์ แต่มนุษย์ไม่สามารถที่จะก้าวก่ายอำนาจของ อัลลอฮ์ สุบฮานะฮู วะตะอาลา

อัล-เกาะฟูร (الْغُفُور) แปลว่า ผู้ทรงให้อภัย

อัล-เกาะฟูร หมายถึง อัลลอฮ์ สُبْحَانَہُ ะอะอะ
ทรงอภัยในความผิดต่าง ๆ โดยไม่ลงโทษแก่ผู้ที่พระองค์ทรง
ประสงค์ดังปรากฏในอัล-กุรอาน

ความว่า “และอัลลอฮ์ ทรงให้อภัย ทรงเมตตา”

(สุเราะฮ์ อัล-บะเกาะเราะฮ์ อายะฮ์ที่ ๑๗๓)

เรายอมรับว่าเราทุกคนย่อมมีความผิด มีความบกพร่อง
ความผิดหรือความบกพร่องเป็นลักษณะอย่างหนึ่งของมนุษย์
คนเราไม่ว่าจะอยู่ที่ไหนย่อมจะหนีให้พ้นจากความผิดไปไม่ได้
อัลลอฮ์ทรงสร้างมนุษย์ อัลลอฮ์ทรงทราบความอ่อนแอของมนุษย์
เมื่อมนุษย์ได้กระทำความผิด โดยไม่ปฏิบัติตามคำสั่งสอนของ
พระองค์ มนุษย์ย่อมได้รับการลงโทษจากพระองค์

ดังนั้น เราจำเป็นต้องขออภัยต่ออัลลอฮ์ สُبْحَانَہ� ะอะอะ
โดยตรง เพราะไม่มีมนุษย์หรือสิ่งใดที่มีสิทธิ์ให้อภัยโทษต่อการกระทำความผิดของมนุษย์ได้ นอกจาก
อัลลอฮ์ สُبْحَانَہ� ะอะอะ

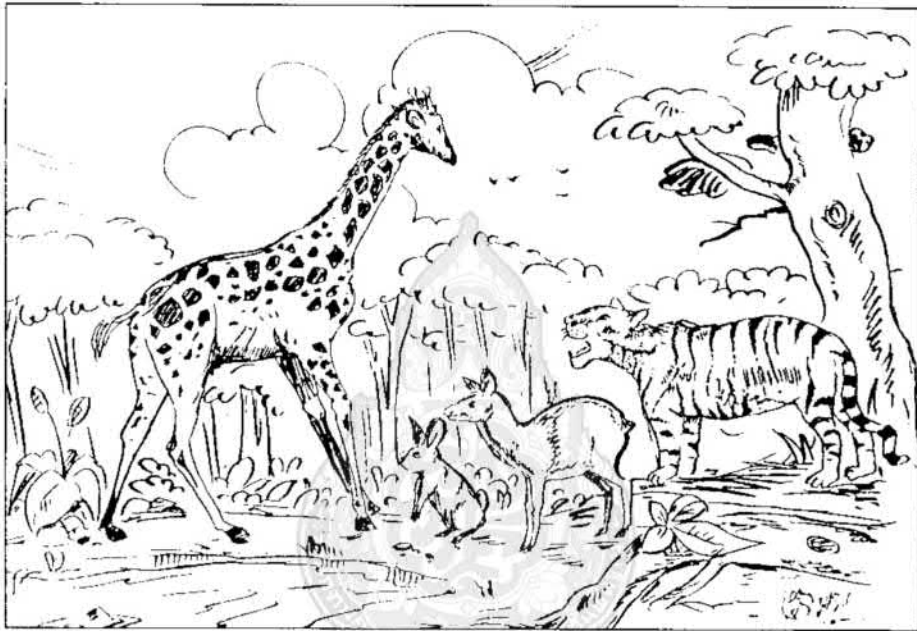
กิจกรรมท้ายบท

๑. อัล-มะลิก แปลว่าอะไร และหมายถึงอะไร
๒. ใครเป็นผู้ปกครองสูงสุดบนโลกนี้
๓. อัล-เกาะฟุรฺ แปลว่าอะไร และหมายถึงอะไร
๔. ทำไมอัลลอฮฺ ทรงให้อภัยในความผิดต่างๆ ของเรา

บทที่ ๗

อัล-หะฟิซ และ อัล-มุหุยิ

อัล-หะฟีซ (**الْحَفِيز**) แปลว่า ผู้ทรงคุ้มครอง

อัล-หะฟีซ หมายถึง อัลลอฮ์ สُبْحَانَہُ وَتَعَالَا
ทรงคุ้มครองและทรงพิทักษ์รักษา ทรงดูแลสรรพสิ่งทั้งหลาย
หลักฐานจากอัล-กุรอาน

ความว่า “แท้จริงองค์อภิบาลของฉัน ทรงเป็นผู้พิทักษ์
เหนือทุกสรรพสิ่ง”

(ສູ່​ເກາະ​ຫຼື ຫຼັດ ອາຍະ​ຫຼັກ​ທີ ໕໙)

อัล-หะฟิซ คือพระนามอันประเสริฐของอัลลอฮ์ สُبْحَانَฮุ
วะตะอาลา ที่เราจำเป็นต้องเรียนและศรัทธา

เราเชื่อมั่นและศรัทธาว่า อัลลอฮ์ สُبْحَانَฮุ วะตะอาลา
ทรงคุ้มครองสิ่งต่างๆ ด้วยพระประสงค์ของพระองค์

อัลลอฮ์ สُبْحَانَฮุ วะตะอาลา ทรงคุ้มครองเราจาก
อุบัติเหตุต่างๆ

อัลลอฮ์ สُبْحَانَฮุ วะตะอาลา ทรงคุ้มครองพฤติกรรม
และการกระทำของเรา

อัลลอฮ์ สُبْحَانَฮุ วะตะอาลา ทรงคุ้มครองมนุษย์ สัตว์
พืช และสิ่งมีชีวิตต่างๆ

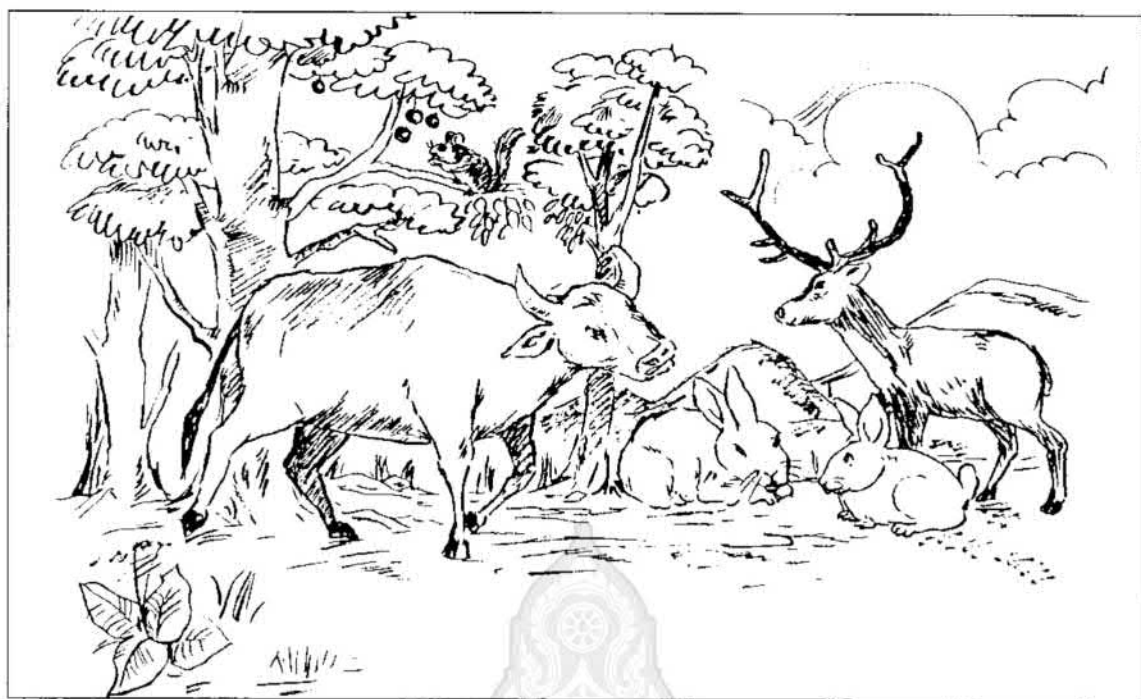
อัลลอฮ์ สُبْحَانَฮุ วะตะอาลา ทรงอภิบาลโลกและจักรวาล
เรายอมรับว่า อัลลอฮ์ สُبْحَانَฮุ วะตะอาลา เป็นผู้ทรงคุ้มครอง
ทุกๆ สิ่ง เพราะอัลลอฮ์ คือผู้ทรงสร้างสรรพสิ่งทั้งหลาย

ดังนั้น เราไม่ควรขอความคุ้มครองจากสิ่งใดๆ นอกจาก
อัลลอฮ์ สُبْحَانَฮุ วะตะอาลา องค์กรเดียวเท่านั้น

เราไม่ควรขอความคุ้มครองจากสิ่งต่างๆ ซึ่งบางคนถือว่า
ศักดิ์สิทธิ์ การขอความคุ้มครองจากสิ่งต่างๆ นอกจากอัลลอฮ์
สُبْحَانَฮุ วะตะอาลา เป็นการตั้งภาคี ซึ่งขัดกับหลักการ
ศรัทธาในอัลลอฮ์ สُبْحَانَฮุ วะตะอาลา โดยสิ้นเชิง

ดังนั้น เราควรหลีกเลี่ยงความเชื่อ และการปฏิบัติในสิ่ง
ดังกล่าว เพื่อเราไม่ตกเป็นผู้กระทำชirik อันเป็นความผิด
ร้ายแรงที่สุด ซึ่งอัลลอฮ์ทรงไม่ให้อภัย

อัล-มุหฺยิ (الْمُحْيِي) แปลว่า ผู้ทรงให้ชีวิต

อัล-มุหฺยิ หมายถึง อัลลอฮฺ สุบฮานะฮฺ วะตะอาลา ทรงให้ชีวิตแก่สิ่งต่างๆ ตามพระประสงค์ และความทรงรอบรู้ของพระองค์ ดังหลักฐานของอัล-กุรอาน

ความว่า “ดังนั้นเจ้าจงพึงใจเถิด ถึงร่องรอยแห่งความเมตตาของอัลลอฮฺ พระองค์ทรงชุบชีวิตแผ่นดินไว้อย่างไรบ้าง ภายหลังที่มันได้ตาย (แห้งแล้ง) ไปแล้ว แท้จริงมันก็เป็นเช่นเดียวกับที่พระองค์ ทรงชุบชีวิตคนตายแล้ว (นั่นเอง) และพระองค์ทรงเดชานุภาพเหนือทุกสิ่ง”

(สุเราะฮฺ อีร-รุม อายะฮฺที่ ๕๐)

อัล-มูหุยี้ คือ พระนามอันประเสริฐและคุณลักษณะของ
อัลลอฮ์ สُبْحَانَฮุ ะตะอะลา ที่เราจำเป็นต้องศรัทธา

เราเชื่อว่าทุกสิ่งที่มีชีวิตต้องมีผู้ให้กำเนิดนั่นคือ อัลลอฮ์
สُبْحَانَฮุ ะตะอะลา

มลาอิกะฮ์ ไม่สามารถให้ชีวิตแก่สิ่งต่างๆ ได้

อัลลอฮ์ทรงให้ชีวิตแก่เรา ตั้งแต่เราอยู่ในครรภ์มารดา
ซึ่งในระยะเริ่มแรก เราอยู่ในสภาพที่ไม่มีชีวิต

ดังนั้น เราต้องขอบคุณอัลลอฮ์ ที่ให้ชีวิตแก่เรา และ
สิ่งต่างๆ เช่น สัตว์ ต้นไม้ พืชต่างๆ เป็นต้น

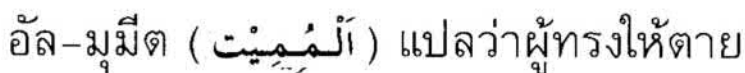

กิจกรรมท้ายบท

๑. อัล-หะฟิซ แปลว่าอะไร และหมายถึงอะไร
๒. ทุกสิ่งในโลกนี้ ใครเป็นผู้คุ้มครอง
๓. อัล-มุหยี้ แปลว่าอะไร และหมายถึงอะไร
๔. มนุษย์ สัตว์ พืช ใครเป็นผู้ให้ชีวิต

อัส-มุหิิต และ อัส-กอดิรฺ

อัลลอฮฺ ทรงกล่าวในอัล-กุรอาน

ความว่า “อัลลอฮฺ ผู้ทรงให้เกิดและทรงให้ตาย”

(สุราระช อาลิอิมรอน อายุ ๑๕๖)

การเกิดและการตายเป็นปรากฏการณ์ที่เราพบเห็นได้ทุกวัน เรามักจะพูดว่าการเกิดและการตายเป็นกฎแห่งธรรมชาติ เมื่อมีเกิดก็ต้องมีตาย ใครเป็นผู้กำหนดกฎแห่งธรรมชาติดังกล่าวแน่นอนอัลลอฮ์เป็นผู้กำหนด เพราะพระองค์ได้กล่าวไว้

ความว่า “พระองค์ทรงทำให้มีชีวิต ทรงทำให้สิ้นชีวิต และพวกเจ้าต่างกลับคืนสู่พระองค์”

(สุเราะฮ์ ยูนุส อายะฮ์ที่ ๕๖)

อัลลอฮ์จะเป็นผู้กำหนดเวลาสิ้นสุดของทุกสิ่งโดยอำนาจของพระองค์ ไม่มีผู้ใดสามารถรู้ถึงกาลเวลานี้ได้ นอกจากอัลลอฮ์เท่านั้น เมื่อถึงเวลาสิ้นสุดหรือหมดสภาพ พระองค์จะไม่ชักช้าในการทำให้สิ้นสุด กล่าวคือ เมื่อถึงเวลาตายก็จะทำให้ตายโดยไม่ช้าหรือเร็วกว่าเวลาที่พระองค์ได้กำหนดไว้แล้ว การตายของทุกสิ่งต้องเกิดขึ้นแน่นอน การตายจึงเป็นสิ่งที่เตือนใจไม่ให้มนุษย์ลุ่มหลงจนเกินไป

เมื่อเรายึดมั่นว่าการเกิดและการตาย เป็นสิทธิอำนาจของอัลลอฮ์ผู้ทรงสร้างสรรพสิ่ง เราจะเป็นคนที่ไม่อดทนไม่ท้อแท้ และกล้าเผชิญกับความเป็นจริง นั่นคือความตาย เราจะเป็นคนที่มอบชีวิตของเราให้กับอัลลอฮ์ และชีวิตของเราจะมีความสุขทั้งในโลกนี้และโลกหน้า

อัล-กอดิร (الْقَادِر) แปลว่า ผู้ทรงอำนาจ

อัล-กอดิร หมายถึง อัลลอฮ์ สُبْحَانَہُ ะตะอะลา
ทรงอำนาจเหนือสรรพสิ่ง

อัล-กอดิร คือพระนามอันประเสริฐและคุณลักษณะของ
อัลลอฮ์ สُبْحَانَہ� ะตะอะลา ที่มุสลิมทุกคนต้องศรัทธา

เราเชื่อว่า อัลลอฮ์ สُبْحَانَہ� ะตะอะลา ทรงอำนาจในการ
การสร้างทุกสิ่ง โดยไม่มีสิ่งใดเข้ามามีส่วนร่วม

สิ่งต่างๆ ที่เป็นธรรมชาติรอบๆ ตัวเรา ล้วนเป็นสัญลักษณ์
แห่งการทรงอำนาจของอัลลอฮ์ สُبْحَانَہ� ะตะอะลา

ดังนั้น อัลลอฮ์ สُبْحَانَہ� ะตะอะลา องค์เดียวเท่านั้น
ทรงเป็นที่พึ่งของเรา และสรรพสิ่งต่างๆ อัลลอฮ์ กล่าวไว้

ความว่า “และอัลลอฮ์ทรงอำนาจยิ่งเหนือทุกๆ สิ่ง”

(สุเราะฮ์ อัล-กะฮ์ฟิ อายะฮ์ที่ ๔๕)

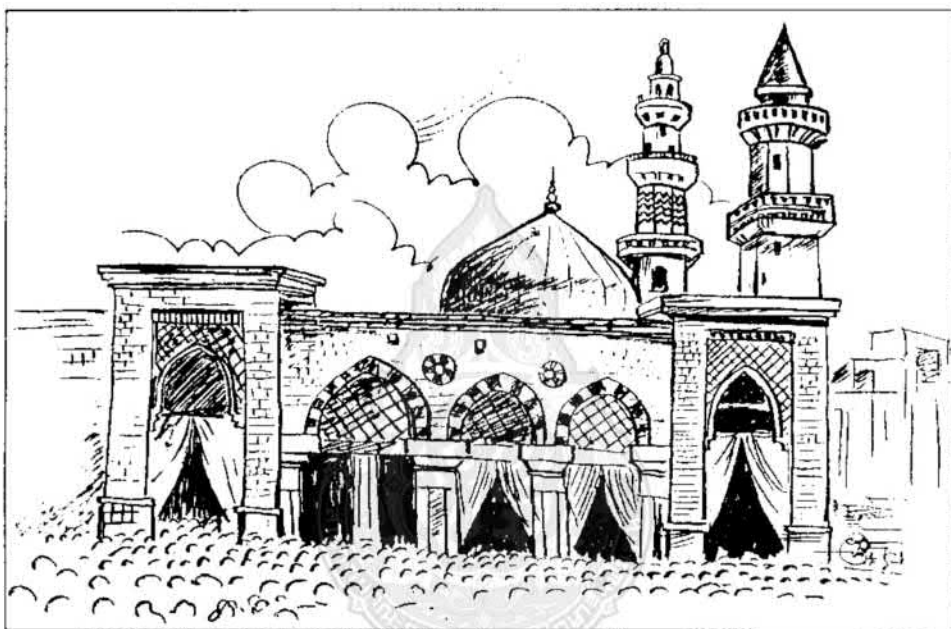
กิจกรรมท้ายบท

๑. อัล-มูมิต แปลว่าอะไร และหมายถึงอะไร
๒. ทำไมสิ่งมีชีวิตต้องดับสูญหรือสิ้นชีวิต
๓. อัล-กอดิรุ แปลว่าอะไร และหมายถึงอะไร
๔. เราสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ในโลกนี้ เพราะใคร
๕. ทำไมเราต้องฟังอัลลอฮ์

บทที่ ๙

คุณลักษณะของรَسُول

รَسُول เป็นผู้ที่อัลลอฮฺทรงส่งมาสั่งสอนมนุษย์ให้กระทำ
ความดี โดยรَسُولทำหน้าที่เป็นแบบอย่างในการทำความดี เพื่อให้
ให้มนุษย์ปฏิบัติตาม ดังนั้น คุณลักษณะของรَسُولจึงมีคุณลักษณะ
ที่ดีเพื่อให้เป็นแบบอย่างแก่ผู้อื่นได้

คุณลักษณะของรَسُولที่สำคัญมี ๔ ประการ ได้แก่

๑. อัศ ซิดْق (الصِّدْق) หมายถึง การมีสัจจะ รَسُولเป็นผู้พูด
ความจริง และรักษาคำพูดให้เป็นสัจจะอยู่เสมอ การพูดความ

จริงทำให้ได้รับความเชื่อถือ และเป็นที่ยึดพิงของผู้อื่น ไม่พูด
หลอกลวง ไม่พูดในสิ่งที่เลวร้ายหรือก่อให้เกิดผลเสียต่อตนเอง
และผู้อื่น พูดแต่สิ่งที่ดีมีประโยชน์ ถ้าไม่มีอะไรจะพูดก็ควรนิ่ง
เฉยและเป็นผู้ฟังที่ดี เหล่านี้คือการมีสัจจะที่ท่านนบีฯ ได้นำมา
สั่งสอนให้ปฏิบัติ

๒. อัล-อะมานะฮฺ (اَمَانَة) หมายถึง ความซื่อสัตย์
ไว้วางใจได้ รสูลเป็นแบบอย่างที่ดีต่อจริยธรรมของมนุษย์ ซึ่ง
อยู่ร่วมกันด้วยความซื่อสัตย์ ไว้วางใจซึ่งกันและกันไม่ฉ้อฉล
การมีความซื่อสัตย์ทำให้ได้รับความไว้วางใจ และเป็นที่ยอมรับ
ของผู้อื่น ความซื่อสัตย์ที่ท่านนบีฯ มีอยู่เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นด้วย
ความบริสุทธิ์ใจไม่หวังผลตอบแทนใดๆ นอกจากเพื่อประโยชน์
สุขของมุอ์มินทั้งในโลกนี้และโลกหน้า

๓. อัล-ตบลิฆ (التَّبْلِيغ) หมายถึง การนำคำสอนออก
เผยแผ่ ไม่ปิดบัง รสูลเป็นผู้รับคำสอนจากอัลลอฮฺมาเผยแผ่ เพื่อ
ประโยชน์สุขของมนุษย์ ซึ่งเป็นภารกิจสำคัญประการหนึ่ง ดังนั้น
รสูล จึงต้องนำคำสั่งสอนทั้งหมดออกเผยแผ่แก่มนุษย์ โดยไม่
คำนึงว่าจะพบกับความยากลำบากหรืออุปสรรคมากมายเพียงใด
รสูลทุกคนจะเผยแผ่ข่าวสารที่สำคัญ อยู่ ๒ ประการ คือ

๓.๑ เชิญชวนให้มีการศรัทธาในอัลลอฮฺ และรสูลของ
พระองค์ ห้ามไม่ให้ตั้งภาคี

๓.๒ เชิญชวนให้ปฏิบัติตนอยู่ในแนวทางของอัลลอฮ์ และรศูลของพระองค์

๔. อัล-พะฎอนะฮฺ (مُطَهَّر) หมายถึง ความเฉลียวฉลาด รอบคอบ รศูลเป็นผู้นำคำสั่งสอนจากอัลลอฮ์มาสอนแก่มนุษย์ เพื่อให้มนุษย์ได้มีความเข้าใจความจริงด้านต่างๆ ตามสติปัญญา ของมนุษย์ รศูลทุกคนจะทำหน้าที่เผยแผ่คำสั่งสอนของอัลลอฮ์ ได้ ต้องเป็นผู้ที่มีไหวพริบและสติปัญญาที่เฉลียวฉลาด ดังนั้น รศูล จึงเป็นผู้ที่มีปัญญาเฉียบแหลม ฉลาด รอบคอบและกระทำ สิ่งต่างๆ อย่างมีเหตุผล มีความสามารถคาดเดาเหตุการณ์และความต้องการของปวงชนได้อย่างแม่นยำและถูกต้อง ทั้งนี้เพื่อให้การนำสาส์นจากพระองค์สู่มวลมนุษย์ได้บรรลุตามพระประสงค์ของพระองค์อย่างแท้จริง

กิจกรรมท้ายบท

๑. ใครเป็นผู้กำหนดให้บุคคลนั้นๆ เป็นรศูล
๒. รศูลทำหน้าที่อะไรบ้าง
๓. คุณลักษณะของรศูลมีกี่ประการ ได้แก่อะไรบ้าง
๔. นักเรียนสามารถปฏิบัติตนตามคุณลักษณะของรศูลได้ อย่างไรบ้าง

๒

ศาสนบัญญัติ

บทที่ ๑

การอะซาน

การอะซาน คือ การบอกให้รู้ถึงการเริ่มเข้าสู่เวลาละหมาด
ผู้ทำหน้าที่อะซาน เรียกว่า มุอ์ซซิน หรือ บิลาล คำว่า
บิลาลได้มาจากชื่อของผู้ทำหน้าที่อะซาน ในสมัยท่านนบีมุหัมมัด
คือลัลลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม

เมื่อถึงเวลาละหมาด ผู้ทำหน้าที่อะซาน (มุอ์ซซิน) จะเริ่ม
กล่าวอะซานเพื่อประกาศให้รู้ว่าถึงเวลาละหมาด พร้อมกับเชิญชวน
ให้มาละหมาดญะมาอะฮฺ (ละหมาดรวม)

วิธีการกล่าวอะซาน

๑. ยืนตรงหันหน้าไปทางกิบละฮ์
๒. ใช้นิ้วชี้ปิดหู แล้วเอาหัวแม่มือแตะหลังใบหู
๓. หันหน้าไปทางขวาและซ้าย เมื่อกล่าว **حَيَّ عَلَى الصَّلَاةِ**
และ **حَيَّ عَلَى الْفَلَاحِ**
๔. เว้นช่วงระหว่างคำกล่าวแต่ละวรรค
๕. ออกเสียงให้ดังชัดเจน

คำกล่าวอะซาน

คำตอบอะซาน

● (ฮั้) اللهُ أَكْبَرُ اللهُ أَكْبَرُ	الله أَكْبَرُ اللهُ أَكْبَرُ
● (ฮั้) أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللهُ	أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللهُ
● (ฮั้) أَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللهِ	أَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللهِ
● (ฮั้) حَيَّ عَلَى الصَّلَاةِ	لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ
● (ฮั้) حَيَّ عَلَى الْفَلَاحِ	لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ
● (ฮั้) اللهُ أَكْبَرُ اللهُ أَكْبَرُ	الله أَكْبَرُ اللهُ أَكْبَرُ

การกล่าวอะซานละหมาดศุบหฺ ให้เพิ่มคำกล่าวว่า

الصَّلَاةُ خَيْرٌ مِنَ النَّوْمِ

จำนวน ๒ ครั้ง หลังจากกล่าว

حَيَّ عَلَى الْفَلَاحِ

● لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ (ซ้ำ) لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ

กิจกรรมท้ายบท

๑. การอะซานหมายถึงอะไร
๒. ผู้ที่ทำหน้าที่อะซาน กล่าวอะซานเพื่ออะไร
๓. การอะซาน ต้องหันหน้าไปทางใด
๔. การอะซานของละหมาดใด มีคำกล่าวแตกต่างจากการอะซานอื่นๆ
๕. ฝึกกล่าวอะซานเป็นรายบุคคลหรือพร้อมกันทั้งชั้น หรือแบ่งกลุ่มให้ฝ่ายหนึ่งกล่าวอะซาน และอีกฝ่ายหนึ่งกล่าวตอบอะซาน

บทที่ ๒

การอิกอมะฮฺ

การอิกอมะฮฺ คือ การเชิญชวนผู้ที่จะละหมาดยืนขึ้น เพื่อ
เข้าแถวละหมาด

หลังจากการกล่าวอะซานแล้ว จะเว้นระยะเวลาหนึ่ง เพื่อ
ความพร้อมในการละหมาด แล้วจึงกล่าวอิกอมะฮฺ

คำกล่าวอิกอมะฮฺ

اللَّهُ أَكْبَرُ اللَّهُ أَكْبَرُ
 أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ أَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ
 حَيَّ عَلَى الصَّلَاةِ حَيَّ عَلَى الصَّلَاةِ
 قَدْ قَامَتِ الصَّلَاةُ قَدْ قَامَتِ الصَّلَاةُ
 اللَّهُ أَكْبَرُ اللَّهُ أَكْبَرُ
 لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ بِر

ผู้ที่กล่าวอิกอมะฮฺ ควรมีน้ำละหมาด (วุฎูอ์) ด้วย

การอิกอมะฮฺจะกล่าวภายหลังการอะซานเล็กน้อย เพื่อให้มะอ์มูมทุกคนได้เตรียมจัดแถว จัดเครื่องแต่งกาย สถานที่ละหมาด ฯลฯ ให้อยู่ในสภาพที่พร้อมจะละหมาด หลังจากได้ยินเสียงอะซานจนจบแล้ว หรือก่อนที่จะมีการอิกอมะฮฺ สุนัดหรือควรปฏิบัติเป็นอย่างไรยิ่งสำหรับอิมามและมะอ์มูมด้วยการขอดุอาอ์จากอัลลอฮฺ ท่านนบีฯ กล่าวไว้

ความว่า “ดุอาอ์ที่ขอจากอัลลอฮฺระหว่างอะซาน และอิกอมะฮฺจะไม่ถูกปฏิเสธจากอัลลอฮฺ”

(รายงานโดยนะสาอี อับูดาวูดและติรมิซีย)

ความหมายที่กล่าวไว้ในคำอิกอมะฮฺประกอบด้วยการสรรเสริญเกียรติคุณในความยิ่งใหญ่ของอัลลอฮฺ (อัลลอฮฺ อักบัร) การปฏิญาณตนยอมรับในความเป็นพระผู้เป็นเจ้าที่เหนือสรรพสิ่งทั้งปวง และยอมรับในความเป็นรسلของท่านนบีฯ โดยปราศจากความสงสัยใดๆ ทั้งสิ้น (อัชชะดุ อันลา อิลาฮะ อิลลัลลอฮฺ วะอัชชะดุ อันนะ มุหัมมัดัน รสุลุลลอฮฺ) การเชิญชวนให้ทุกคนมาร่วมกันละหมาดสู่หนทางแห่งความสำเร็จหรือทางที่เป็นสันติในโลกนี้และโลกหน้า

ดังนั้น การอิกอมะฮฺและการขอดุอาอ์ในช่วงดังกล่าว จึงเป็นการเตรียมพร้อมที่จะเข้าเฝ้าอัลลอฮฺ เพื่อร่วมกันสรรเสริญเกียรติคุณของอัลลอฮฺ ซึ่งมุสลิมทุกคนต้องกระทำอย่างน้อยวันละ ๕ ครั้ง

๑. อิกอมะฮฺหมายถึงอะไร
๒. เรากล่าวอิกอมะฮฺเพื่ออะไร
๓. ให้นักเรียนฝึกกล่าวอิกอมะฮฺอย่างน้อย ๒ ครั้ง
๔. บอกความหมายของคำกล่าวอิกอมะฮฺอย่างน้อย ๓ ประโยค

บทที่ ๓

การละหมาด

การละหมาด คือ การกล่าวและการกระทำที่เริ่มต้นด้วย
ตักบีรอะตุล-อิหฺรอม และสิ้นสุดด้วยสละม โดยมีเงื่อนไขและ
วิธีการตามที่ศาสนบัญญัติกำหนด

การละหมาด เป็นหลักการหนึ่งของศาสนาอิสลามซึ่งมุสลิมทุกคนต้องละหมาดวันละ ๕ เวลา เพื่อการเคารพภักดีต่ออัลลอฮ์ และปกป้องตนเองจากการกระทำความชั่ว

ความสำคัญของการละหมาด

การละหมาดเป็นหลักการปฏิบัติข้อที่สองของหลักการอิสลามทั้งห้าประการ อัลลอฮ์ได้ทรงบัญญัติละหมาด ๕ เวลาให้แก่ประชาชาติมุสลิม อัลลอฮ์ได้ทรงตรัสไว้ในอัล-กุรอ่าน

ความว่า “สุเจ้าทั้งหลายจงดำรงการละหมาดทั้งหลายไว้ และละหมาดกลาง (คือละหมาดอัศร) และสุเจ้าทั้งหลายจงยืน (ละหมาด) เพื่ออัลลอฮ์โดยนอบน้อม”

(สุเราะฮ์ อัล-บะเกาะเราะฮ์ อายะฮ์ที่ ๒๓๘)

ความประเสริฐของการละหมาดมีมากมาย ท่านรَسُول กล่าวไว้

ความว่า “ละหมาด ๕ เวลา และละหมาดญุมอะฮ์จะลบล้างความผิดระหว่างช่วงเวลานั้น ในเมื่อมิได้ทำบาปใหญ่”

(รายงานโดยมุสลิมจากอบู ฮุร็อยเราะฮ์)

เงื่อนไขของการละหมาด

เงื่อนไขของการละหมาดมี ๗ ประการ

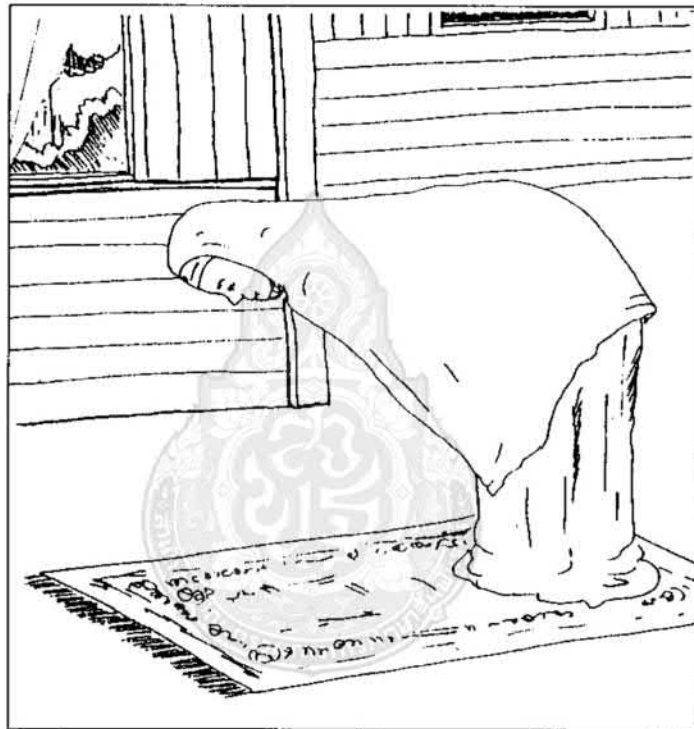
๑. เป็นมุสลิมที่บรรลุนิติภาวะ (มุกัลลัฟ)
๒. ทราบเวลาละหมาด
๓. ร่างกาย เครื่องแต่งกาย และสถานที่ที่ต้องสะอาดตามหลักศาสนบัญญัติ
๔. อาบน้ำละหมาดสำหรับผู้ที่มีหะดัษเล็ก
๕. อาบน้ำวาญิบสำหรับผู้ที่มีหะดัษใหญ่
๖. ต้องปกปิดเอาเราะะฮ์ตามที่ศาสนบัญญัติกำหนด
๗. หันหน้าไปทางกิบละฮ์

กิจกรรมท้ายบท

๑. หลักการของศาสนาอิสลาม มุสลิมทุกคนต้องละหมาดวันละกี่เวลา
๒. มุสลิมทุกคนต้องละหมาด เพราะอะไร
๓. เงื่อนไขของการละหมาดมีอะไรบ้าง
๔. ถ้าไม่ทราบเวลาละหมาดที่แน่นอน เราจะละหมาดได้หรือไม่ เพราะเหตุใด
๕. ผู้ที่มีหะดัษใหญ่จะละหมาดได้หรือไม่ เพราะเหตุใด
๖. การละหมาดต้องหันหน้าไปทางใด

หลักการละหมาด

การละหมาดที่สมบูรณ์และถูกต้องนั้น ต้องประกอบด้วย หลักการหรือรูกนละหมาด ๑๓ ประการ ดังนี้

๑. ยืนตรงสำหรับผู้ที่สามารถยืนได้ ส่วนผู้ที่ยืนไม่ได้ให้นั่ง และผู้ที่นั่งไม่ได้ให้นอน
๒. นียะฮฺ คือตั้งเจตนาเพื่ออัลลอฮฺ
๓. ตักบีเราะตุล-อิหฺรอม

๔. อ่านสุเราะฮฺ อัล-ฟาติหะฮฺ

๕. รุกูอฺ คือ การก้มใช้มือยันเข่า ลักษณะตั้งฉากให้หลังตรง พร้อมกับหยุดนิ่งครู่หนึ่ง

๖. อือติดาล คือ การเงยขึ้นจากรุกูอฺสู่การยืนตรงพร้อมกับหยุดนิ่งครู่หนึ่ง

๗. สujud คือ การก้มลงสู่พื้นละหมาดพร้อมกับหยุดนิ่งครู่หนึ่ง

๘. นั่งระหว่างสองสujud พร้อมกับหยุดนิ่งครู่หนึ่ง

๙. นั่งตะชะฮฺฮุดครั้งสุดท้าย

๑๐. อ่านตะชะฮฺฮุดครั้งสุดท้าย

๑๑. อ่านเศาะละวาตุนบีมุหัมมัด คือ ลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม ในตะชะฮฺฮุดครั้งสุดท้าย

๑๒. กล่าวสละมครั้งที่หนึ่ง

๑๓. ตัรตีบ คือ ปฏิบัติตามขั้นตอนต่างๆ ให้เป็นไปตามลำดับ ถ้าปฏิบัติสลับกันหรือละเว้นข้อหนึ่งข้อใด การละหมาदनั้นใช้ไม่ได้

สาเหตุที่ทำให้เสียละหมาด มีดังนี้

๑. ละเว้นการปฏิบัติข้อหนึ่งข้อใดของหลักการละหมาด

๒. พุดโดยเจตนา

๓. เคลื่อนไหวอิริยาบถติดต่อกันเกิน ๓ ครั้ง โดยไม่จำเป็น

๔. มีหะดัษเล็ก และหะดัษใหญ่

๕. ร่างกาย เสื้อผ้าเปื้อน หรือถูกนะญิส

๖. เปิดเอาเราะฮฺโดยเจตนา
๗. หันตัวออกจากกิบลละฮฺ ยกเว้นเมื่อจำเป็น เช่น การละหมาดบนยานพาหนะ ฯลฯ
๘. กินหรือดื่มแม้เพียงเล็กน้อย เช่น กลืนเศษอาหาร ฯลฯ

กิจกรรมท้ายบท

๑. ให้นักเรียนช่วยกันบอกหลักการละหมาดตามลำดับ
๒. สาเหตุที่ทำให้เสียละหมาด มีอะไรบ้าง
๓. เมื่ออยู่บนยานพาหนะ นักเรียนหันหน้าละหมาดไปทางใด
๔. เพื่อป้องกันการกลืนเศษอาหารขณะละหมาด นักเรียนควรปฏิบัติตนอย่างไรก่อนละหมาด

คำกล่าวและอิริยาบถ ในการละหมาด

การละหมาดที่สมบูรณ์นั้นจะต้องปฏิบัติให้ถูกต้องตามลักษณะที่ท่านนบีมุหัมมัด ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม ได้ปฏิบัติเป็นแบบอย่างไว้แล้ว ซึ่งมีขั้นตอนต่างๆ ในการปฏิบัติ ดังนี้

๑. ยืนตรง หันหน้าไปสู่กิบละฮ์ สำหรับผู้ชายให้เท้าทั้งสองห่างกันประมาณ ๑ คืบ ส่วนผู้หญิงให้เท้าทั้งสองชิดกัน ตามองที่จุดสุญูด

๒. นียะฮ์ คือ ตั้งเจตนาทำเพื่ออัลลอฮ์

๓. ดักบิรฺ ยกมือทั้งสองข้างในลักษณะแบมือ หันฝ่ามือไปทางกิบละฮ์ อยู่ในระดับหูส่วนบนโดยประมาณ และหัวแม่มือให้อยู่ในระดับตึงหูทั้งสองข้าง โดยประมาณเช่นกัน สำหรับผู้ชายให้กางข้อศอกออกห่างจากลำตัวพอสมควร ส่วนผู้หญิงให้แนบข้อศอกชิดสีข้าง พร้อม

กับกล่าวว่า “الله أكبر” แล้วลดมือลง โดยเอามือขวาจับข้อมือซ้าย ให้อยู่ระหว่างสะดือกับหน้าอก หลังจากนั้นอ่านดุอาอิฟติตาหฺ สุเราะฮฺ อัล-ฟาติหะฮฺและสุเราะฮฺหรืออายะฮฺอื่นๆ ตามลำดับ

๔. รุกูอฺ จากทำยืนตรงแล้ว ให้ก้มลง เอาฝ่ามือทั้งสองยันไว้ที่เหนือเข่าเล็กน้อย ให้นิ้วมือเหยียดตรงพร้อมกับหยุดนิ่งครู่หนึ่ง โดยให้ศีรษะกับหลังเสมอ อยู่ในระดับเดียวกัน และกล่าวคำว่า

سُبْحَانَ رَبِّيَ الْعَظِيمِ

จำนวน ๓ ครั้ง

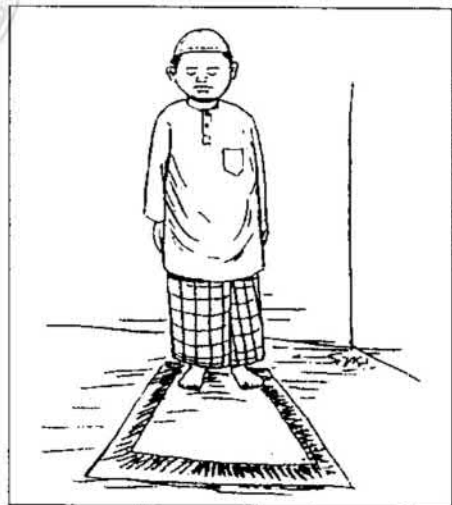
๕. อือติดาล จากทำรุกูอฺขึ้นสู่การ ยืนตรง พร้อมกับยกมือทั้งสองขึ้นใน ท่าตักบิรฺและอ่าน

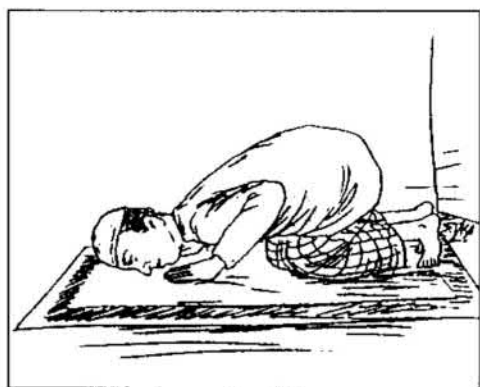
سَمِعَ اللهُ لِمَنْ حَمِدَهُ

และ

رَبَّنَا لَكَ الْحَمْدُ

แล้วปล่อยมือลงข้างลำตัว พร้อมกับ หยุดนิ่งครู่หนึ่ง

๖. สujud ย่อเข้าทั้งสองลงบนพื้นลักษณะคุกเข่า วางฝ่ามือทั้งสองข้างลงบนพื้นก่อนพร้อมก้มให้หน้าผากและจมูกจรดพื้น โดยให้มืออยู่ในระดับตึงนิ้วมือชิดกัน สำหรับผู้ชายให้กางแขนทั้งสองออกห่างจากสืข้าง

เล็กน้อย ส่วนผู้หญิงต้องแนบแขนทั้งสองข้างชิดลำตัว และให้ปลายนิ้วเท้าทั้งสองข้างยันพื้น พร้อมกับหยุดนิ่งครู่หนึ่ง และกล่าวคำว่า **سُبْحَانَ رَبِّيَ الْأَعْلَى** จำนวน ๓ ครั้ง จากนั้นจึงลุกขึ้นจากสujudสู่การนั่ง

๗. การนั่งระหว่างสองสujud นั่งพับเพียบตัวตรง ก้นทับลงบนฝ่าเท้าซ้าย ส่วนเท้าขวาเหยียดไปข้างหลัง ตั้งฝ่าเท้าขวาให้ตรงและให้นิ้วเท้า จรดทาบบนพื้น (ถ้าทำได้) เอาฝ่ามือทั้งสองข้างวางลงบนหน้าขาโดยไม่ให้นิ้วชิดกัน ปลายนิ้วอยู่ระดับเสมอหัวเข่าขณะนั่ง พร้อมกับหยุดนิ่งครู่หนึ่ง แล้วกล่าวคำว่า

**رَبِّ اغْفِرْ لِي وَارْحَمْنِي وَارْفَعْنِي
وَارْزُقْنِي وَهْدِنِي وَعَافِنِي وَاعْفُ عَنِّي**

๘. การสujudครั้งที่ ๒ ให้ปฏิบัติเช่นเดียวกับข้อ ๖.

๙. การนั่งตะชะฮฺฮุด การนั่งตะชะฮฺฮุดครั้งแรก ให้นั่งเช่นเดียวกับการนั่งระหว่างสองสujud แต่มือขวากำไว้ โดยให้นิ้วชี้ชี้ตรงไปทางกิบละฮฺ แล้วกระดกนิ้วชี้ขึ้นเมื่อกล่าวคำว่า **لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ** พร้อมมองไปที่นิ้วชี้

คำกล่าวตะชะฮฺฮุด ครั้งแรก

التَّحِيَّاتُ الْمُبَارَكَاتُ الصَّلَوَاتُ الطَّيِّبَاتُ لِلَّهِ
السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا النَّبِيُّ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ
السَّلَامُ عَلَيْنَا وَعَلَى عِبَادِ اللَّهِ الصَّالِحِينَ
أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ

๑๐. การนั่งตะชะฮฺฮุดครั้งสุดท้ายนั่งวางกันราบกับพื้น โดยเอาเท้าซ้าย สอดเข้าไปใต้ข้อเท้าขวา ตั้งฝ่าเท้าขวาให้ตรง และให้ปลายนิ้วยันกับพื้น (ถ้าทำได้) มือขวากำไว้ในลักษณะเดียวกับการนั่งตะชะฮฺฮุดครั้งแรก และคลายนิ้วออกเมื่อจะกล่าวสละมา

คำกล่าวตะชะฮุดครั้งสุดท้าย

ให้กล่าวเหมือนกับตะชะฮุดครั้งแรกจนจบ แล้วให้อ่าน
เศาะละวาต ดังนี้

اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ
كَمَا صَلَّيْتَ عَلَى اِبْرَاهِيْمَ وَعَلَى آلِ اِبْرَاهِيْمَ
وَبَارِكْ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ
كَمَا بَارَكْتَ عَلَى اِبْرَاهِيْمَ وَعَلَى آلِ اِبْرَاهِيْمَ فِي الْعَالَمِيْنَ
اِنَّكَ حَمِيْدٌ مَّجِيْدٌ

๑๑. การกล่าวสะลามครั้งแรก
กล่าวคำว่า اَلْسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللهِ
พร้อมกับหันหน้าไปทางขวา จนคน
ที่นั่งข้างหลังมองเห็นแก่้มได้

และเมื่อกล่าวสละมครั้งที่สอง กล่าว
คำว่า **اَلْسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللهِ**
พร้อมกับหันหน้าไปทางซ้ายจนคนที่
นั่งข้างหลังมองเห็นแก้มได้

กิจกรรมท้ายบท

๑. ให้ออกขั้นตอนต่างๆ ในการละหมาดอย่างย่อ
๒. ให้ออกวิธีการตักปีเราะตุล-อิหฺรอม
๓. ให้แสดงวิธีการนั่งระหว่างสองสุญูด
๔. การละหมาด คือการเริ่มต้นและสิ้นสุดด้วยอิริยาบถใด
๕. ขณะเริ่มตักปีเราะสายตาเพ่งดูที่ใด
๖. ทำไมเราต้องสำรวจตนในการละหมาด

สิ่งที่ป็นสุนัตในการละหมาด

การละหมาดนั้นมีข้อปฏิบัติทั้งที่เป็นวาญิบและสุนัต ฉะนั้น เพื่อให้การละหมาดถูกต้องและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น เราต้องเข้าใจการปฏิบัติในสิ่งที่ป็นวาญิบ และสุนัตอย่างถูกต้องด้วย

วาญิบ หมายถึง สิ่งที่ต้องทำจะละเว้นไม่ได้ ถ้าทำก็จะได้ผลบุญ ถ้าไม่ทำจะได้รับโทษ เช่น ละหมาด ถือศีลอด เป็นต้น

สุนัต หมายถึง สิ่งที่ควรทำ ถ้าทำก็จะได้ผลบุญ ถ้าไม่ทำก็ไม่มีผลอะไรทางศาสนบัญญัติ เช่น การแปรงฟันก่อนอาบน้ำละหมาด เป็นต้น

สิ่งที่ควรปฏิบัติหรือสุนัตในการละหมาด มีดังนี้

๑. สุนัตก่อนละหมาด

๑.๑ แปรงฟัน (ซิวก)

๑.๒ อะซาน

๑.๓ อิกอมะฮฺ

๒. สุนัตที่ควรปฏิบัติอย่างยิ่งหากไม่ปฏิบัติควรสุญุดสะฮฺวีได้แก่

๒.๑ การนั่งตะชะฮฺฮุดครั้งแรก

๒.๒ การอ่านเศาะละวาตท่านนบีในตะชะฮฺฮุดสุดท้าย

สุญุดสะฮฺวี หมายถึง การก้มลงสู่พื้นละหมาดในขณะที่ละหมาด เนื่องจากการลืมกฎข้อปฏิบัติในการละหมาด จึงให้สุญุดสะฮฺวีแทนก่อนที่จะให้สละม พร้อมกับกล่าวขณะสุญุดว่า

سُبْحَانَ مَنْ لَا يَنَامُ وَلَا يَسْهُو

สุนัตดังกล่าวนี้ไม่ควรละเว้น แต่ถ้าเราไม่ปฏิบัติเพราะลืมหรือสงสัย เราควรทดแทนด้วยสุญุดสะฮฺวี หลังจากตะชะฮฺฮุดครั้งสุดท้ายก่อนให้สละม หรือถ้าเราสงสัยจำนวนร็อกอะฮฺในละหมาดว่าครบหรือไม่ ให้เราเพิ่มร็อกอะฮฺจนมั่นใจ ในกรณีนี้ก็ให้สุญุดสะฮฺวีเช่นกัน

การสวดสะฮ์วีนั้น เราต้องเนียะฮ์สวดสะฮ์วี้ และกล่าวตัสบีหฺ
ในสวด เหมือนกับสวดทั่วไป คือกล่าวว่า

سُبْحَانَ مَنْ لَا يَنَامُ وَلَا يَسْنُو

๓ ครั้งแล้วจึงให้ละหมาด

๓. สุนัตหลังละหมาด

๓.๑ การอ่านวีริตโดยการกล่าวสรรเสริญเกียรติคุณ
ของอัลลอฮ์หลังละหมาดหรือเมื่อมีเวลา เช่น

سُبْحَانَ اللَّهِ

๓๓ ครั้ง

الْحَمْدُ لِلَّهِ

๓๓ ครั้ง

اللَّهُ أَكْبَرُ

๓๓ ครั้ง

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ لَهُ الْمُلْكُ

๑ ครั้ง

وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

๔. กล่าวดูอาฮ์สั้นๆ

رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ

กิจกรรมท้ายบท

๑. จงบอกสิ่งที่คุณควรปฏิบัติในการละหมาด
๒. ให้นักเรียนฝึกกล่าววิริตหลังการละหมาด
๓. ให้นักเรียนฝึกกล่าวดูอาฮ์สั้นๆ

ประโยชน์ของการละหมาด

การละหมาดเป็นการปฏิบัติศาสนกิจที่สำคัญของศาสนาอิสลาม ซึ่งเป็นการแสดงความภักดีต่ออัลลอฮ์ด้วยการสรรเสริญ การขอพร การเคารพนอบน้อมทั้งกาย วาจา ใจ

การละหมาดมีประโยชน์ดังนี้

๑. ทำให้เป็นผู้มีความภักดีต่ออัลลอฮ์
๒. ทำให้เป็นคนมีจิตใจสงบ
๓. ทำให้เป็นผู้มีระเบียบวินัย ตรงต่อเวลา
๔. ขัดเกลาจิตใจให้เป็นคนดี
๕. ทำให้ได้ใกล้ชิดกับอัลลอฮ์ และสำนึกในความโปรดปรานของอัลลอฮ์
๖. ทำให้เป็นคนอ่อนน้อมถ่อมตนต่ออำนาจของอัลลอฮ์
๗. ทำให้เป็นเกราะป้องกันการกระทำชั่ว
๘. ทำให้เป็นคนรักความสะอาด
๙. ทำให้สุขภาพดีทั้งกาย และใจ
๑๐. ลบล้างความผิดที่พลาดพลั้งไปในแต่ละวันโดยไม่ตั้งใจ และไม่ใช้ความผิดที่ร้ายแรง เช่น การตั้งภาคี เป็นต้น

การละหมาดเป็นสิ่งที่บังคับให้กระทำตามเวลาที่กำหนด แต่มีข้อยกเว้นไม่ต้องปฏิบัติ เช่น ผู้หญิงที่มีประจำเดือน มีเลือดหลังคลอด เป็นต้น การละหมาดเปรียบเสมือนเสาหลักของศาสนาอิสลาม หากปราศจากการละหมาดแล้ว สัญลักษณ์ที่แสดงความเป็นมุสลิมที่เป็นรูปธรรมก็จะไม่ปรากฏขึ้น ศาสนาอิสลามจึงกำชับให้มุสลิมทุกคนต้องละหมาด แม้รู้ว่ากำลังจะสิ้นลมหายใจ แต่ยังมีสติอยู่ และยังไม่ได้ละหมาดในเวลานั้นก็ให้รีบละหมาดทันทีที่ทำได้ ในอิริยาบถที่สามารถกระทำได้

ดังนั้น การละหมาदनอกจากจะเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้แล้วยังเป็นการปฏิบัติศาสนกิจที่ได้รับผลตอบแทนจากอัลลอฮ์อีกด้วย กล่าวคือ ผู้ที่ดำรงไว้ซึ่งการละหมาดตามเวลาที่กำหนดจะได้รับผลตอบแทนที่ดีในอาคิเราะฮ์ ส่วนผู้ที่ไม่ได้ดำรงการละหมาดก็จะได้รับผลตอบแทนที่เจ็บปวดสาหัสในอาคิเราะฮ์เช่นกัน

กิจกรรมท้ายบท

๑. บอกประโยชน์ของการละหมาด
๒. เหตุใดการละหมาดจึงเป็นเกราะป้องกันความชั่ว
๓. การละหมาดจะต้องมีการรักษาความสะอาดอย่างไรบ้าง
๔. คนที่ไม่ละหมาดเป็นคนอย่างไร
๕. การละหมาดจะลบล้างความผิดในกรณีทำความผิดร้ายแรงได้หรือไม่

ถ้ำหิรธ

เมื่อท่านนบีมุหัมมัด ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม อายุมากขึ้น ฐานะทางครอบครัวมั่นคง บ่อยครั้งที่ท่านนบีมุหัมมัดจะไปหาความสงบที่ถ้ำหิรธ ซึ่งอยู่ห่างจากเมืองมักกะฮ์ไปทางทิศตะวันออก ประมาณ ๑๐ กิโลเมตร

บางครั้งท่านนบีมุหัมมัด ไปอยู่ที่ถ้ำหิรธเป็นเวลาหลายวัน

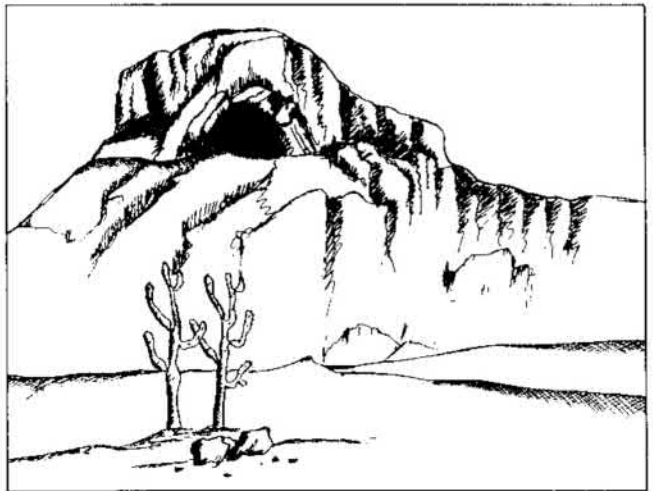
เมื่อหมดเสบียงอาหาร ท่านนบีมุหัมมัด จะกลับบ้าน

บางครั้งท่านหญิงเคาะดีญะฮ์ เราะฎิยัลลอฮุอันฮา จะนำอาหารไปส่ง

ท่านนบีมุหัมมัดทำอิบาดะฮ์ที่ถ้ำหิรธตามแบบอย่างท่านนบีมุฮัมมัด อะลัยฮิสสละม

ท่านนบีมุหัมมัดได้รับวะหฺยูครั้งแรกที่ถ้ำหิรธแห่งนี้

วะหฺยูนี้มีปรากฏในคัมภีร์อัล-กุรอาน สุเราะฮ์อัล-อะลัก आयะฮ์ที่ ๑-๕

อัลลอฮฺทรงประทานวะหฺยูครั้งแรกที่ถ้ำหิร้อตรงกับเดือน
เราะมะฎอน

ขณะนั้นท่านนบีมุฮัมมัด มีอายุ ๔๐ ปี

กิจกรรมท้ายบท

๑. ใครเป็นผู้นำเสบียงอาหารไปส่งให้ท่านนบีมุฮัมมัดที่ถ้ำหิร้อ และเป็นอะไรกับท่านนบีมุฮัมมัด
๒. อัลลอฮฺทรงประทานวะหฺยูให้ท่านนบีมุฮัมมัดครั้งแรกที่ไหน เดือนอะไร ท่านนบีมุฮัมมัด มีอายุกี่ปี
๓. ถ้ำหิร้ออยู่ที่ไหน

การรับวะหฺยูครั้งแรก

ในคืนหนึ่งของเดือนเราะมะฎอน

ขณะนั้นท่านนบีมุฮัมมัดกำลังทำอิบาดะฮฺ ตามแบบฉบับของท่าน
นบีมูซา อิมามอะลียฮิสสะลามที่ถ้ำหิรอฮ์

ญิบรียลได้ปรากฏ และสอนให้ท่านนบีมุฮัมมัดอ่านวะหฺยูแรก ซึ่ง
ปรากฏในคัมภีร์อัล-กุรอาน ซูเราะฮฺ อัล-อะลัก อายะฮฺที่ ๑-๕ ดังนี้

۱ اقْرَأْ بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذِي خَلَقَ

“จงอ่าน ด้วยพระนามของพระผู้อภิบาลของเจ้า ผู้ทรงสร้าง (สรรพสิ่ง)”

۲ خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ عَلَقٍ

“ทรงสร้างมนุษย์จากก้อนเลือด”

۳ اقْرَأْ وَرَبُّكَ الْأَكْرَمُ

“จงอ่าน และพระผู้อภิบาลของเจ้า ผู้ทรงเอื้อเฟื้อแผ่ยิ่ง”

۴ الَّذِي عَلَّمَ بِالْقَلَمِ

“ทรงสอน (การเขียน) ด้วยปากกา”

۵ عَلَّمَ الْإِنْسَانَ مَا لَمْ يَعْلَمْ

“ทรงสอนมนุษย์ในสิ่งที่เขาไม่รู้”

การได้รับวะหุ์ครั้งนี้ถือว่า ท่านนบีมุฮัมมัดได้รับการแต่งตั้งให้เป็น
รَسُولแล้ว ขณะนั้นท่านนบีมุฮัมมัด มีอายุ ๔๐ ปี

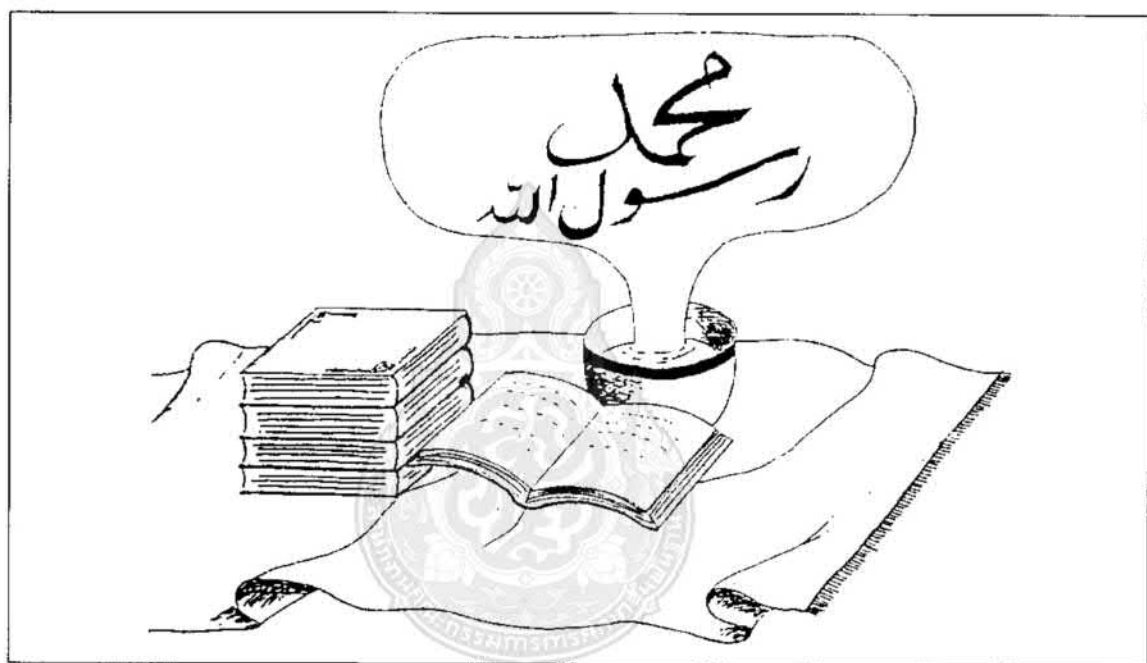
กิจกรรมท้ายบท

๑. ท่านนบีย ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นรَسُولที่ไหน
๒. ะหฺยูแรกปรากฏในคัมภีร์อัล-กุรอ่าน สุเราะฮอะอะไร
๓. ผู้นำะหฺยูมาให้ท่านนบีย คือใคร
๔. ผู้ทรงสอนมนุษย์ในสิ่งที่เขาไม่รู้ คือใคร
๕. ผู้ทรงสร้างมนุษย์จากก้อนเลือดคือใคร
๖. ท่านนบีย ได้รับแต่งตั้งให้เป็นรَسُولเมื่ออายุเท่าไร
๗. การทำอิบาดะฮฺ ของท่านนบีย ในถ้ำหิรอร์ ใช้แบบอย่าง
ของท่านนบีย คนใด

การทำนายของวะเราะเกาะฮุ

หลังจากท่านนบีมุหัมมัด ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลิม ได้รับ
วะหยู ครั้งแรกที่ถ้ำหิรอฮ์

ท่านนบีมุหัมมัดมีความหวาดหวั่น ไม่ทราบว่ามีผู้มาสั่งสอนนั้น
เป็นใคร และมีวัตถุประสงค์อะไร

ท่านนบีมุหัมมัด จึงบอกให้ท่านหญิงเคาะดีญะฮฺ เราะฎิยัลลอฮุ-
อันฮา ทราบ

ท่านหญิงเคาะดีญะฮฺ เราะฎียัลลอฮุอันฮา ปลอบใจว่าท่านนบีฯ ได้ทำดี ช่วยเหลือผู้คนมากมาย คงไม่มีผู้ใดประสงค์ร้ายอย่างแน่นอน ควรสบายใจได้

ท่านหญิงเคาะดีญะฮฺ เราะฎียัลลอฮุอันฮา ได้พาท่านไปหาท่านวะเราะเกาะฮฺ

ท่านวะเราะเกาะฮฺ เป็นลูกพี่ลูกน้องของท่านหญิงเคาะดีญะฮฺ เราะฎียัลลอฮุอันฮา ซึ่งเป็นผู้ทรงความรู้ทางศาสนาคริสต์

เมื่อเล่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับท่านนบีฯ ให้ฟัง ท่านวะเราะเกาะฮฺกล่าวว่า “ผู้ที่มาปรากฏแก่ท่านนบีฯ นั่นคือ ญิบรียล ซึ่งเคยปรากฏแก่นบีมุซา อะลัยฮิสสะลาม แล้ว”

ท่านวะเราะเกาะฮฺ ยังกล่าวอีกว่า “ท่านนบีฯ จะได้รับการแต่งตั้งให้เป็นศาสนทูตของอัลลอฮฺ”

ท่านวะเราะเกาะฮฺ ให้คำมั่นไว้ว่า “ถ้าถึงเวลานั้นหากท่านยังมีชีวิตอยู่ ท่านจะเป็นผู้ช่วยเหลือท่านนบีฯ จนถึงที่สุด”

กิจกรรมท้ายบท

๑. ท่านหญิงเคาะดีญะฮฺ เราะฎียัลลอฮุอันฮา พาท่านนบีฯ ไปหาใคร
๒. ท่านวะเราะเกาะฮฺ เป็นลูกพี่ลูกน้องกับใคร
๓. ท่านวะเราะเกาะฮฺ ให้สัญญากับท่านนบีฯ ว่าอย่างไร
๔. ใครเป็นผู้บอกท่านนบีฯว่าจะได้รับแต่งตั้งให้เป็นศาสนทูต

การเผยแพร่ศาสนาอิสลามอย่างลับ

หลังจากได้รับวะหฺยูครั้งแรกที่ถ้ำหิรอ์แล้ว
ท่านนบียะได้รับวะหฺยูอีกครั้ง
วะหฺยูครั้งนี้ ให้ท่านนบียะ ตักเตือน และเทศนาแก่ผู้คน
ดังปรากฏในคัมภีร์อัล-กุรอาน ซูเราะฮฺ อัล-มุดัสซิร อายะฮฺที่
๑- ๖ ดังนี้

يَا أَيُّهَا الْمُدَّثِّرُ ۝

“โอผู้ห่มผ้า (นบีมุหัมมัด ค็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม)”

۲ قُمْ فَأَنذِرْ

“เจ้าจงยืนขึ้น แล้วประกาศตักเตือนเถิด”

۳ وَرَبِّكَ فَكْبِرْ

“และพระผู้อภิบาลของเจ้า จงสดุดีความยิ่งใหญ่เถิด”

۴ وَثِيَابَكَ فَطَهِّرْ

“และเสื้อผ้าของเจ้า จงทำความสะอาดเถิด”

۵ وَالرُّجْزَ فَاهْجُرْ

“และความชั่วร้ายทั้งหลาย เจ้าจงปลีกห่างเถิด”

۶ وَلَا تَمْنُنْ تَسْتَكْثِرُ

“และเจ้าจงอย่าให้ (สิ่งใด ๆ โดยมีจุดหมายเพื่อ) จะได้ (การตอบแทนที่) มากกว่า (ที่ให้ไป)”

ท่านนบีมุฮัมมัด จึงเริ่มเทศนา เผยแผ่ศาสนาให้คนรักดีต่ออัลลอฮ์
เท่านั้น ไม่ตั้งสิ่งอื่นใดเป็นภาคี ให้ปฏิบัติต่อคนอื่นด้วยความ
อ่อนน้อม ให้สมัครสมานสามัคคี

ระยะแรก ท่านนบีมุฮัมมัดเผยแผ่ศาสนาแก่ผู้คนที่ใกล้ชิด เช่น
คนในครอบครัว เพื่อนฝูงที่สนิทสนม

ท่านนบีมุฮัมมัดเผยแผ่ศาสนาอย่างลับๆ เป็นเวลา ๓ ปี มีผู้เข้า
รับนับถือศาสนาอิสลามประมาณ ๓๙ คน

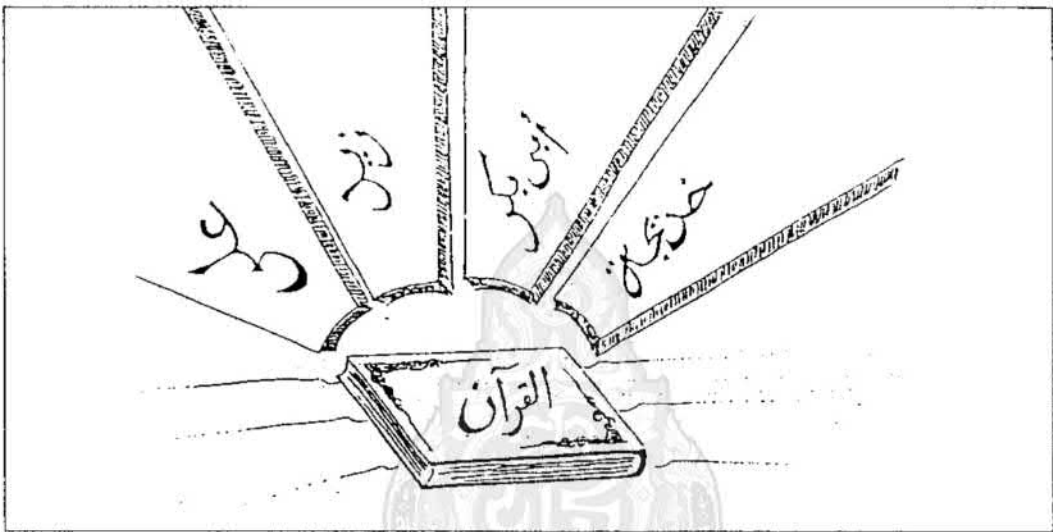
กิจกรรมท้ายบท

๑. ท่านนบีมุฮัมมัด ได้รับชะฮาดะฮ์ในเรื่องใด
๒. ชะฮาดะฮ์ครั้งนี้อยู่ในสุเราะฮ์ใด
๓. เมื่อได้รับชะฮาดะฮ์แล้วท่านนบีมุฮัมมัดเผยแผ่ศาสนาแก่ใครก่อน
๔. ท่านนบีมุฮัมมัด สอนให้ปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างไร
๕. ในระยะ ๓ ปีแรกท่านนบีมุฮัมมัด เผยแผ่ศาสนาอย่างไร
๖. จงอธิบายข้อความในสุเราะฮ์ ที่ว่า “เจ้าจงปลีกห่างเถิด”
๗. ขณะที่ท่านนบีมุฮัมมัดเผยแผ่ศาสนาอย่างลับๆ มีผู้เข้ารับ
นับถือศาสนาอิสลาม ประมาณกี่คน

ผู้ที่เข้ารับศาสนาอิสลามกลุ่มแรก

ผู้ที่เข้ารับศาสนาอิสลามกลุ่มแรก มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อ
การเผยแผ่ศาสนาในระยะต้นๆ

สตรีคนแรกที่เข้ารับนับถือศาสนาอิสลาม คือ ท่านหญิงเคาะดี-
ญะฮฺ เราะฎียัลลอฮุอันฮา ภริยาของท่านนบีฯ

ผู้ชายที่อาวุโสคนแรกเข้ารับนับถือศาสนาอิสลาม คือ ท่าน
อับบักกร

เยาวชนคนแรกที่เข้ารับนับถือศาสนาอิสลามคือ ท่านอะลี
อดีตกษัตริย์คนแรกที่เข้ารับนับถือศาสนาอิสลาม คือ ท่านซัยด

ท่านอบูบักรฺได้เชิญชวนเพื่อนๆ มาเข้ารับนับถือศาสนาอิสลาม
อีกหลายคน ได้แก่

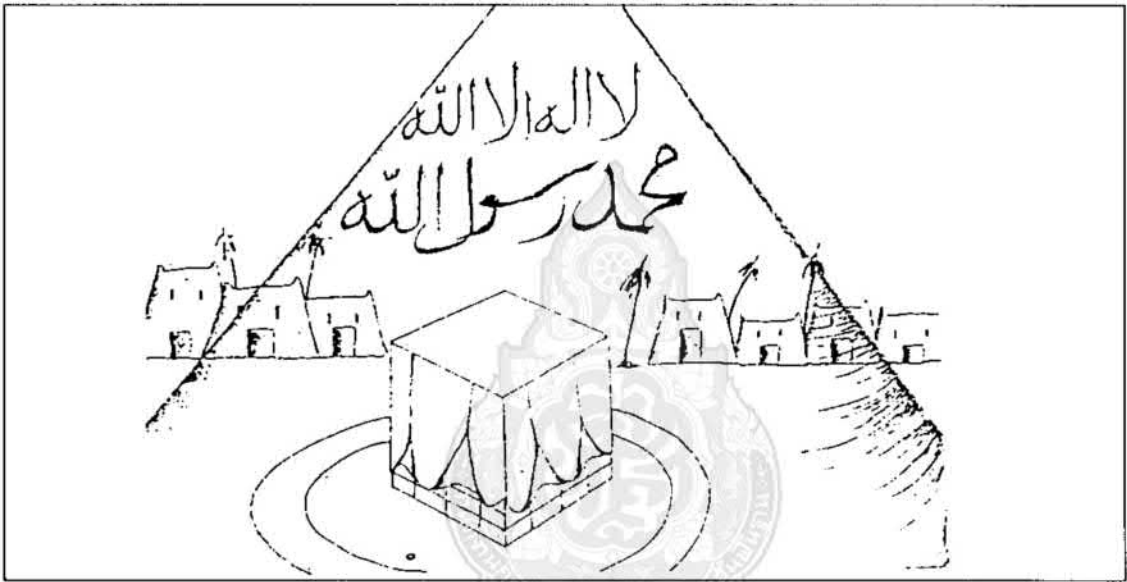
อุษมาน อิบน์อัฟฟาน
อັซ-ซุบัยรฺ อิบน์อัล-เอาความ
สะอัด อิบน์อบีวะกอศ
อับดุลเราะหฺมาน อิบน์เอาฟ
ฎ็อลหะซฺ อิบน์อับดุลลอฮฺ และ
อบูอุบัยดะฮฺ อิบน์อัล-ญุรรอหฺ

กิจกรรมท้ายบท

๑. สตรีคนแรกที่เข้ารับนับถือศาสนาอิสลามคือใคร
๒. ผู้ชายอาวุโสคนแรกที่เข้ารับนับถือศาสนาอิสลามคือใคร
๓. ใครเป็นเยาวยุคนแรกที่นับถือศาสนาอิสลาม
๔. ใครเป็นอดีตทาสคนแรกที่เข้ารับนับถือศาสนาอิสลาม
๕. อุษมาน อิบน์อัฟฟาน เข้ารับนับถือศาสนาอิสลามตาม
คำเชิญชวนของใคร

การเผยแพร่ศาสนาอิสลาม อย่างเปิดเผย

หลังจากท่านนบีมุหัมมัด ศ็อลลัลลอฮุ อะลัยฮิ วะสัลลัม ได้เชิญชวนผู้คนให้เข้ารับนับถือศาสนาอิสลามอย่างลับๆ เป็นเวลา ๓ ปี ปรากฏว่ามีผู้เข้ารับนับถือศาสนาอิสลามทั้งชายและหญิง เพียงไม่กี่คน ต่อมาอัลลอฮ์ได้มีบัญชาให้ท่านนบีมุหัมมัดเชิญชวนผู้คนอย่างเปิดเผย โดยการประทานวะหฺยฺสุเราะฮฺ อัล-อิญญ์รฺ อายะฮฺ ที่ ๙๔ ดังนี้

فَاَصْدَعْ بِمَا تُؤْمَرُ وَأَعْرِضْ عَنِ الْمُشْرِكِينَ

ความว่า “ดังนั้น (โอดัมหมัด) เจ้าจง (ประกาศโดย) สิ่งที่เขา
ถูกบัญชาโดยเปิดเผยเถิด และเจ้าจงหันเหไปจากบรรดาผู้ตั้งภาคี”

เมื่อรับวะหฺยูดังกล่าว ท่านนบีมุฮัมมัดจึงได้เผยแพร่ศาสนาอย่างเปิดเผยด้วยความเชื่อมั่น ท่านได้เรียกเครือญาติมาชุมนุมกัน โดยให้ท่านอะลีเป็นผู้จัดเตรียมอาหาร แล้วท่านนบีมุฮัมมัดได้เชิญชวนเขาเหล่านั้นให้เข้ารับนับถือศาสนาอิสลาม พร้อมกับได้กำชับให้หยุดการบูชาเจว็ด แต่ไม่มีผู้ใดศรัทธาต่อคำเชิญชวนของท่านเลย

วันหนึ่งท่านนบีมุฮัมมัดได้เรียกผู้คนมาชุมนุมที่บริเวณเชิงเขาเศาะฟา และได้ประกาศว่า “ฉันจะทำให้พวกท่านปลอดภัยจากการลงโทษที่ร้ายแรง” ปรากฏว่าไม่มีผู้ใดศรัทธาเช่นกัน มีหน้าซำยังโกรธท่านนบีมุฮัมมัด อีก

กิจกรรมท้ายบท

๑. ท่านนบีมุฮัมมัด ได้เผยแพร่ศาสนาอย่างไร และมีผู้เข้ารับนับถือศาสนาอิสลามเท่าใด
๒. วะหฺยูในสุเราะฮฺ อัล-อิญญ์ร มีความว่าอย่างไร
๓. ท่านนบีมุฮัมมัด มอบให้ใครเป็นผู้จัดเตรียมอาหาร เมื่อเรียกเครือญาติมาประชุม
๔. ท่านนบีมุฮัมมัด กำชับให้บรรดาเครือญาติหยุดบูชาอะไร
๕. บรรดาเครือญาติและผู้คนทำอย่างไรต่อคำเชิญชวนของท่านนบีมุฮัมมัด

การตรงต่อเวลา

ความหมายของการตรงต่อเวลา

การตรงต่อเวลา คือ การทำงาน หรือการปฏิบัติภารกิจ
อย่างใดอย่างหนึ่งเป็นไปตามเวลาที่กำหนด

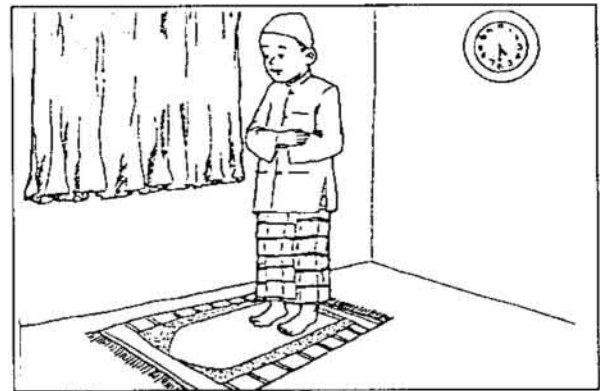
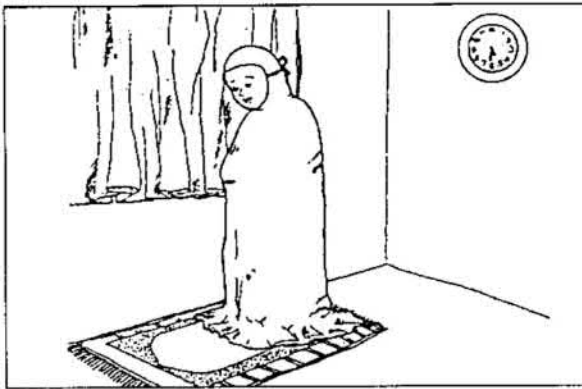
การปฏิบัติตนเป็นคนตรงต่อเวลา

เด็กหญิงลัลลาตื่นนอน
เวลา ๐๕.๐๐ น. ทุกวัน

เด็กชายอะลี ตื่นนอน
เวลา ๐๕.๐๐ น. ทุกวัน

เด็กหญิงลัลลาละหมาดศุบหุ

เด็กชายอะลีละหมาดศุบหุ

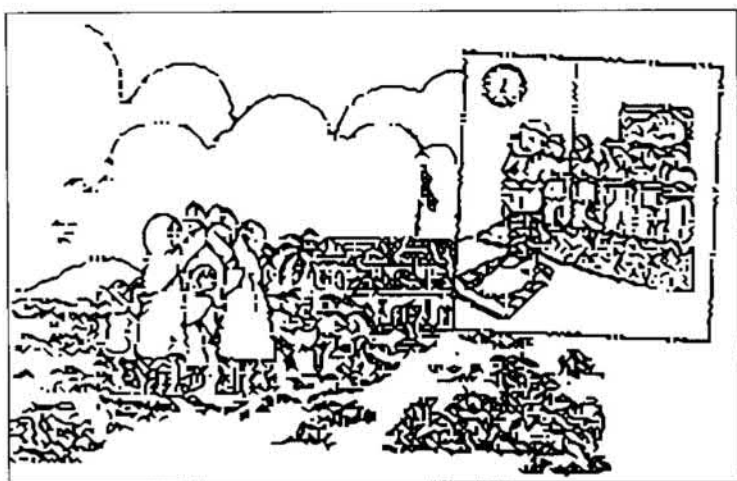

เด็กหญิงลัลลาไปโรงเรียน เวลา ๐๘.๐๐ น.

เด็กชายอะลีไปโรงเรียน เวลา ๐๘.๐๐ น.

เด็กหญิงลัลลา และเด็กชายอะลีไปโรงเรียน เวลา ๐๘.๐๐ น.

เด็กหญิงลัลลา เด็กชายอะลี ตื่นนอนแต่เช้า และละหมาด
ศุบหูก่อนไปโรงเรียน

ในระหว่างอยู่ที่โรงเรียนเด็กหญิงลัลลา เด็กชายอะลีเรียน
หนังสือและเล่นกับเพื่อนๆ

เด็กหญิงลัลลา เด็กชายอะลีละหมาดซุฮูรีที่โรงเรียน

เวลา ๑๖.๓๐ โรงเรียนเลิกเรียน

เด็กหญิงลัลลา เดินกลับบ้าน

เด็กชายอะลี เดินกลับบ้าน

นักเรียนทุกคน เดินกลับบ้านตามเวลา
 คุณพ่อคุณแม่ดีใจที่ลูกเป็นคนตรงต่อเวลา
 อัลลอฮ์รักคนที่ตรงต่อเวลา ท่านนบีฯ กล่าวว่า

أَحَبُّ الْأَعْمَالِ إِلَى اللَّهِ الصَّلَاةُ لَوَقْتِهَا
 ثُمَّ بَرُّ الْوَالِدَيْنِ ثُمَّ الْجِهَادُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ

ความว่า “ความประพฤติกี่อัลลอฮ์ทรงรักมากที่สุด คือ การ
 ละหมาดตรงเวลา รองลงมา คือการทำความดีต่อพ่อแม่ และการ
 ต่อสู้ในทางของอัลลอฮ์”

(รายงานโดยอะหมัด บุคอรี และท่านอื่นๆ จากอิบนิมัสนูด)

การปฏิบัติตนเป็นคนตรงต่อเวลา

- เมื่อถึงเวลาเรียนต้องรีบไปโรงเรียน
- เมื่อถึงเวลารับประทานอาหารต้องรีบรับประทานอาหาร
- เมื่อถึงเวลาเลิกเรียนต้องรีบกลับบ้านไปช่วยงานบ้านกับ

พ่อแม่

- เมื่อถึงเวลาละหมาดต้องรีบละหมาดตั้งแต่เริ่มเข้าเวลา

ละหมาด

- เมื่อนัดหมายกับเพื่อนๆ ต้องรีบไปให้ตรงเวลา อย่าชักช้า

นักเรียนควรจำไว้ว่า :

คนที่ตรงต่อเวลาเป็นคนที่มีความรับผิดชอบ คนที่มีความรับผิดชอบ
เป็นคนที่มีความก้าวหน้าในชีวิต

กิจกรรมท้ายบท

๑. ให้นักเรียนบอกเวลาในการประกอบกิจวัตรประจำวัน
ดังนี้ ตื่นนอน ละหมาดศุบหฺ ไปโรงเรียน
โรงเรียนเข้าเรียน ละหมาดซุฮฺริ โรงเรียนเลิกเรียน
๒. ให้นักเรียนยกตัวอย่างกิจวัตรประจำวันที่ปฏิบัติเป็นเวลา
ว่ามีอะไรบ้าง
๓. ฝึกอ่าน และท่องจำดุอาอ์เมื่อออกจากบ้าน เช่น ไปโรงเรียน
ตลาด สวน เป็นต้น ดุอาอ์มีดังนี้

بِسْمِ اللَّهِ تَوَكَّلْتُ عَلَى اللَّهِ
وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ

ความหมาย :

“ด้วยพระนามของอัลลอฮฺ ฉันขอมอบตัวต่อพระองค์
(อัลลอฮฺ)

ไม่มีพลัง และอำนาจใดๆ นอกจาก (อำนาจที่มา) จาก
พระองค์ (อัลลอฮฺ) เท่านั้น”

การรักษาสัญญา

ความหมายของคำว่า “สัญญา”

สัญญา คือ ข้อตกลงที่ให้ไว้ต่อกัน ที่เกิดขึ้นจากคำเสนอและคำสนอง ซึ่งแต่ละฝ่ายได้ตกลงยินยอมต่อกัน

ผู้ที่ปฏิบัติตามสัญญา

ผู้ที่ปฏิบัติตามสัญญา หมายถึง ผู้ที่ปฏิบัติตามข้อตกลงที่ให้ไว้ต่อกันโดยไม่มีการบิดพลิ้ว และผู้รักษาสัญญาจะเป็นผู้ที่ได้รับการยอมรับนับถือ และเป็นที่รักของคนทั่วไป

วันแห่งความสุขใจของลัyla

เช้าของวันเปิดเรียนวันหนึ่ง ลัylามาโรงเรียนด้วยใบหน้ายิ้มแย้มสดใสเป็นพิเศษ มือขวาหิ้วกระเป๋าหนังสือ มือซ้ายถือกล่องดินสอใหม่สีสวย

อะลีมาโรงเรียนหลังลัyla เห็นลัylากำลังชื่นชมกับกล่องดินสอในมือ อะลีออกปากชมว่า “กล่องดินสอสวยงามมาก” พร้อมกับถามลัylaว่า “ได้กล่องดินสอมาอย่างไร”

ลัลลาบอกอะลีว่า “ได้จากการปฏิบัติตัวเป็นเด็กดี ปฏิบัติตามคำสั่งสอนของคุณพ่อ คุณแม่ และคุณครู ขยันเรียนหนังสือ ช่วยงานบ้าน และเป็นผู้ปฏิบัติตามสัญญาที่ให้ไว้กับคุณพ่อ คุณแม่ ท่านจึงซื้อกล่องดินสอให้เป็นรางวัล”

อะลีแสดงความยินดีกับลัลลา และบอกลัลลาว่า “ลัลลาทำถูก ทำดีแล้ว เราทุกคนต้องเป็นเด็กดี ปฏิบัติตามสัญญาที่ให้ไว้ ปฏิบัติตามคำสั่งสอนของอัลลอฮ์”

วันนี้จึงเป็นวันแห่งความสุขใจของลัลลา เพราะลัลลาเป็นผู้ปฏิบัติตามสัญญา

ผู้ที่ไม่ปฏิบัติตามสัญญา

ผู้ที่ไม่ปฏิบัติตามสัญญา หมายถึง ผู้ที่ไม่ปฏิบัติตามข้อตกลงที่ให้ไว้ต่อกัน จะเป็นผู้ที่ไม่ได้รับการยอมรับนับถือจากผู้อื่น และจะเป็นที่รังเกียจของคนทั่วไป

ฮารูนสัญญากับคุณพ่อ คุณแม่ ว่าจะตื่นนอนเวลา ๐๕.๐๐ น. แต่ฮารูนตื่นนอนเวลา ๐๖.๐๐ น. ฮารูนไม่รักษาสัญญาที่ให้ไว้กับคุณพ่อ คุณแม่ ฮารูนละหมาดศุบหฺไม่ทัน ฮารูนไปโรงเรียนสาย ถูกคุณครูตักเตือนว่ากล่าว เราต้องปฏิบัติตามสัญญา

ฮารูนมีความสำนึกว่า การเป็นคนไม่รักษาสัญญาเป็นสิ่งไม่ดี และบางครั้งจะได้รับโทษหรือเกิดความเสียหายกับตัวเอง ด้วย ดังอัล-กุรอาน กล่าวไว้

إِنَّ الَّذِينَ يُبَايِعُونَكَ إِنَّمَا يُبَايِعُونَ اللَّهَ.....
 فَمَنْ نَكَثَ فَإِنَّمَا يَنْكُثُ عَلَى نَفْسِهِ وَمَنْ أَوْفَى بِمَا
 عَاهَدَ عَلَيْهِ اللَّهُ فَسَيُؤْتِيهِ أَجْرًا عَظِيمًا

ความว่า “แท้จริงบรรดาผู้ทำสัญญากับเจ้านั้น (เปรียบเสมือน) พวกเขาได้ทำสัญญากับอัลลอฮ์ (ด้วย) ... ดังนั้นผู้ใดที่ละเลยสัญญา (ที่ได้ทำไว้) จึงเท่ากับว่าเขาได้ละเลย (สัญญา) แก่ตัวเขาเอง และผู้ใดทำตามสัญญาตามที่อัลลอฮ์ได้ทรงสัญญาไว้ แน่หนอนที่สุด พระองค์จะประทานรางวัลอันยิ่งใหญ่แก่เขา”

(สุเราะฮ์ อัล-ฟัตหฺ อายะฮ์ที่ ๑๐)

กิจกรรมท้ายบท

๑. สัญญา หมายถึงอะไร
๒. ผู้ปฏิบัติตามสัญญาย่อมได้รับอะไรบ้าง
๓. ผู้ไม่ปฏิบัติตามสัญญาย่อมได้รับอะไรบ้าง
๔. การไม่รักษาสัญญาจะทำให้เกิดผลอย่างไร
๕. นักเรียนต้องปฏิบัติตามสัญญาในเรื่องอะไรบ้าง
๖. ฝึกอ่านและท่องจำดูอาห์ ขอให้สัญญาเกี่ยวกับหนี้สินหมดสิ้นไปโดยเร็ว ดูอาห์มีดังนี้

اَللّٰهُمَّ اكْفِنِيْ بِحَلَالِكَ عَنْ حَرَامِكَ
وََاَغْنِنِيْ بِفَضْلِكَ عَمَّنْ سِوَاكَ

ความหมาย :

“โอ้อัลลอฮฺ ฉันขอจากพระองค์ในสิ่งที่ถูกต้อง (หะลาล)
แทนสิ่งที่ไม่ถูกต้อง (หะรอม)

และขอให้ฉันมีด้วยความโปรดปรานของพระองค์
เหนือผู้อื่น (ที่มีเจตนาร้าย)”

ความมีระเบียบวินัย

ความหมายของความมีระเบียบวินัย

ความมีระเบียบวินัย คือ การที่เราปฏิบัติตัวเป็นไปตามแบบแผน ขอบบังคับ อันเป็นแนวทางให้ปฏิบัติอย่างถูกต้อง เพื่อการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

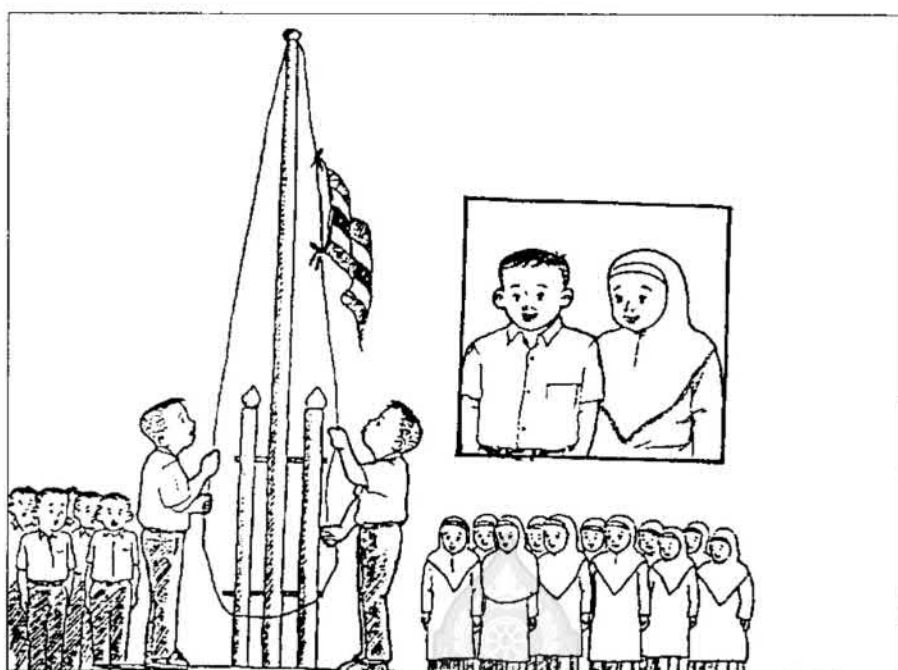
การปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียน

กฎระเบียบของโรงเรียน คือแนวปฏิบัติที่โรงเรียนกำหนดขึ้นสำหรับนักเรียนถือปฏิบัติ เพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อยของโรงเรียน

กฎระเบียบของโรงเรียนที่นักเรียนต้องปฏิบัติตามมีหลายอย่าง เช่น กำหนดเวลาเรียน ระเบียบการใช้ห้องสมุด ระเบียบการเข้าแถว รอรับบริการ ระเบียบเกี่ยวกับเครื่องแต่งกาย หรือระเบียบอื่นๆ อาทิ เรื่องความประพฤติ การรักษาความสะอาด การรักษาชื่อเสียงของโรงเรียน เป็นต้น

นักเรียนที่ดี คือ นักเรียนที่ปฏิบัติตามแนวทางที่โรงเรียนกำหนดอย่างถูกต้อง

ลียลา และอะลี เป็นเด็กดี ปฏิบัติตามระเบียบของโรงเรียน
โรงเรียนจะสะอาด บ้านเมืองจะสวยงาม สังคมจะมีความสุข
เมื่อทุกคนมีระเบียบวินัย

ลักษณะของนักเรียนที่มีระเบียบวินัย

- อาบน้ำ แปรงฟันทุกวัน
- ล้างมือก่อนและหลังรับประทานอาหาร
- ละหมาดตรงตามเวลา
- มาถึงโรงเรียนก่อนเวลาเข้าแถว
- ส่งการบ้านตามเวลาที่นัดหมายกับครู
- ทำแต่ความดีไม่ทำความชั่ว
- รักษาชื่อเสียงของโรงเรียน ครู ญาติ พี่น้อง เพื่อนๆ

ตลอดจนคุณพ่อ คุณแม่

การฝึกเป็นคนมีวินัยในชีวิตประจำวัน

● ละหมาดตรงตามเวลา เป็นการฝึกวินัยการรักษาเวลา ท่านนบีฯ กล่าวไว้

ความว่า “กิจการงานที่ดีที่สุด คือ การละหมาดตรงตามเวลา และการทำดีต่อพ่อแม่”

(รายงานโดยมุสลิม)

● หมั่นรักษาความสะอาด เป็นการฝึกวินัยการดูแลรักษาสุขภาพร่างกาย เสื้อผ้า ฯลฯ ให้สะอาดอยู่เสมอ ท่านนบีฯ กล่าวไว้

ความว่า “ศาสนาอิสลามเป็นศาสนาที่สะอาด ดังนั้น พวกท่านจงเป็นคนที่หมั่นรักษาความสะอาด (ที่สะอาดเหมือนศาสนาอิสลาม) ไม่มีผู้ใดได้เข้าสวรรค์ นอกจากคนที่สะอาด”

(รายงานโดยอัด-ดัยละมี)

นักเรียนควรจำไว้ว่า :

ที่ใดมีระเบียบวินัย ที่นั้นจะมีความเจริญ ที่ใดขาดระเบียบวินัย ที่นั้นจะมีความยุ่งเหยิง

กิจกรรมท้ายบท

๑. ความมีระเบียบวินัยหมายความว่าอย่างไร
๒. ถ้าทุกคนไม่ปฏิบัติตามระเบียบวินัยผลจะเป็นอย่างไร
๓. เพราะเหตุใดโรงเรียนต้องมีระเบียบวินัย
๔. เมื่อเราปฏิบัติตามระเบียบวินัยต่อไปนี้มีผลดีอย่างไรบ้าง
  - การใช้ห้องสมุด
  - การเข้าแถวรอรับบริการ
  - การแต่งกาย
  - การเดินแถวกลับบ้าน
๕. ฝึกอ่าน และท่องจำดุอาอ์ การมีวินัยในการแต่งกาย เช่น เวลาส่งกระจกตอนเช้าก่อนไปโรงเรียน ดุอาอ์มีดังนี้

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ اَللّٰهُمَّ كَمَا خَسَّنْتَ خُلُقِيْ فَحَسِّنْ خُلُقِيْ

ความหมาย :

“บรรดาการสรรเสริญเป็นสิทธิของอัลลอฮ์ โอ้อัลลอฮ์
ขอได้โปรดให้ฉันมีมารยาทดี อย่างที่พระองค์ทรงสร้างฉันใน
รูปทรงที่ดี”

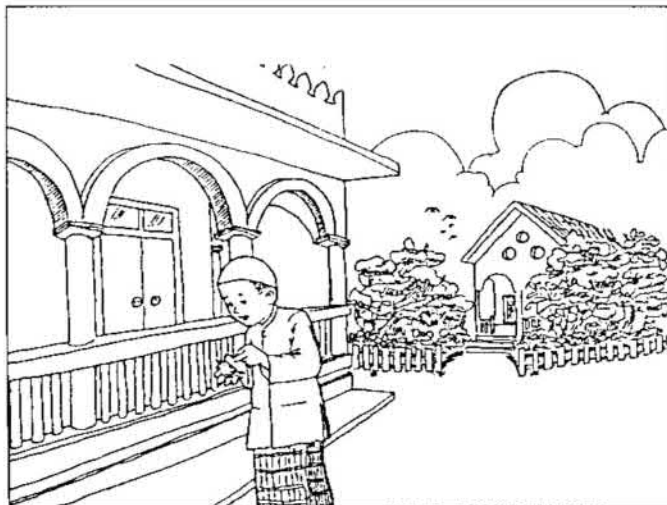
ความเมตตากรุณา

ความหมายของความเมตตากรุณา

ความเมตตากรุณา คือ การที่เรามีความปรารถนาให้ผู้อื่นมีความสุข และพยายามช่วยให้ทุกคนพ้นจากความทุกข์

ผู้มีความเมตตากรุณา

วันอาทิตย์โรงเรียนปิด อะลีไปหาเลี้ยงลาที่บ้าน ขณะเดินทางผ่านมัสญิด อะลีพบลูกนกกระจอกตัวหนึ่ง ซึ่งตกลงมาจากหลังคามัสญิด ลูกนกกระจอกพยายามดิ้นตะเกียกตะกาย อะลีเข้าไปใกล้เห็นลูกนกถูกมัดคั่นไฟกั๊ตเต็มตัว อะลีคิดอยากให้ลูกนกพ้นจากความทรมาน จึงจับลูกนกขึ้นมาหีบตัวมัดออก

เมื่อไปถึงบ้านของลัลลา ลัลลากล่าวชมเชยอะลี้ว่าเป็นเด็กดี มีความเมตตากรุณา คุณพ่อรับปากว่า จะหาทางช่วยเหลือลูกนก ให้กลับไปอยู่กับพ่อแม่ของมันเพื่อมีชีวิตอยู่อย่างมีความสุขต่อไป

คุณค่าของความเมตตากรุณา

คนเราทุกคน จะอยู่เพียงลำพังไม่ได้ ต้องอาศัยซึ่งกันและกัน ความสุขสงบ และความสันติในสังคมจะเกิดขึ้นได้จากความเมตตากรุณา ซึ่งหมายถึงการให้และการรับแก่กัน

ผู้มีความเมตตากรุณา จึงเป็นผู้ที่สมควรแก่การยกย่องว่า เป็นคนดีจริง

อัลลอฮ์ ได้กล่าวถึงความเมตตากรุณาว่า

إِنَّ رَحْمَتَ اللَّهِ قَرِيبٌ مِّنَ الْمُحْسِنِينَ

ความว่า “แท้จริงความเมตตากรุณาของอัลลอฮ์นั้น อยู่ใกล้ชิดกับบรรดาผู้ทำดีทั้งหลาย”

(สุเราะฮ์ อัล - อะอฺรอฟ อายะฮ์ที่ ๕๖)

ความเมตตากรุณาของอัลลอฮ์ต่อบ่าวของพระองค์

ทรงให้แสงสว่าง น้ำ อากาศ ลม พืชพันธุ์ แม่น้ำ มหาสมุทร ดวงอาทิตย์ ดวงจันทร์ ฯลฯ อัลลอฮ์ทรงประทานทุกสิ่งเหล่านี้แก่มนุษย์ เพื่อให้สามารถดำรงชีพในโลกนี้ด้วยความสุข หากปราศจากสิ่งเหล่านี้ มนุษย์ก็ไม่สามารถมีชีวิตอยู่ได้ เหล่านี้คือความเมตตากรุณาของพระองค์สำหรับมนุษย์ในโลกนี้

สำหรับในโลกหน้าผู้ที่มีความดีงามก็จะได้รับผลตอบแทนด้วยสวรรค์ที่มีธารน้ำไหลผ่านอยู่ข้างล่าง ซึ่งเป็นบำเหน็จความดีที่ได้ทำเมื่อยังมีชีวิต เหล่านี้คือความเมตตากรุณาของพระองค์สำหรับมนุษย์ในโลกหน้า

การตอบแทนความเมตตากรุณาต่ออัลลอฮ์

● ขยันในการประกอบศาสนกิจ เช่น ละหมาด ถือศีลอด การขอดุอาอ์ การอ่านอัล-กุรอาน ฯลฯ

● ปฏิบัติในสิ่งที่ทรงใช้ เช่น เคารพพ่อแม่ ครู ซื่อสัตย์ต่อตนเองและผู้อื่น ช่วยเหลือคนยากจน ฯลฯ

● ไม่ทำในสิ่งที่ทรงห้าม เช่น ลักขโมย เสพสิ่งเสพยาเสพติด จาฮลอลวง ออกตัณญ์ ฯลฯ

นักเรียนควรจำไว้ว่า :

อัลลอฮ์ให้ความเมตตากรุณาแก่มนุษย์อย่างไม่มีที่สิ้นสุดทั้งในโลกนี้และโลกหน้า อัลลอฮ์จึงมีแต่การ “ให้” แต่ไม่ “ทรงขอ” สิ่งใดจากมนุษย์ ดังนั้น มนุษย์จึงต้องสำนึกถึงความเมตตากรุณาของพระองค์เสมอ

กิจกรรมท้ายบท

๑. ความเมตตากรุณาหมายความว่าอย่างไร
๒. ถ้าทุกคนไม่มีความเมตตากรุณาจะเกิดอะไรขึ้นบ้าง
๓. ให้นักเรียนเล่าเหตุการณ์ที่เกิดกับตัวเอง หรือที่ได้พบเห็น
เกี่ยวกับการช่วยเหลือชีวิตสัตว์
๔. ให้นักเรียนยกตัวอย่างบุคคลที่นักเรียนประทับใจเกี่ยวกับ
ความเมตตากรุณา
๕. ฝึกอ่านและท่องจำดุอาอ์แสดงความเมตตากรุณาแก่คน
เจ็บป่วย ดุอาอ์มีดังนี้

أَسْأَلُ اللَّهَ الْعَظِيمَ رَبَّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ أَنْ يَشْفِيكَ

ความหมาย :

“ฉันขอจากอัลลอฮ์ผู้ใหญ่มาก ผู้ทรงเป็นเจ้าแห่งราช
อันยิ่งใหญ่ ได้โปรดให้เขาหายจากโรคภัยด้วยเถิด”

ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่

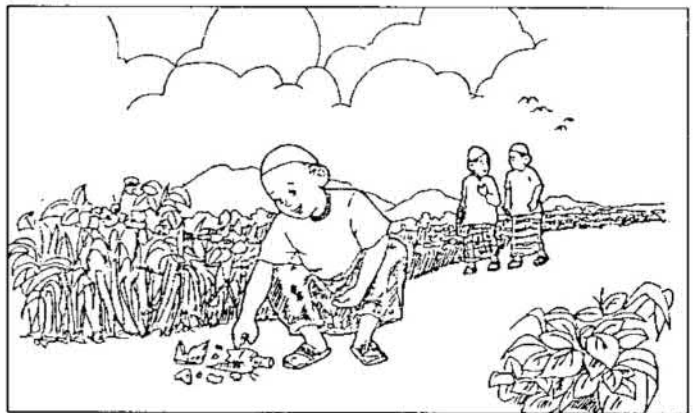
ความหมายของความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่

ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ คือ การให้การอุดหนุน การแบ่งปัน สิ่งของ การให้น้ำใจที่ดี หรือการให้ประโยชน์ต่อผู้อื่นด้วยความ โอบอ้อมอารี

ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ตามแบบอย่างของมุสลิม

ความเป็นอยู่ของมุสลิมต้องมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน โดยเฉพาะการเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ช่วยเหลือสังคมแก่ผู้ที่มีฐานะด้อยกว่า

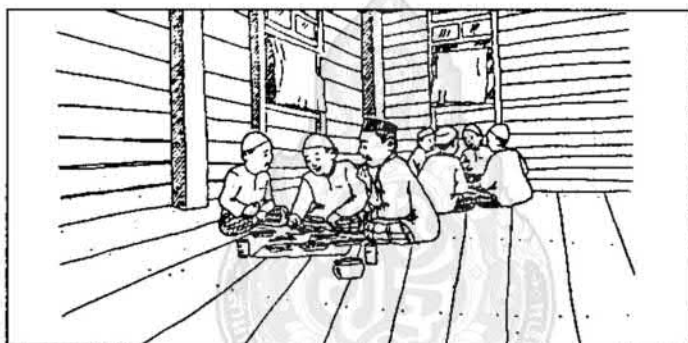
การเก็บสิ่งของที่เป็น อันตรายออกจากทางเท้า หรือทางเดิน หรือทางที่ใช้ สัญจรไปมา ซึ่งสิ่งที่เราเก็บ นั้น ถ้าปล่อยทิ้งไว้อาจจะ เป็นอันตรายต่อผู้อื่นได้

การเก็บเศษแกวบนถนนเป็นลักษณะที่ดีอย่างหนึ่งของผู้ที่ศรัทธาในอัลลอฮ์ และเป็นการแสดงน้ำใจแก่ผู้สัญจรไปมา ซึ่งนักเรียนควรปฏิบัติเป็นอย่างยิ่ง

การเลี้ยงอาหารในวันอีดทั้งสองของมุสลิม ในแต่ละปีจะมีการฉลองวันตรุษ ๒ ครั้ง คือ วันอีดิลฟิฏร และวันอีดิลอฎฮา การฉลองในวันดังกล่าวจะมีการเลี้ยงอาหาร และแบ่งปันแก่คนยากจน เป็นการแสดงความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่แก่กันตามแบบอย่างของมุสลิม

การแบ่งปันสิ่งของเครื่องใช้ให้แก่ผู้อื่น

มุสลิมควรให้การเกื้อกูลต่อผู้อื่น ต่อสังคม โดยการแบ่งปันสิ่งของเครื่องใช้ เช่น ข้าวปลา เสื้อผ้า อาหาร สมุด หนังสือ หรือสิ่งของอื่นๆ ตามความจำเป็น

การอยู่ร่วมกันในสังคม

กอสิมเป็นเพื่อนร่วมชั้นเรียนอีกคนหนึ่งของอะลีและลัลลา กอสิมกำพร้าแม่มาตั้งแต่เล็ก คุณพ่อมีอาชีพรับจ้าง ไปทำงานในต่างจังหวัด กอสิมอาศัยอยู่กับคุณตา คุณยาย และน้องชายอีกคนหนึ่ง

ครอบครัวของกอสิมค่อนข้างลำบาก กอสิมต้องทำงานบ้านทุกอย่าง ทำให้ต้องขาดโรงเรียน ไปโรงเรียนสาย กอสิมมักถูกคุณครูดุเรื่องไม่ทำการบ้าน ไม่ทำเวรและการเอาเปรียบเพื่อนอยู่บ่อยๆ

วันหนึ่ง คุณครูและเพื่อนนักเรียนไปเยี่ยมกอสิมที่บ้าน เมื่อทราบว่ากอสิมไม่สบาย คุณครูและเพื่อนๆ ทราบดีความจริงเกี่ยวกับปัญหาของกอสิม และมีความคิดตรงกันว่าต่อไปเราต้องเข้าใจ เห็นใจ และให้การช่วยเหลือกอสิม ด้วยน้ำใจไมตรีที่เอื้ออารีต่อกอสิมให้มาก

กอสิม ได้รับความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่จากคุณครู และเพื่อนนักเรียน ทำให้กอสิมและครอบครัวมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ผลการเรียนของกอสิมก็ดีขึ้นด้วย

กอสิม ขอบขอบคุณครูและเพื่อนๆ ทุกคน
มีเพื่อนๆ และคุณครูมาเยี่ยม และมอบสิ่งของให้กับคุณตา
คุณยายของกอสิม

ท่านนบิซ ได้กล่าวถึงความดีงามของผู้ที่มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่
ต่อเพื่อนที่ดี

ความว่า “เพื่อนที่ดีในทัศนะของอัลลอฮ์ คือผู้ที่ทำความดี
กับเพื่อนของเขาให้มาก และเพื่อนบ้านที่ดีในทัศนะของอัลลอฮ์
คือผู้ที่ทำความดีกับเพื่อนบ้านของเขาให้มาก”

(รายงานโดยติรมิซีย)

นักเรียนควรจำไว้ว่า :

มือบนดีกว่ามือล่าง หมายถึง ผู้ให้ย่อมมีเกียรติกว่าผู้รับ
หรือผู้ขอ

กิจกรรมท้ายบท

๑. ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่หมายความว่าอะไร
  ๒. ถ้าเราขาดความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อกันผลจะเป็นอย่างไร
  ๓. ให้นักเรียนยกตัวอย่างที่นักเรียนเคยแสดงความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อผู้อื่น หรือต่อสังคม
  ๔. ให้นักเรียนยกตัวอย่าง การได้รับความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่จากผู้อื่น
  ๕. ในการอยู่ร่วมกันในสังคม เราควรปฏิบัติตนอย่างไร
  ๖. ฝึกอ่านและท่องจำดุอาอ์เกี่ยวกับการรับประทานอาหาร ทั้งอาหารที่เป็นของตนเอง และที่ได้รับความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่จากผู้อื่น ดุอาอ์มีดังนี้
- ก่อนรับประทานอาหารกล่าวว่า

بِسْمِ اللَّهِ

ความหมาย :

“ด้วยพระนามของอัลลอฮ์”

- เมื่อรับประทานอาหารเสร็จแล้วกล่าวว่า

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَطْعَمَنَا وَسَقَانَا وَجَعَلَنَا مُسْلِمِينَ

ความหมาย :

“บรรดาการสรรเสริญเป็นสิทธิของอัลลอฮ์ที่ให้อาหารแก่เรา และเครื่องดื่มแก่เรา และทรงให้เราเป็นมุสลิม”

ความซื่อสัตย์สุจริต

ความหมายของความซื่อสัตย์สุจริต

ความซื่อสัตย์สุจริต คือ การกระทำสิ่งใดๆ ด้วยความจริงใจ ทั้งกาย วาจา ใจเป็นไปอย่างเดียวกัน นึกอย่างไรก็ทำอย่างนั้น ไม่คิดทรยศ ไม่คดโกง ไม่หลอกลวง แต่กระทำและนึกในใจอยู่เสมอว่า กำลังทำดี เพื่อความดีงามของทุกคน

คนที่ซื่อสัตย์สุจริต คือ คนที่ชอบทำแต่ความดี

คนที่ไม่ซื่อสัตย์สุจริต คือ คนที่ไม่ชอบทำความดี

■ ชื่อสัตย์สุจริตตามแบบอย่างท่านนบีมุหัมมัด คือลัลลอฮ์ อะลัยฮิ วะสลัลม

เมื่อท่านนบีฯ อายุได้ ๒๕ ปี ท่านได้รับการว่าจ้างจากนางเคาะดีญะฮ์ ให้คุมกองคาราวานไปค้าขายที่เมืองฮาม เมื่อเดินทางถึงเมืองฮาม ท่านได้ค้าขายสินค้าต่างๆ แก่ชาวเมืองฮามอย่างตรงไปตรงมา สินค้าใดมีคุณภาพดี ท่านก็ขายในราคาที่เหมาะสมกับคุณภาพของสินค้า สินค้าใดมีตำหนิต่านก็บอกให้ผู้ซื้อทราบและขายในราคาที่ถูก ท่านค้าขายโดยไม่โกงราคา ไม่หลอกลวงผู้ซื้อ และขายสินค้าเหมาะสมกับราคา ทำให้การค้าขายได้กำไร

เมื่อเดินทางกลับมาถึงมักกะฮ์ ท่านนบีฯ ได้นำผลการค้าขายที่มีกำไรมามอบให้แก่นางเคาะดีญะฮ์ผู้เป็นนายจ้างของท่าน นางเคาะดีญะฮ์รู้สึกดีใจ และสมหวังกับผลกำไรที่ได้จากการค้าขายของท่านนบีฯ นางเคาะดีญะฮ์ชื่นชมท่านนบีฯ มาก เพราะท่านนบีฯ เป็นคนที่ “ชื่อสัตย์สุจริต” ท่านนบีฯ ได้สั่งสอนเกี่ยวกับความชื่อสัตย์สุจริต

ความว่า “ท่านทั้งหลายจงยืนยันกับฉันว่า จะทำสิ่งต่อไปนี้ทั้ง ๖ ประการ แล้วฉันขอยืนยันกับท่านว่า ท่านจะได้เข้าสวรรค์สิ่งนั้น ได้แก่

๑. เมื่อท่านพูดก็จงมีสัจจะ
๒. เมื่อท่านสัญญา ก็จงรักษาสัญญา
๓. เมื่อได้รับความไว้วางใจก็จงชื่อสัตย์สุจริต

๔. ท่านทั้งหลายจงรักษาอวัยวะเพศของท่าน (ไม่ผิดประเวณี)

๕. ท่านทั้งหลายจงลดสายตาของท่าน ไม่มองผู้อื่นอย่างยั่วยุหรือเย่อหยิ่ง

๖. ท่านทั้งหลายจงรักษามือของท่าน (ไม่ทำความชั่วทุกชนิด)”

(รายงานโดยอะหมัด)

■ ข้อสัตย์สุจริตต่อหน้าที่ของตนเอง

- เมื่อลัลลาตื่นนอนตอนเช้า รีบเก็บที่นอน แปรงฟั่น อาบน้ำและอาบน้ำละหมาด แล้วจึงไปละหมาดศุบหฺ

ลัลลาข้อสัตย์สุจริต
ต่อหน้าที่ของตนเอง

- เมื่ออะลีไปโรงเรียนตอนเช้า อะลีจะรีบทำเวรในห้อง และสละมกับเพื่อนๆ ก่อนเดินไปเข้าแถวเคารพธงชาติ

อะลีข้อสัตย์สุจริต
ต่อหน้าที่ของตนเอง

- เมื่อถึงเวลาเรียน อะลีกับ ลัยลาตั้งใจฟังการสอนของครู ถ้าไม่เข้าใจก็จะยกมือถามคุณครูจนเข้าใจ

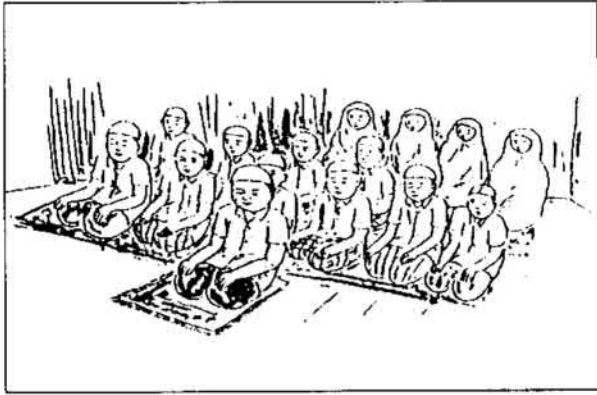
อะลีกับลัยลาซื้อสัตย์สุจริต
ต่อหน้าที่ของตนเอง

- เมื่อถึงเวลาเที่ยงอะลีกับ ลัยลาจะไปรับประทานอาหารเที่ยงกับเพื่อนๆ ที่โรงอาหาร เมื่อรับประทานอาหารเรียบร้อยแล้ว อะลีกับลัยลาจะชวนเพื่อนๆ ไปละหมาดซุฮฺรที่ห้องละหมาด

อะลี ลัยลา และเพื่อน ซื่อสัตย์
สุจริตต่อหน้าที่ของตนเอง

- ก่อนกลับบ้านตอนเย็น อะลี กับลียลาจะชวนเพื่อนๆ ไป ละหมาดอัสร์ที่ห้องละหมาด เมื่อละหมาดเรียบร้อยแล้ว บางคนก็ไปวิ่งเล่น บางคนก็ รีบกลับบ้าน แต่อะลีและ ลียลาตั้งใจจะกลับไปช่วย งานบ้านกับพ่อแม่

อะลี ลียลา และเพื่อน ชื่อสัตย์
สุจริตต่อหน้าที่ของตนเอง

■ ชื่อสัตย์สุจริตต่อหน้าที่ของผู้อื่น

- ครูบอกให้ลียลาไปรดน้ำ ต้นไม้ในกระถางหน้า ห้องเรียน ลียลาจะปฏิบัติ หน้าที่ด้วยความดีใจ

ลียลาชื่อสัตย์สุจริตต่อครู

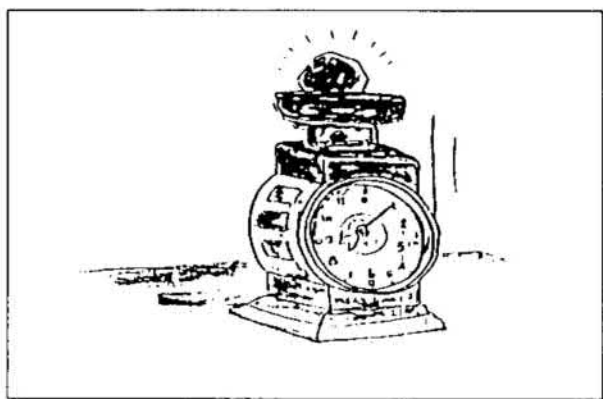
- พ่อแม่ของอะลีจะไปร่วมพัฒนามัสญิด ตามคำเชิญชวนของอิมามมัสญิดพร้อมกับนำอาหารเครื่องดื่มไปแจกจ่ายคนอื่นๆ ด้วยความเสียสละ

พ่อแม่ของอะลีซื้อสัตย์สุจริตต่ออิมาม

- อะลีกับลัลลาเดินกลับบ้านตอนเย็นหลังโรงเรียนเลิกผ่านสวนลองกอง โดยไม่สนใจลูกลองกองบนต้นลองกองเลย

อะลีกับลัลลาซื้อสัตย์สุจริตต่อเจ้าของสวนลองกอง

- ท่านนบีมุหัมมัด คือลัลลอฮ์ อะลัยฮิ วะสัลลัมไปค้าขาย ได้กำไรนำเงินกำไรมามอบให้นายจ้าง คือ นางเคาะดีญะฮ์เสมอๆ

ท่านนบีฯ ชื่อสัตย์สุจริต
ต่อนางเคาะดีญะฮ์

ความซื่อสัตย์สุจริตเป็นการกระทำที่ดีที่อัลลอฮ์รัก เราต้องซื่อสัตย์สุจริตต่อตนเอง และผู้อื่นทั้งต่อหน้าและลับหลัง ความซื่อสัตย์สุจริตเป็นสิ่งที่เราต้องทำด้วยกาย วาจา ใจในทุกเวลาและสถานที่ คนที่มีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่รักของทุกคน เช่น ท่านนบีฯ ของเรา เป็นต้น

- ฝึกขออู้อ้อขอให้อัลลอฮ์แผ่ความเมตตากรุณา และคุ้มครองให้อยู่ในแนวทางที่ดี เช่น เป็นคนซื่อสัตย์ คนขยัน เป็นต้น ดูอามีดังนี้

رَبَّنَا آتِنَا مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً وَهَيِّئْ لَنَا مِنْ أَمْرِنَا رَشَدًا

ความหมาย :

“ข้าแต่องค์อภิบาลของเรา ได้โปรดประทานความเมตตากรุณาของพระองค์แก่เรา และโปรดชี้แนะแก่เราในการประกอบกิจการงานต่างๆ”

นักเรียนควรจำไว้ว่า :

คนที่ศรัทธาในอัลลอฮ์ต้องเป็นคนที่มีความซื่อสัตย์สุจริต
ต่อตนเองและผู้อื่น

กิจกรรมท้ายบท

๑. ความซื่อสัตย์สุจริต คืออะไร
๒. จงบอกความซื่อสัตย์ของนักเรียนต่อผู้อื่นมีอะไรบ้าง
๓. ท่านนบีฯ ได้สั่งสอนเกี่ยวกับความซื่อสัตย์สุจริตมีความหมายว่าอย่างไร
๔. คนที่มีความซื่อสัตย์ต่อตนเองและผู้อื่นจะมีผลอย่างไร
๕. ฝึกอ่านและท่องจำดุอาอ์ที่ส่งเสริมให้มีความซื่อสัตย์สุจริตอย่างน้อย ๑ ครั้ง

ความอดทน

ความหมายของความอดทน

ความอดทน คือ คนที่มีจิตใจและร่างกายหนักแน่น ไม่หวั่นไหวต่อปัญหา อุปสรรคที่มากกระทบ เป็นคนที่มีความมานะบากบั่น ต่อสู้กับทุกสิ่งโดยไม่ท้อแท้หรือหมดกำลังใจ

คนที่มีความอดทน ยังมีปัญหามากก็จะมียิ่งแกร่งมากยิ่งขึ้น

คนที่อดทนมักได้ดี

คนที่ไม่อดทนมักไม่ได้ดี

■ ความอดทนตามแบบอย่างท่านนบีมุหัมมัด คือลัลลลอฮุอะลัยฮิ วะสลัลัม

ท่านนบีมุหัมมัดรับบิตาขณะนางอามินะฮ์ตั้งครรภ์ และเมื่ออายุได้ ๖ ปี นางอามินะฮ์มารดาของท่านก็เสียชีวิตลง ท่านจึงได้มาอยู่กับลุง ชื่ออับดุลลิบ ลุงท่านนบีมุหัมมัดมีอาชีพเลี้ยงแพะ แกะ ท่านช่วยลุงเลี้ยงแพะ แกะ ในทุ่งทะเลทรายที่ร้อนระอุอย่างทรหดอดทน การที่ท่านนบีมุหัมมัดต้องเลี้ยงชีพ ด้วยการเลี้ยงสัตว์ในทะเลทรายทำให้ท่านเป็นคนที่มีความอดทน ต่อมาเมื่อท่านเข้าสู่วัยผู้ใหญ่ท่านได้รับการแต่งตั้งเป็นศาสนทูตของอัลลอฮ์ ซึ่งในระยะแรกต้องพบกับการต่อต้านอย่างหนักด้วยการถูกขว้างปาด้วยก้อนหิน สิ่งปฏิกูลและถูกลอบวางด้วยหนามตามทางที่ท่านเดิน ตลอดจนบางครั้งถึงกับถูกลอบฆ่า แต่ท่านก็มีได้วันไหนยังคงเผยแผ่คำสั่งสอนของอัลลอฮ์อย่างกล้าหาญ และอดทน

■ ความอดทนของนักเรียน

- เมื่อลัลลามีเงิน ๑๐ บาท ลัลลาจะใช้เพียง ๘ บาท และเก็บในกระปุก ๒ บาท

ลัลลาอดทนด้วยการประหยัด

- อะลีไม่ขอเงินจากพ่อแม่ไปซื้อรองเท้า เมื่อเห็นว่าพ่อแม่ไม่มีเงิน และรองเท้าคู่เก่าก็ยังใช้ได้อยู่

อะลีอดทนด้วยการประหยัด

- เมื่ออะลีเห็นอิสมาอีลไม่มีอาหารเที่ยงรับประทาน อะลีก็จะแบ่งอาหารเที่ยงให้แก่อิสมาอีล

อะลีอดทนด้วยการเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่

- สุรยาตื่นนอนตอนเช้ารีบจัดที่นอน อาบน้ำ แปรงฟัน ละหมาดศุบหฺ และรีบไปโรงเรียน ก่อนไปโรงเรียนก็สะสมกับพ่อแม่ทุกวัน

สุรยาอดทนด้วยความรับผิดชอบในหน้าที่

- ก่อนไปโรงเรียนตอนเช้า ริฎวาน จะช่วยพ่อให้อาหารไก่ในเล้า ทุกวัน

ริฎวานอดทนต่อความ
รับผิดชอบในหน้าที่

● ความอดทนต่อการหลอกลวงของชัยฎอน

พ่อและแม่จะสอนสุรยานี ริฎวาน และสัลมีทุกวันว่า “ลูกเอ๋ย ชัยฎอน คือศัตรูของอัลลอฮ์ ชัยฎอนมีนิสัยชอบให้คนทำแต่สิ่งที่ไม่ดีที่อัลลอฮ์ทรงห้าม เช่น

● ลักขโมย	● สุบกำัญชา
● พุดโกหก	● นินทาผู้อื่น
● ดื่มเหล้า	● สุบเฮโรอีน
● เล่นการพนัน	● ดมกาว
● ทะเลาะวิวาท	● ใส่ร้ายผู้อื่น
● เกียจคร้าน	● สุบบุหรี

ฯลฯ

สิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่ไม่ดี ลูกอย่าทำเป็นอันขาด แล้วลูกจะ
“ได้ดี”

สุรยาณี ธิฎวานและสัลมิกิตอบพร้อมๆ กันว่า “เราขอยืนยันว่า เราจะไม่ทำสิ่งที่ไม่ดีที่อัลลอฮฺทรงห้าม แต่เราจะทำสิ่งที่ดีที่อัลลอฮฺชอบ เช่น

- ไม่ลักขโมย
- ไม่พูดโกหก
- ไม่ดื่มเหล้า
- ไม่เล่นการพนัน
- ไม่ทะเลาะวิวาท
- ไม่เกียจคร้าน
- ไม่สุบกัญชา
- ไม่นินทาผู้อื่น
- ไม่สูบบุหรี่
- ไม่ดื่มกาา
- ไม่ใส่ร้ายผู้อื่น
- ไม่สูบบุหรี่

ฯลฯ

เราขอขอบคุณพ่อแม่ที่สอนให้เราเป็นคนดีและขอบคุณอัลลอฮฺที่ให้ทางนำที่ดีแก่เรา อัล-หัมดุลิลลาฮฺ”

สุรยาณี ธิฎวาน และสัลมิดทนต่อการหลอกลวงของชัยฏอน

■ ฝึกขอดุอาอ์ ขอให้เป็นคนที่มีความอดทน
ดุอาอ์มีดังนี้

رَبَّنَا أَفْرِغْ عَلَيْنَا صَبْرًا وَثَبِّتْ أَقْدَامَنَا
وَانصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ

ความหมาย :

“ข้าแต่องค์อภิบาลของเรา ได้โปรดประทานความอดทนแก่เรา และโปรดให้เท้าของเรายืนหยัดอย่างแน่นแฟ้น ในการเป็นคนที่มีความอดทน และโปรดช่วยเหลือพวกเรา (ในการต่อสู้) เหนือพวกกาฟิรฺ”

นักเรียนควรจำไว้ว่า :

คนที่ศรัทธาในรสูลต้องเป็นคนที่มีความอดทน

กิจกรรมท้ายบท

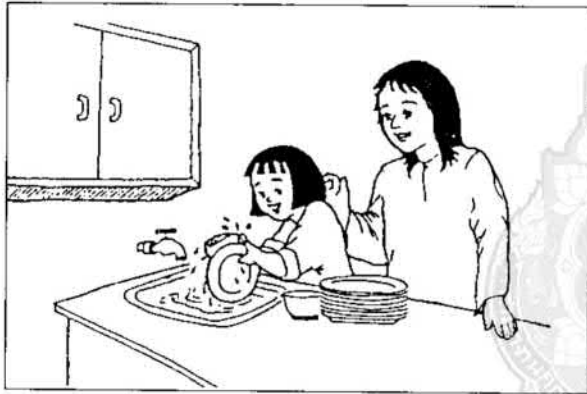
๑. ให้นักเรียนเขียนประโยคที่แสดงถึงความอดทนและไม่อดทนในเนื้อเรื่องสัก ๕ ประโยค
๒. การกระทำที่ดีที่อัลลอฮฺชอบและการกระทำที่ไม่ดีที่ชัฎอ์นชอบ มีอะไรบ้าง
๓. ฝึกอ่านและท่องจำดุอาอ์ที่ส่งเสริมให้มีความอดทนอย่างน้อย ๑ ครั้ง

ความขยัน

ความหมายของความขยัน

ความขยัน คือ การทำงานอย่างแข็งขัน ไม่เกียจคร้าน และไม่ปล่อยปละละเลย

ผู้มีความขยัน

ลียลาและอะลีจะตื่นนอนแต่เช้าทุกวัน หลังจากล้างมือ ล้างหน้า แปรงฟันแล้ว ลียลาจะช่วยคุณแม่ทำงานบ้าน ส่วนอะลียก็จะช่วยคุณพ่อรดน้ำต้นไม้ เสร็จแล้วจึงอาบน้ำ รับประทานอาหาร และไปโรงเรียน

เมื่อไปถึงโรงเรียน ลียลา อะลีและเพื่อนๆ จะช่วยกันทำความสะอาดห้องเรียน ทำความสะอาดบริเวณโรงเรียน และช่วยกันรดน้ำต้นไม้ ทุกคนทำงานอย่างขยันขันแข็ง ทำให้โรงเรียน

สะอาด ดอกไม้บานสะพรั่ง มีความสวยงาม เด็กๆ ทุกคนรัก
โรงเรียน คุณครูชมเชยนักเรียนทุกคนว่าเป็นคนขยัน น่ารัก และ
ได้สอนนักเรียนว่า “ความขยันคือ ความสำเร็จ”

ประโยชน์ของความขยัน

๑. ช่วยทำให้งานสำเร็จตามความต้องการ
๒. ช่วยสร้างให้เป็นคนมีความรับผิดชอบในหน้าที่
๓. ช่วยให้เกิดความสามัคคีในกลุ่ม
๔. เป็นที่ชื่นชอบของผู้ร่วมงานและผู้พบเห็น

■ ความขยันในการประกอบศาสนกิจ

- ไม่หลงลืมหรือละเลยเวลาในการละหมาด
- หมั่นขอดุอาอ์สม่ำเสมอ
- ถือศีลอดด้วยความอดทน รู้สึกว่าเร็ง และสนุกสนานกับความหิว ความโกรธ ฯลฯ ในเดือนเราะมะฎอน
- อ่านอัล-กุรอานทุกวันเป็นนิสัย
- อ่านและศึกษาหาความรู้ทางศาสนาเพิ่มเติมจนเกิดความรู้แตกฉาน

ฯลฯ

■ ความขยันในการช่วยเหลือตนเองและผู้อื่น

- ตื่นนอนแต่เช้าตรู่ทุกวัน อาบน้ำ แปรงฟัน และละหมาดศุบหฺ
- ไปโรงเรียนก่อนเวลาเข้าแถว ช่วยกันทำความสะอาดห้องเรียน ดูแลโต๊ะ ม้านั่ง และเอกสารบนโต๊ะครูให้เรียบร้อย
- ตั้งใจเรียนอย่างมีสมาธิ
- รับประทานอาหารอย่างมีมารยาทที่ดียิ่ง
- ไปละหมาดซุฮฺริเมื่อได้ยินเสียงอะซานที่ห้องละหมาดหรือมัสญิด
- ช่วยเหลืองานบ้านและงานของเพื่อนบ้านด้วยความขยัน

นักเรียนควรจำไว้ว่า :

ความขยันเป็นบ่อเกิดแห่งความสำเร็จ
ความเกียจคร้านเป็นบ่อเกิดแห่งความทุกข์
หากขยันทั้งในทางโลกและอาคิเราะฮฺแล้วจะได้
รับผลตอบแทนที่ดี ในอาคิเราะฮฺอย่างแน่นอน

กิจกรรมท้ายบท

๑. ลักษณะใดที่บ่งบอกว่าเป็นความขยัน จงบอกมา ๓ ข้อ
๒. ความขยันมีประโยชน์ต่อนักเรียนอย่างไร
๓. ฝึกอ่านและท่องจำดุอาอ์ขอให้ปลอดภัยจากสิ่งที่ไม่ดี
ต่าง ๆ เช่น ความอ่อนแอ ความเกียจคร้าน ฯลฯ
ดุอาอ์มีดังนี้

اَللّٰهُمَّ اِنِّىْ اَعُوْذُبِكَ مِنَ الْعَجْزِ
وَالْكَسَلِ وَالْجُبْنِ وَالْبُخْلِ وَالْهَرَمِ

ความหมาย :

“โอ้อัลลอฮฺ แท้จริงฉันขอความคุ้มครองจากพระองค์ให้
ปลอดภัยจากความอ่อนแอ ความเกียจคร้าน ความหวาด
กลัว ความตระหนี่ และความอ่อนแอเมื่อชรา”

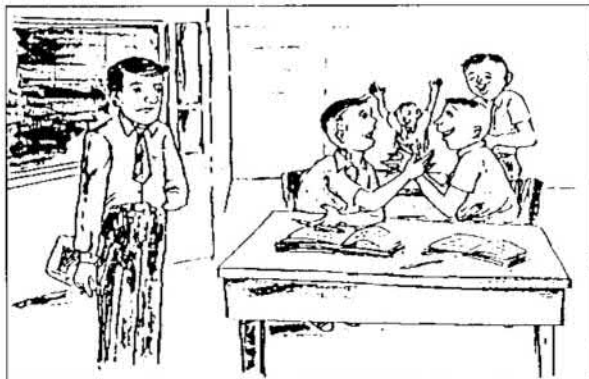
ความรับผิดชอบ

ความหมายของความรับผิดชอบ

ความรับผิดชอบ คือ ความรู้สึกสำนึกในจิตใจว่าอะไรควร อะไรไม่ควร ความรับผิดชอบและหน้าที่เป็นของคู่กันจะแยกกันไม่ได้ เช่น นักเรียนมีหน้าที่ต้องเรียนหนังสือ นักเรียนจึงต้องรับผิดชอบต่อการเรียนต่างๆ เป็นต้น

คนที่มีความรับผิดชอบมักประสบความสำเร็จ

คนที่ขาดความรับผิดชอบมักประสบความล้มเหลว

■ ความรับผิดชอบตามแบบอย่างท่านนบีมุหัมมัด คืออัลลอฮ์ อะลัยฮิ วะสัลลัม

เมื่ออยู่ในวัยเด็กท่านนบีฯ มีความรับผิดชอบในครอบครัว โดยการช่วยลงเลี้ยงแพะ แกะ และค้ำขาย

เมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่ท่านก็รับผิดชอบครอบครัวของท่านหลายอย่าง เช่น

- ซ่อมรองเท้า
- เย็บเสื้อผ้า
- รีดนมแพะ
- ค้ำขาย
- สอนลูกๆ และภรรยาให้ศรัทธาในอัลลอฮ์
- ทำความสะอาดบ้าน

ท่านนบีฯ จะทำงานบ้านทุกอย่างเมื่อมีโอกาส และท่านชอบสั่งสอนคนในครอบครัวให้รู้จักหน้าที่ของตนเอง เช่น ต้องละหมาดเมื่อถึงเวลา ต้องทำดีกับทุกคน ต้องช่วยเหลือคนอื่นเมื่อมีโอกาส เป็นต้น

■ ความรับผิดชอบของนักเรียน

ท่านนบีฯ ได้สั่งสอนให้ทุกคนรู้จักรับผิดชอบต่อหน้าที่

ความว่า “ทุกคนมีหน้าที่ต้องรับผิดชอบ และทุกคนต้องถูก (อัลลอฮ์) สอบสวนในหน้าที่ของตน (ในวันอาคิเราะฮ์) กล่าวคือ

- ผู้นำมีหน้าที่รับผิดชอบ (ประชาชน) และเขาจะถูกสอบสวนในการปกครองของเขา

- ผู้ชายมีหน้าที่ดูแลครอบครัว เขาจะถูกสอบสวนในหน้าที่ของเขา

- ผู้หญิงมีหน้าที่ดูแลบ้านเรือนของสามี นางจะถูกสอบสวนในหน้าที่นั้น

- คนใช้มีหน้าที่ดูแลทรัพย์สินของนาย เขาจะถูกสอบสวนในหน้าที่นั้น

- บุตรมีหน้าที่ดูแลทรัพย์สินของบิดา เขาจะถูกสอบสวนตามหน้าที่ของเขา”

(รายงานโดยบุคอรื และมุสลิม)

ดุอาอ์ที่ท่านนบีมุฮัมมัดสอนให้ลูกๆ มีความรับผิดชอบต่อพ่อแม่ ขณะที่ท่านยังมีชีวิตหรือเสียชีวิตแล้วโดยให้อ่านดุอาอ์เสมอๆ

رَبِّ اغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَّ وَارْحَمْنَاهُمَا كَمَا رَبَّيَانِي صَغِيرًا

ความหมาย :

“ข้าแต่องค์อภิบาล ได้โปรดอภัยโทษ (ในความผิดพลาดต่างๆ) แก่ฉัน และพ่อแม่ของฉัน และได้โปรดประทานความเมตตากรุณาแก่ท่านทั้งสองเช่นเดียวกับที่ท่านทั้งสองได้เลี้ยงดูฉันเมื่อเยาว์วัย”

رَبِّ ارْحَمْنَاهُمَا كَمَا رَبَّيَانِي صَغِيرًا

ความหมาย :

“ข้าแต่องค์อภิบาล ได้โปรดประทานความเมตตากรุณาแก่ท่านทั้งสอง (พ่อแม่ของฉัน) เช่นเดียวกับที่ท่านทั้งสองได้เลี้ยงดูฉันเมื่อเยาว์วัย”

เมื่อนักเรียนมีความรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่นทำให้ทุกคนมีความสุข เพราะคนที่มี ความรับผิดชอบ คือคนที่รักตัวเอง และผู้อื่น

นักเรียนควรจำไว้ว่า :

พ่อแม่ ครูอาจารย์รักนักเรียนที่มีความรับผิดชอบ

กิจกรรมท้ายบท

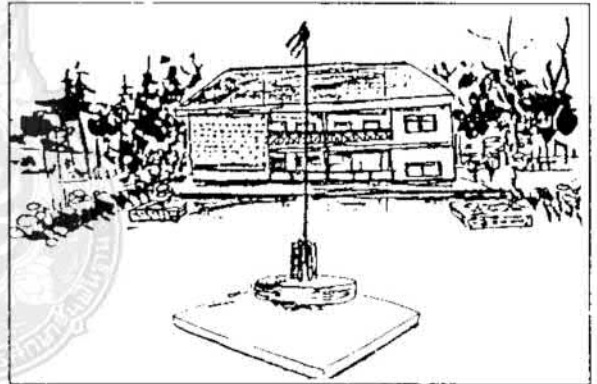
๑. ความรับผิดชอบคืออะไร
๒. จงบอกความรับผิดชอบของนักเรียนว่ามีอะไรบ้าง
๓. ท่านนบิษ สังสอนให้คนรู้จักรับผิดชอบต่อหน้าที่ มีความว่าอย่างไร
๔. คนที่มีความรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น จะได้รับผลอย่างไร
๕. ฝึกอ่านและท่องจำดูอาห์ เพื่อแสดงความรับผิดชอบต่อพ่อแม่อย่างน้อย ๑ ครั้ง

ความสามัคคี

ความหมายของความสามัคคี

ความสามัคคี คือ การร่วมกันรักษาความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของหมู่คณะไม่ให้เกิดความแตกแยก

ความสามัคคีทำให้โรงเรียนสะอาด

ความแตกแยกทำให้โรงเรียนสกปรก

■ ความสามัคคีตามแบบอย่างท่านนบีมุหัมมัด คือลัลลอฮุอะลัยฮิ วะสัลลัม

เมื่อท่านนบีฯได้อพยพไปอยู่ที่มะดีนะฮ์พร้อมกับชาวมักกะฮ์จำนวนหนึ่งเพื่อหลบหลีกออกมาจากการก่อกวน การทำร้ายและการทารุณกรรมต่างๆ จากพวกมุชริกีนกูร็อยฮ์ ชาวมุสลิมมักกะฮ์จึงถูกเรียกว่า ชาวมุฮาญิรีน แปลว่า ผู้อพยพ

ส่วนชาวมะดีนะฮ์ซึ่งอาศัยอยู่ในนครมะดีนะฮ์มาแต่ดั้งเดิมมีอยู่หลายเผ่าเช่น เผ่าเอาส เผ่าค็อชรอญ์ เป็นต้น ชาวมะดีนะฮ์จึงถูกเรียกว่า ชาวอันศอรฺ แปลว่าผู้ช่วยเหลือ เมื่อชาวมุฮาญิรีนอพยพไปอยู่ที่มะดีนะฮ์ในสภาพที่สิ้นเนื้อประดาตัว ชาวอันศอรฺรู้สึกเห็นอกเห็นใจ สงสารชาวมุฮาญิรีนที่พลัดถิ่นมา จึงได้นำอาหาร เสื้อผ้า จัดหาที่อยู่อาศัย และบางครั้งก็นำผู้หญิงมาแต่งงานกับชาวมุฮาญิรีน เพื่อให้มีความรู้สึกอบอุ่นเหมือนอยู่ที่มักกะฮ์

ท่านนบีฯ ได้สั่งสอนให้ชาวมุฮาญิรีนกับชาวอันศอรฺมีความสามัคคี รักใคร่ปรองดองกันเหมือนญาติพี่น้อง ไม่ทะเลาะวิวาทแตกแยกหรือเป็นศัตรูกัน เพราะมุสลิมทุกคนเป็นพี่น้องกัน หากคนหนึ่งคนใดได้รับความเดือดร้อน คนอื่นก็จะเดือดร้อนด้วย

■ ความสามัคคีของนักเรียน

- สิ่งที่จะทำให้เกิดความแตกแยกมีหลายอย่าง เช่น
  - การใส่ร้าย
  - การโกหก
  - การเป็นคนปลิ้นปล้อน
  - การยุแหย่
  - ความเห็นแก่ตัว

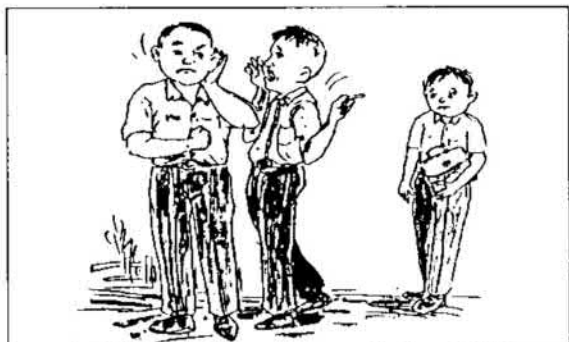
ฯลฯ

- สิ่งที่จะทำให้เกิดความสามัคคีมีหลายอย่าง เช่น
  - การรักคนอื่นเหมือนรักตัวเอง
  - ความเมตตากรุณา
  - ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่
  - ความซื่อสัตย์สุจริต
  - การรักษาสัญญา

ฯลฯ

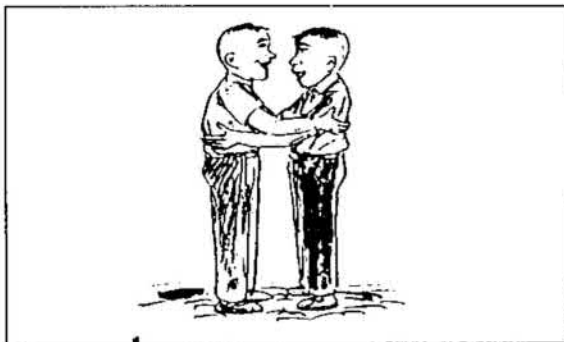
- นักเรียนที่ดีต้องหลีกเลี่ยงจากสิ่งที่จะทำให้เกิดความแตกแยก และจะต้องหมั่นปฏิบัติในสิ่งที่จะทำให้ความสามัคคีเป็นนิสัยตลอดไป

นักเรียนต้องหลีกเลี่ยงสิ่งที่จะทำให้เกิดความแตกแยก

ใส่ร้ายผู้อื่น

นักเรียนต้องหมั่นทำในสิ่งที่จะก่อให้เกิดความสามัคคี

รักคนอื่นเหมือนรักตัวเอง

พูดโกหก

เมตตากรุณาผู้อื่น

เป็นคนปลิ้นปล้อน
(หน้าไหว้หลังหลอก)

เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่

ยุแห่ย์

ชื้อสตัยฺสุจريت

- อัลลอฮ์ได้สั่งสอนเราเกี่ยวกับความสามัคคีว่า

وَاعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا وَلَا تَفَرَّقُوا

ความว่า “สุเจ้าทั้งหลายจงผูกสายสัมพันธ์กับสายสัมพันธ์ (คำสั่งสอน) ของอัลลอฮ์ และสุเจ้าทั้งหลายอย่าแตกแยกกัน (เพราะการแตกแยกจะนำไปสู่ความพินาศ)”

(สุเราะฮฺ อาลิอิมรอน อายะฮฺที่ ๑๐๓)

- ดูอาอ์ไม่ให้เกิดความแตกแยก

اَللّٰهُمَّ اِنِّیْ اَعُوْذُبِكَ مِنَ الشَّقَاقِ وَالنَّفَاقِ وَسُوْا الْاَخْلَاقِ

ความหมาย :

“โอ้อัลลอฮฺ แท้จริงฉันขอความคุ้มครองต่อพระองค์ให้พ้นจากความแตกแยก การกลับกลอกและมารยาทที่เลวทราม”

(รายงานโดยอบูดาอูด)

ความสามัคคีทำให้สังคมเกิดความสงบ แต่ความแตกแยกทำให้สังคมพินาศ

นักเรียนควรจำไว้ว่า :

อัลลอฮฺรักคนที่มีความสามัคคี

กิจกรรมท้ายบท

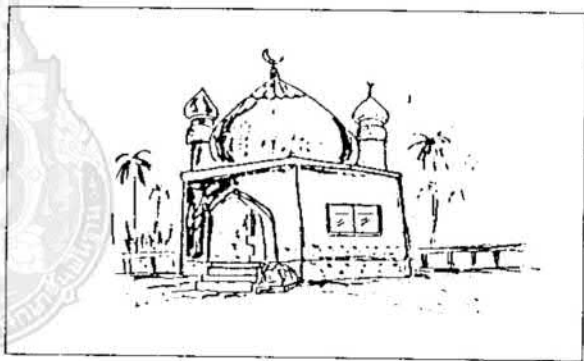
๑. การร่วมกันรักษาความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของหมู่คณะ ไม่ให้เกิดความแตกแยกเป็นลักษณะของใคร
๒. ชาวมุฮาญีรีนและชาวอันศอรฺ มีบ้านเดิมอยู่ที่ไหน
๓. ชาวมุฮาญีรีนและชาวอันศอรฺ มีความหมายว่าอย่างไร
๔. วิธีที่ชาวอันศอรฺช่วยชาวมุฮาญีรีนได้แก่อะไรบ้าง
๕. ท่านนบีมุฮัมมัด สั่งสอนชาวอันศอรฺและชาวมุฮาญีรีนเกี่ยวกับความสามัคคีว่าอย่างไร
๖. ฝึกอ่าน และท่องจำดุอาอ์ที่ส่งเสริมความสามัคคีอย่างน้อย ๑ ครั้ง

บทที่ ๑๑

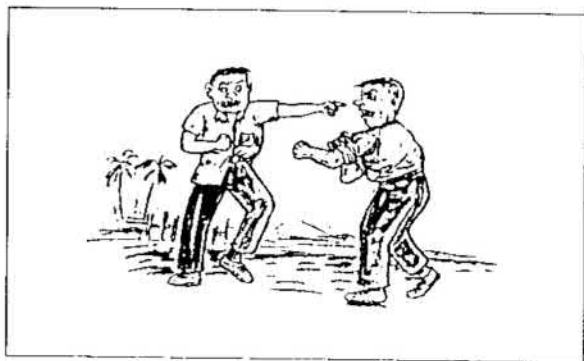
ความเสียสละ

ความหมายของความเสียสละ

ความเสียสละ คือการกระทำหรือให้สิ่งหนึ่งสิ่งใดแก่ผู้อื่น ด้วยความบริสุทธิ์ใจโดยไม่หวังผลตอบแทนใดๆ ทั้งสิ้น

ความเสียสละทำให้สังคมเป็นสุข

ความเห็นแก่ตัวทำให้สังคมพินาศ

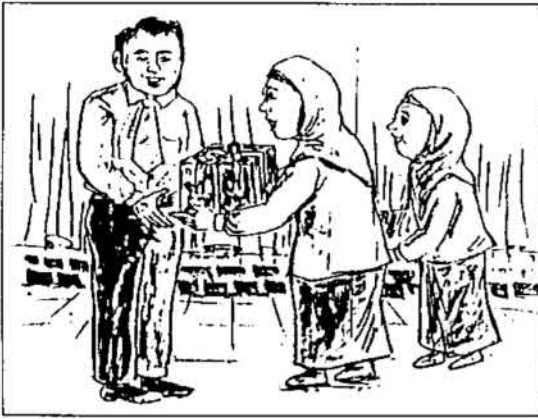
■ ความเสียสละของนักเรียน

● เสียสละต่อพ่อแม่

- ปฏิบัติในสิ่งที่ท่านใช้ให้ทำ เช่น เมื่อใช้ให้ละหมาดก็จงรับละหมาด เมื่อให้ประหยัดก็จงใช้จ่ายอย่างประหยัด เป็นต้น
- ไม่กล่าวปฏิเสธเมื่อท่านใช้ให้ทำในสิ่งที่ดีงาม
- เมื่อท่านเจ็บป่วยหรือแก่ชรา ก็จงช่วยดูแลพยาบาลท่านอย่างเต็มที่จนสุดความสามารถ
- เมื่อท่านเสียชีวิตก็จงขอดุอาห์ต่ออัลลอฮ์ให้ท่านได้รับการอภัยโทษในสิ่งที่ผิดพลาด
- สำนึกถึงคุณงามความดีของท่านตลอดไป
- ผูกสัมพันธ์ไมตรีที่ดีกับญาติมิตร เพื่อนฝูงของพ่อ แม่

● เสียสละต่อครูอาจารย์

- ขยันหมั่นเพียรในการศึกษาหาความรู้
- สนใจการเรียนสม่ำเสมอ
- ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมจากครูอาจารย์
- ปฏิบัติตามในสิ่งที่ได้เรียนรู้ด้วยความตั้งใจ
- ช่วยเหลือครู อาจารย์ไม่ว่าที่บ้านหรือที่โรงเรียน
- เคารพความคิด ความรู้และการกระทำที่ดีงามของครู อาจารย์
- ตอบแทนความดีงามของครูเมื่อมีโอกาส
- สำนึกถึงความรู้ที่ท่านสอนตลอดไป
- ขอให้อาจารย์มีความสุขในโลกนี้และโลกหน้า
- นำความรู้ที่ท่านสอนไปปฏิบัติและเผยแพร่แก่ผู้อื่น

● เสียสละต่อเพื่อน

- รักเพื่อนเหมือนกับรักตนเอง
- สนับสนุนเพื่อนในทางที่ดี
- ไกล่เกลี่ยเพื่อนที่มีปัญหาระหว่างกัน
- สร้างนิสัยเป็น “ผู้ให้” มากกว่าเป็น “ผู้ขอ”
- ไม่ตำหนิ หรือใส่ร้ายเพื่อนที่ได้รับความเดือดร้อน
- ช่วยเหลือเพื่อนที่ตกยาก
- เยี่ยมเยียนเพื่อนตามควรแก่โอกาส

● คุณค่าของความเสียสละ

- ชุมชนหรือสังคมมีความสงบ
- ชุมชนหรือสังคมมีความเจริญ
- ชุมชนหรือสังคมมีความก้าวหน้า
- ชุมชนหรือสังคมมีความมั่นคง

■ อัลลอฮ์ได้กล่าวถึงความเสียสละของพ่อแม่ต่อลูก ๆ

ความว่า “และเราได้กำชับมนุษย์เกี่ยวกับพ่อแม่ของเขา แม่ของเขาได้อุ้มครรภ์เขาเพสียแล้วเพสียเล่า และการที่มจนหย่านมของเขา (ทารก) นั้นมี (กำหนด) สองปีว่า จงขอบคุณฉัน (ด้วยการภักดี) และพ่อแม่ของเจ้า (ด้วยการสนองคุณ)”

(สุเราะฮ์ ลุกมาน อายะฮ์ที่ ๑๔)

“และเราได้สั่งมนุษย์ให้ทำการดีต่อพ่อแม่ของเขา แม่ของเขาได้อุ้มครรภ์เขาด้วยความเหนื่อยยาก และได้คลอดเขาด้วยความเจ็บปวด และการอุ้มครรภ์เขา และการหย่านมของเขา (รวมเป็นระยะอย่างมากที่สุด) สามสิบเดือน”

(สุเราะฮ์ อัล-อะหฺกอฟ อายะฮ์ที่ ๑๕)

ดังนั้นเราจึงต้องตอบแทนความเสียสละ ความเจ็บปวดและความลำบากของพ่อแม่โดยไม่อกตัญญู และสนองบุญคุณท่านทั้งสอง ท่านนบีฯ ได้กล่าวถึงพ่อแม่

ความว่า “พวกท่านจงอย่ารังเกียจพ่อแม่ของพวกท่าน เพราะถ้าผู้ใดรังเกียจท่านทั้งสอง แน่แท้เขาผู้นั้นเป็นผู้ปฏิเสธ (กาฟิร)”

(รายงานโดยบุคอรี)

- ดูอาห์ขอภัยโทษแก่พ่อแม่ เพื่อตอบแทนความเสียสละของท่านทั้งสอง ตลอดจนขอภัยโทษต่อพี่น้องมุสลิมทั้งมวล

اَسْتَغْفِرُ اللهَ الْعَظِيمَ لِيْ وَلِوَالِدَيَّ وَلِلْمُسْلِمِيْنَ
وَالْمُسْلِمَاتِ وَالْمُؤْمِنِيْنَ وَالْمُؤْمِنَاتِ الْاَحْيَاءِ
مِنْهُمْ مِنَ الْاَمْوَاتِ بِرَحْمَتِكَ يَا اَرْحَمَ الرَّاحِمِيْنَ

ความหมาย :

“ฉันขอภัยโทษต่ออัลลอฮ์ผู้ใหญ่มาก โปรดอภัยโทษแก่ฉันและพ่อแม่ของฉันทั้งสองท่าน และพี่น้องมุสลิมทั้งหญิงและชาย และแก่ผู้ศรัทธาทั้งหญิงและชายทั้งที่มีชีวิต หรือเสียชีวิตไปแล้ว ทั้งนี้ด้วยความเมตตากรุณาของพระองค์เท่านั้น โอ้ ผู้ทรงเปี่ยมล้นด้วยความเมตตากรุณายิ่ง”

นักเรียนควรจำไว้ว่า :

ความเสียสละที่ต้องการให้ผู้อื่นมีความสุขเป็นหนทางสู่สวรรค์ ความเสียสละที่สูงส่งที่สุดคือ ความเสียสละในแนวทางของ อัลลอฮ์

กิจกรรมท้ายบท

๑. ความเสียสละคืออะไร
๒. จงบอกถึงความเสียสละของนักเรียนต่อผู้อื่นมีอะไรบ้าง
๓. ท่านนบิขสังสอนให้คนรู้จักเสียสละมีความหมายว่าอย่างไร
๔. คนที่มีความเสียสละจะได้รับผลอย่างไร
๕. ฝึกอ่านและท่องจำดูอาร์ที่มีความเสียสละต่อพ่อแม่อย่างน้อย ๑ ครั้ง

ความประหยัด

ความหมายของความประหยัด

ความประหยัด คือ การอดออม การใช้จ่ายทรัพย์สิน เงินทอง
เท่าที่มีความจำเป็น ไม่มากและไม่น้อยเกินไป ไม่ตระหนี่และไม่
ฟุ่มเฟือยจนเกิดความเดือดร้อน

คนที่ประหยัดอนาคตจะสบาย

คนที่ฟุ่มเฟือยอนาคตจะลำบาก

■ การประหยัต์ตามแบบอย่างท่านนบีมุหัมมัด คือลัลลลอฮุอะลัยฮิ วะสลัลัม

● ส่งเสริมการประหยัต์ในด้านต่างๆ อาทิ

- การรับประทานอาหาร : รับประทานแต่พออิ่ม ไม่รับประทานมากเกินไป เพราะเป็นบ่อเกิดของโรคต่างๆ
- การแต่งกาย : แต่งกายให้รัดกุม ไม่ฟุ่มเฟือย ไม่อวดอ้างเพชรนิลจินดา เพราะความฟุ่มเฟือยเป็นเพื่อนของชัยฏอน
- เครื่องใช้ต่างๆ : เครื่องใช้ต่างๆ ของนักเรียนในเวลาเรียนมีหลายอย่าง เช่น ดินสอ ปากกา สมุด เป็นต้น ไม่เหลาดินสอจนไส้สีกหรือหัก การใช้ปากกาให้ใช้จนหมึกหมดแล้วจึงเปลี่ยนใหม่ การใช้สมุดต้องใช้เขียนทุกหน้า ไม่ใช่เพียงหน้าเดียว

● ห้ามการตระหนี่

- คนที่ตระหนี่ คือคนที่อยากได้ทุกอย่างไม่มีสิ้นสุด เมื่อได้แล้วก็เก็บไว้คนเดียว ไม่เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่แก่คนที่มี ความเดือดร้อน
- การตระหนี่เป็นลักษณะอย่างหนึ่งของคนที่เห็นแก่ตัว คนที่ตระหนี่จึงเป็นคนที่ลืมหืมความเมตตากรุณาของ อัลลอฮ์ที่ได้ประทานทรัพย์สิน เงินทอง เป็นคนที่ทำตัว ห่างจากอัลลอฮ์ ห่างจากผู้คน ห่างจากสวรรค์แต่เขา จะอยู่ใกล้กับนรก

■ การประหยัดของนักเรียน

● ประหยัด “เงิน”

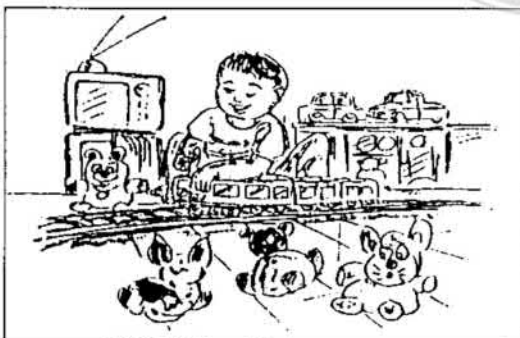
- เมื่อพ่อแม่ให้เงินไปใช้ที่โรงเรียน หรือที่อื่นๆ ก็ให้ฝึกฝนตนเอง ด้วยการแบ่งเงินออกเป็น ๓ ส่วน โดยเก็บไว้ ๑ ส่วน และ ใช้จ่ายอีก ๒ ส่วน เช่น มีเงิน ๑๕ บาท เก็บไว้ ๕ บาท เหลือ ๑๐ บาทสำหรับใช้จ่าย เป็นต้น

● ประหยัด “เครื่องใช้”

- รongเท้า ถุงเท้า เข็มขัด กางเกง เสื้อ หมวก ฯลฯ ควรใช้อย่างประหยัด เช่น ไม่ใช้รongเท้าเตะ ลูกฟุตบอลแรงๆ จนรongเท้าขาด ไม่ใช้รongเท้าเตะลูกหิน ดินทราย ส่วนถุงเท้า เสื้อ กางเกง ไม่ควรเปื้อนยางเพราะซักออกยาก เมื่อสิ่งเหล่านี้สกปรกต้องนำไปซักให้สะอาดก่อนนำกลับมาใช้อีก เป็นต้น

● ประหยัด “ของเล่น”

- ของเล่นบางอย่างที่พ่อแม่ซื้อให้ เช่น ตุ๊กตา รถไฟ เกมต่างๆ เป็นต้น ควรใช้อย่างระมัดระวัง ไม่หักโหมในการใช้ เมื่อใช้เสร็จแล้วควรเก็บในที่ที่ควรเก็บ เมื่อชำรุดก็ควรบำรุงรักษาให้กลับมาใช้ใหม่ได้อีก ไม่ควรนำไปทิ้ง

■ ท่านหนีได้สิ่งการเกี่ยวกับความประหยัด

ความว่า “ความประหยัดในการใช้จ่ายต่างๆ เป็น (ความ สะดวก ความสบาย) ครึ่งหนึ่งของการดำรงชีพ ความรักต่อเพื่อน มนุษย์ด้วยกันเป็นครึ่งหนึ่งของ (ผู้ที่มี) สติปัญญา และการ สอบถาม (หรือตั้งคำถาม) ที่ดีเป็นครึ่งหนึ่งของการเรียนรู้ (การ ศึกษาหรือการแสวงหาความรู้)”

(รายงานโดยอับดุล-เราะฮ์มาน อัล-บัยฮะกี)

■ ดุอาอ์ให้แคล้วคลาดจากความตระหนี่

اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُكَ مِنَ الْبُخْلِ وَالْكَسَلِ وَارْذَلِ الْعُمُرِ
وَعَذَابِ الْقَبْرِ وَفِتْنَةِ الْمَحْيَا وَالْمَمَاتِ

ความหมาย :

“โอ้อัลลอฮฺ แท้จริงฉันขอความคุ้มครองจากพระองค์ให้ แคล้วคลาดจากความตระหนี่ ความเกียจคร้าน การเข้าสู่วัยทาร์ก (ชรา) การทรมานในกุบรูร และการใส่ร้ายหรือความลำบาก ขณะมีชีวิตหรือภายหลังเสียชีวิตแล้ว”

(รายงานโดยมุสลิม)

ความประหยัดเป็นสิ่งจำเป็นและควรฝึกเป็นนิสัย ถ้ารู้จักประหยัด อนาคตก็จะไม่เดือดร้อน นักเรียนต้องหมั่นเก็บออม บำรุงรักษาสิ่งของเครื่องใช้ เงินทอง ฯลฯ ให้มีโอกาสดำเนินงานได้ยาวนานๆ และใช้อย่างคุ้มค่า

ความตระหนี่เป็นนิสัยที่ไม่ควรเข้าใกล้ และไม่ควรมียึดอยู่ในจิตใจของนักเรียน เพราะความตระหนี่เป็นนิสัยที่ชอบเป็น “ผู้ขอ” มากกว่าเป็น “ผู้ให้” เมื่อขอได้แล้วก็จะเก็บไว้ใช้คนเดียวไม่เผื่อแผ่แก่คนอื่น ๆ ที่เดือดร้อน

นักเรียนควรจำไว้ว่า :

ความประหยัดเป็นสิ่งที่ดีงามและให้คุณประโยชน์แก่เรา
แต่ความตระหนี่เป็นสิ่งที่ไม่ดีและให้โทษแก่เรา

กิจกรรมท้ายบท

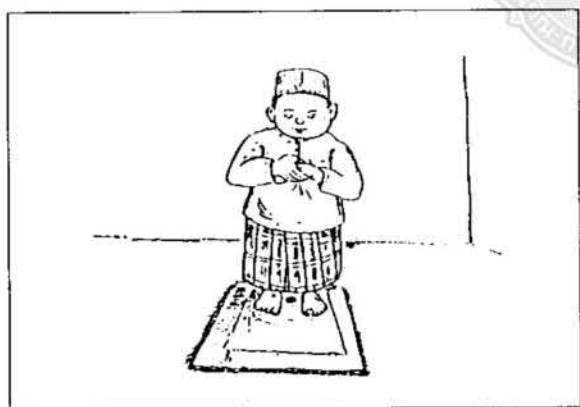
๑. ความประหยัดคืออะไร
๒. จงบอกถึงความประหยัดของนักเรียนเองว่ามีอะไรบ้าง
๓. ท่านนบิษ สังสอนให้คนรู้จักประหยัด มีความหมายว่าอย่างไร
๔. คนที่มีความประหยัดจะได้รับผลอย่างไรบ้าง
๕. ฝึกอ่านและท่องจำดุอาอ์ที่ให้แคล้วคลาดจากความตระหนี่อย่างน้อย ๑ ครั้ง

ความไม่ประมาท

ความหมายของความไม่ประมาท

ความไม่ประมาท คือ การมีสติสัมปชัญญะอยู่ตลอดเวลา จะคิด พูด และทำแต่สิ่งที่ดี มีความตระหนักรู้ว่าสิ่งที่ดีควรทำอย่างยิ่ง และสิ่งที่ผิดต้องละเว้นโดยเด็ดขาด ตลอดจนมีความสนใจงานในหน้าที่ ไม่ปล่อยปละละเลย มุ่งทำงานจนเสร็จเรียบร้อย และทำต่อไปให้ดียิ่งๆ ขึ้น

คนทำดีคือคนที่ไม่ประมาท

คนทำชั่วคือคนที่ประมาท

■ ความไม่ประมาทที่ท่านนบิาสอน และนักเรียนควรปฏิบัติ

- อะลีต้องรีบทำความดี เช่น ละหมาด ถือศีลอด ฯลฯ ในขณะที่ยังมีชีวิตก่อนที่จะความตายจะมาถึง เพราะเมื่อตายแล้วทุกอย่างก็สิ้นสุด

- สุรยานี้ต้องหมั่นรักษาสุขภาพ ให้สมบูรณ์ แข็งแรงอยู่เสมอ เช่น แปรงฟันก่อนและหลังรับประทานอาหาร ไม่อมหรือเคี้ยวของหวาน จนทำให้ฟันผุ ดื่มน้ำอย่างน้อยวันละ ๔-๕ แก้ว เป็นต้น ก่อนที่

ร่างกายจะเกิดความเจ็บป่วยเป็นโรคต่าง ๆ นานา เพราะเมื่อเจ็บป่วยแล้วจะต้องเสียเงินและเวลาในการรักษา

- รัฐบาลต้องเรียนหนังสือในขณะที่มีอายุน้อย ก่อนที่จะมีอายุมากเพราะเมื่ออายุมากแล้วสายตาก็มองไม่ชัด สุขภาพก็ไม่แข็งแรง การเรียนก็จะไร้ผล

- ลัยลาต้องหมั่นอ่านหนังสือเมื่อมีเวลาว่าง ก่อนที่จะไม่มีเวลาอ่านหนังสือเพราะมีงานมาก เช่น ไปซื้อของที่ตลาด ไปเที่ยวที่ชายทะเล ไปเยี่ยมคนเจ็บป่วย เป็นต้น

- สัลมีต้องหมั่นบริจาคสิ่งของต่าง ๆ แก่คนที่มีความต้องการ เช่น คนยากจน คนพิการ คนเจ็บป่วย เป็นต้น ในขณะที่ยังมั่งคั่ง ก่อนที่ความยากจนจะมาถึง เพราะเมื่อมีความยากจนก็ไม่มีอะไรจะบริจาคได้อีกแล้ว

■ ความไม่ประมาทที่ท่านหนีได้กล่าวไว้

ความว่า “ท่านทั้งหลายจงประกอบกิจ (เช่น ค้าขาย ทำไร่ ทำสวน เป็นครูสอนนักเรียน ฯลฯ) ในโลกของท่านประดุจดังท่านจะมีชีวิตอยู่ชั่วกาลนาน และท่านทั้งหลายจงทำอิบาดะฮ์ (เช่น ละหมาด ถือศีลอด กตัญญูกตเวที เคารพผู้อาวุโส ไม่นินทา ไม่ใส่ร้ายผู้อื่น ฯลฯ) เพื่อโลกหน้าของท่าน ประดุจดังท่านจะต้องตายในวันพรุ่งนี้”

(รายงานโดยอิบน์ อะซากิร)

- ดูอาห์ที่ท่านหนีข สอนให้รู้จักควบคุมตนเองหรือไม่ประมาท ในการดำเนินชีวิตต่าง ๆ เช่น การขับขียานพาหนะต่าง ๆ เป็นต้น

- ก่อนขับขียานพาหนะให้กล่าวว่า

بِسْمِ اللَّهِ

ความว่า “ด้วยพระนามของอัลลอฮ์”

- เมื่อขึ้นอยู่บนยานพาหนะแล้วให้กล่าวว่า

سُبْحَانَ الَّذِي سَخَّرْنَا هَذَا وَمَا كُنَّا لَهُ مُقْرِنِينَ
وَإِنَّا إِلَىٰ رَبِّنَا لَمُنْقَلِبُونَ

ความว่า “มหาบริสุทธิ์ยิ่งผู้ซึ่งได้ให้สิ่งนี้ (ยานพาหนะต่าง ๆ) เป็นความสะดวกแก่เรา ทั้งที่เราไม่เคยมาก่อนและแน่นอน เราทุกคนจะต้องกลับคืนสู่องค์อภิบาลของเรา”

นักเรียนควรจำไว้ว่า :

คนที่ไม่ประมาทจะมีความสุขในโลกนี้ และจะปลอดภัยจากไฟนรกในโลกหน้า

กิจกรรมท้ายบท

๑. ความไม่ประมาทคืออะไร
๒. จงบอกถึงผลดีของความไม่ประมาทว่ามีอะไรบ้าง
๓. จงบอกถึงผลเสียของความประมาทว่ามีอะไรบ้าง
๔. ท่านนบิษ ได้สั่งสอนเกี่ยวกับความไม่ประมาทมีความหมายว่าอย่างไร
๕. คนที่ไม่ประมาทจะได้รับผลอย่างไรบ้าง
๖. ฝึกอ่านและท่องจำดุอาอ์ที่เกี่ยวข้องกับความไม่ประมาทในการดำเนินชีวิตประจำวัน เช่น การขับขียานพาหนะต่างๆ อย่างน้อย ๑ ครั้ง

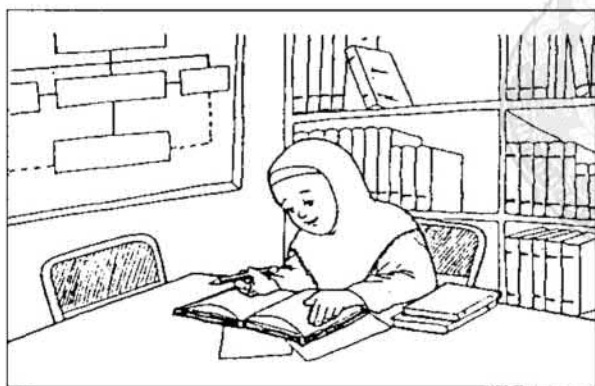

ความไม่รู้

ความหมายของคำว่า “ไม่รู้”

ความไม่รู้ คือ ความมุ่งมั่นตั้งใจที่จะหาความรู้ที่เป็นประโยชน์
อยู่เสมอ

การปฏิบัติตนของผู้มีความไม่รู้

ลัลลามีความไม่รู้ในการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ เมื่อมี
เวลาว่าง ลัลลามักจะชักชวนเพื่อนๆ เข้าไปอ่านหนังสือในห้องสมุด
ของโรงเรียน เพราะในห้องสมุดมีหนังสือหลายประเภท ลัลลาสสนใจ
อ่านหนังสือทุกประเภท ทำให้ลัลลามีความรู้มากจนแตกฉาน

ประโยชน์ของความไม่รู้

ลัลลาสามารถเล่าเรื่องต่างๆ ให้น้องๆ ฟังได้อย่างสนุกสนาน
เมื่ออยู่ในห้องเรียนลัลลาสามารถตอบคำถามของคุณครูได้เสมอ
และสามารถประดิษฐ์ของเล่นต่างๆ ได้

หลักฐานที่เกี่ยวกับความไม่รู้

อัลลอฮ์ได้กล่าวว่า

يَرْفَعُ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ
وَالَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ دَرَجَاتٍ

ความว่า “แน่นอนอัลลอฮฺทรงยกย่องบรรดาผู้ศรัทธาจากพวกเจ้า และบรรดาผู้ได้รับความรู้หลายฐานันดร”

(สุเราะฮฺ อัล-มุนาอะละฮฺ อายะฮฺที่ ๑๑)

บุคคลที่อัลลอฮฺยกย่อง ให้เกียรติและตอบแทนด้วยความดีงามในอาคิเราะฮฺ คือ

- คนที่มีความศรัทธาในอัลลอฮฺ หรือคนที่เชื่อในพระองค์อย่างมั่นคง ไม่เชื่อ (ศรัทธา) สิ่งอื่นใดที่อัลลอฮฺทรงสร้าง เช่น ภูเขา แม่น้ำ ต้นไม้ ดวงอาทิตย์ ดวงจันทร์ เป็นต้น
- คนที่ใฝ่รู้หรือคนที่ขยันในการแสวงหาความรู้ที่ดีมีประโยชน์ต่อตนเองและส่วนรวมอย่างเช่น ลัทธิ เป็นต้น

ท่านนบีมุฮัมมัด ได้กล่าวไว้เกี่ยวกับความรู้

ความว่า “ผู้ใดต้องการทางโลกก็ต้องศึกษาหาความรู้
ผู้ใดต้องการทางอาคิเราะฮฺก็ต้องศึกษาหาความรู้
ผู้ใดต้องการทางโลกและอาคิเราะฮฺก็ต้องศึกษาหาความรู้”

■ หน้าที่ของนักเรียนในการใฝ่รู้

- ความรู้ในทางโลก ต้องเรียนรู้วิชาต่างๆ ที่ส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่ดีของตนเองและผู้อื่น เพื่อดำรงชีวิตอยู่ในโลกอย่างสันติ เช่น ความรู้เกี่ยวกับการเกษตร การช่าง ฯลฯ

● ความรู้ในทางอาคิเราะฮฺ ต้องเรียนรู้ด้านศาสนาเพื่อรู้จักอัลลอฮฺ และมีความยำเกรงต่อพระองค์ มีคุณธรรม จริยธรรมที่ดีงามตามแบบอย่างท่านนบีฯ เช่น วิชาหลักศรัทธา ศาสนบัญญัติ ฯลฯ รวมทั้งดำรงตนอยู่ในแนวทางที่ทรงใช้ ละเว้นในสิ่งที่ทรงห้าม

นักเรียนควรจำไว้ว่า :

การแสวงหาความรู้ที่ดีมีประโยชน์ต่อตนเองและผู้อื่น เป็นการเดินทางสู่โลกอาคิเราะฮฺอย่างสันติ

กิจกรรมท้ายบท

๑. การใ้รู้ หมายความว่าอย่างไร
๒. การใ้รู้มีลักษณะอย่างไร
๓. การใ้รู้มีประโยชน์อย่างไร
๔. ฝึกอ่านและท่องจำดุอาอ์ ขอให้เพิ่มพูนความรู้
ดุอาอ์มีดังนี้

رَبِّ زِدْنِي عِلْمًا

ความหมาย :

“โอ้พระผู้อภิบาลของฉัน ได้โปรดทรงเพิ่มพูนความรู้แก่ฉันด้วยเถิด”

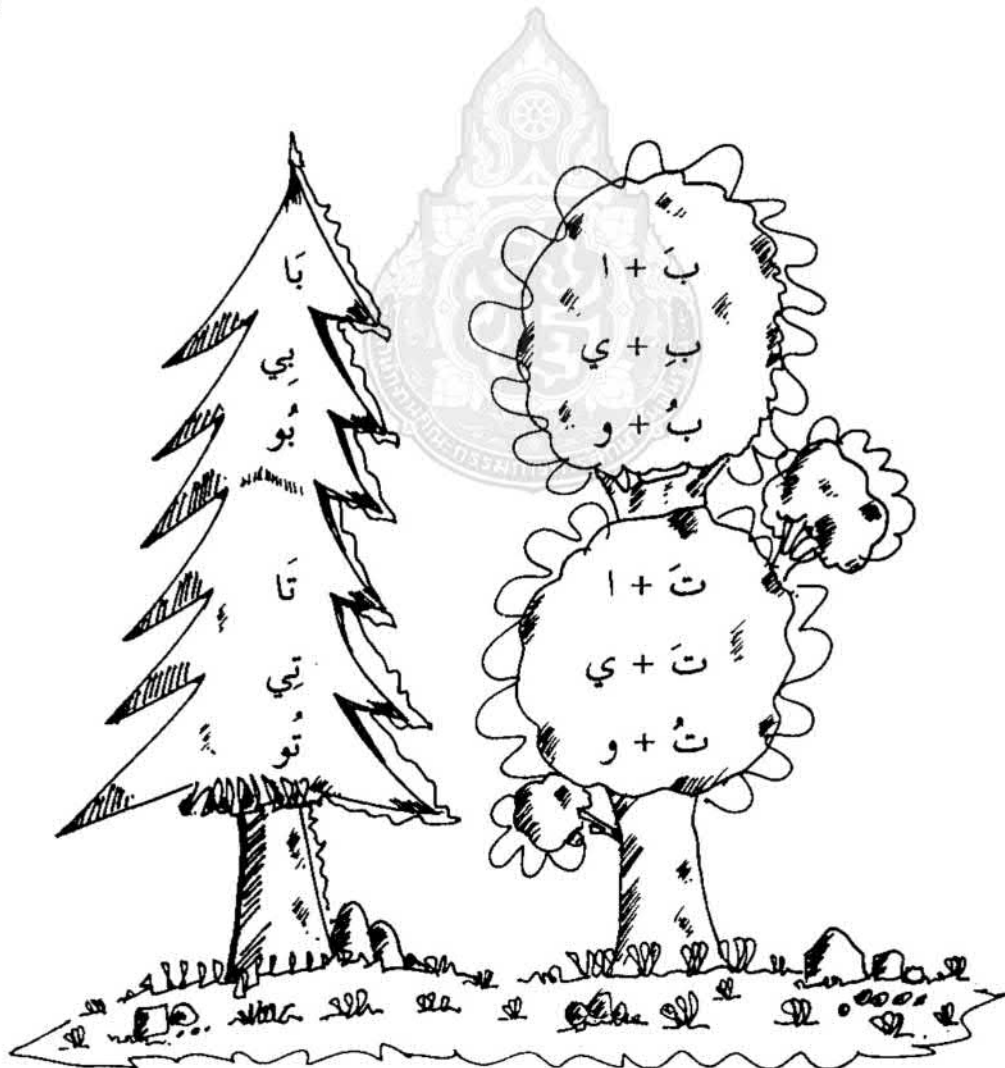

คำที่ประกอบด้วย พยัญชนะมัต (๓)

พยัญชนะมัต มี ๓ ตัว คือ   ى   و   ا

พยัญชนะที่ประกอบด้วยพยัญชนะมัตอ่านออกเสียงยาว

เช่น

กิจกรรมท้ายบท

๑. ฝึกอ่านพยัญชนะที่ประสมกับพยัญชนะมัต (อะลิฟ วาว ยาร์) อย่างน้อย ๓ คำ เช่น

บार्	อะลิฟ	=	บार्
บार्	วาว	=	บว
บार्	ยาร์	=	บย

ฯลฯ

๒. แบ่งนักเรียนออกเป็น ๒ กลุ่ม กลุ่มแรกออกเสียงพยัญชนะที่ประสมกับพยัญชนะมัต เช่น บार् บว บย ฯลฯ กลุ่มที่สองออกเสียงพยัญชนะมัตที่กลุ่มแรกออกเสียง เช่น อะลิฟ วาว ยาร์ ดังนี้

กลุ่มแรก	กลุ่มสอง
บार्	อะลิฟ
บย	ยาร์
บว	วาว
มวาร์	อะลิฟ
มย	ยาร์
มว	วาว

ฯลฯ

๓. ฝึกเขียนพยัญชนะที่ประสมกับพยัญชนะมัตอย่างน้อย ๑๕ คำ

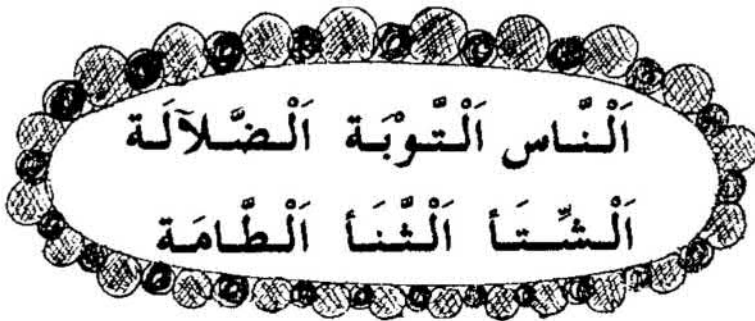

อัล-เกาะมะรียะฮฺ และ อัจ-ซัมสียะฮฺ

อัล-เกาะมะรียะฮฺ คือ ลามที่มีเครื่องหมายสุญ (ْ)
เวลาอ่าน ออกเสียงลาม เช่น

อัจ-ซัมสียะฮฺ คือ ลามที่มีเครื่องหมายสุญ (ْ) ประสม
กับพยัญชนะที่มีเครื่องหมายขัดตะฮฺ (ّ) เวลาอ่านไม่ออก
เสียงลาม เช่น

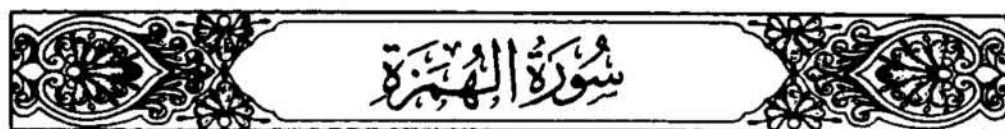

กิจกรรมท้ายบท

๑. ฝึกอ่านคำที่มีอะลิฟลาม อัล-เกาะมะรียะฮฺ และ อັซ-ซัมสียะฮฺ
๒. แบ่งนักเรียนออกเป็น ๒ กลุ่ม กลุ่มแรกออกเสียงคำที่มีอะลิฟลาม อัล-เกาะมะรียะฮฺ และกลุ่มที่สองออกเสียงคำที่มีอะลิฟลาม อັซ-ซัมสียะฮฺ
๓. ให้นักเรียนเขียนคำที่มีอะลิฟลาม อัล-เกาะมะรียะฮฺ และ อะลิฟลาม อັซ-ซัมสียะฮฺ บนกระดานดำ (ซ้ำกันได้) อย่างน้อย ๓ คำ
๔. ครูออกเสียงคำที่เป็น อัล-เกาะมะรียะฮฺ และ อັซ-ซัมสียะฮฺ แล้วให้นักเรียนแยกความแตกต่าง

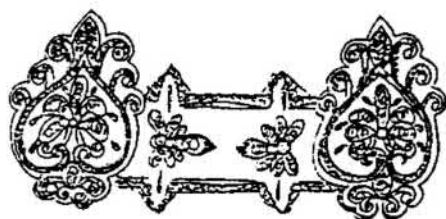

สุเราะฮ์ อัล-ฮุมะซะฮ์

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَيْلٌ لِّكُلِّ هُمَزَةٍ لُّمَزَةٍ ❶ الَّذِي جَمَعَ مَا لَا وَعَدَدَ لَهُ ❷
يَحْسَبُ أَنَّ مَالَهُ أَخْلَدَهُ ❸ كَلَّا لَيُنْبَذَنَّ فِي الْحُطَمَةِ ❹
وَمَا أَذْرَبَكَ مَا الْحُطَمَةُ ❺ نَارُ اللَّهِ الْمَوْقَدَةُ ❻ الَّتِي تَطَّلِعُ
عَلَى الْأَفْعِدَةِ ❼ إِنَّهَا عَلَيْهِمْ مُّوَصَّدَةٌ ❽ فِي عَمْدٍ مُّمدَّدةٍ ❾

กิจกรรมท้ายบท

๑. ครูออกเสียงคำยากในสุเราะฮฺ อัล-ฮุมะซะฮฺ แล้วให้นักเรียนทุกคนออกเสียงตาม
๒. ให้นักเรียนเขียนคำยากในสุเราะฮฺ อัล-ฮุมะซะฮฺ อย่างน้อย ๓ คำ
๓. อ่านและท่องจำสุเราะฮฺ อัล-ฮุมะซะฮฺ อย่างน้อย ๑ ครั้ง

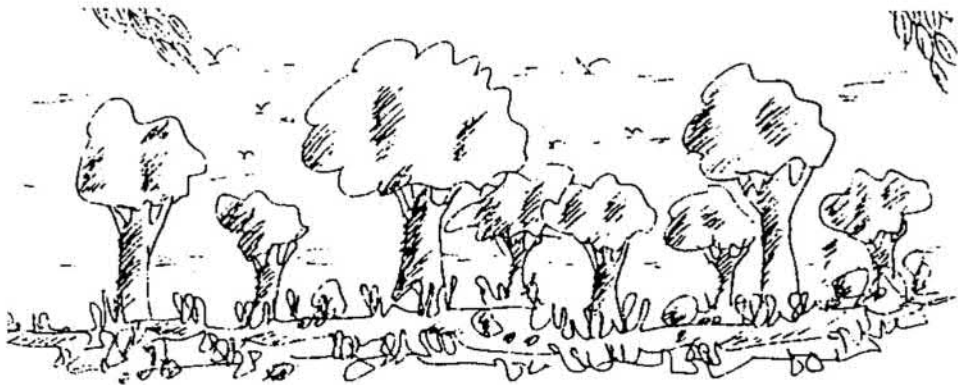

สุเราะฮ์ อัล-อัสร

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالْعَصْرِ ۝١
إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي جُسْرٍ ۝٢
وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَتَوَّصَوْا بِالْحَقِّ وَتَوَّصَوْا بِالصَّبْرِ ۝٣

กิจกรรมท้ายบท

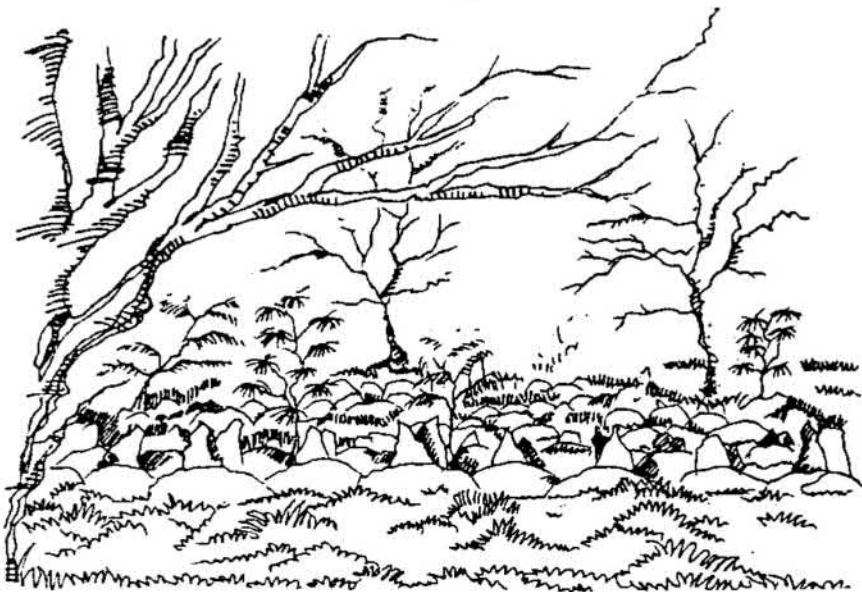
๑. ครูออกเสียงคำยากในสุเราะฮฺ อัล-อัสรฺ แล้วให้นักเรียน
ทุกคนออกเสียงตาม
๒. ให้นักเรียนเขียนคำยากในสุเราะฮฺ อัล-อัสรฺ อย่างน้อย
๓ คำ
๓. อ่านและท่องจำสุเราะฮฺ อัล-อัสรฺ อย่างน้อย ๑ ครั้ง

سُورَةُ التَّكْوِيْنِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْهَنَكُمُ التَّكْوِيْنُ ۝ (1) حَتَّى زُرْتُمُ الْمَقَابِرَ ۝ (2) كَلَّا سَوْفَ
تَعْلَمُونَ ۝ (3) ثُمَّ كَلَّا سَوْفَ تَعْلَمُونَ ۝ (4) كَلَّا لَوْ تَعْلَمُونَ
عِلْمَ الْيَقِيْنِ ۝ (5) لَتَرَوُنَّ الْجَحِيْمَ ۝ (6) ثُمَّ لَتَرَوُنَّهَا
عَيْنَ الْيَقِيْنِ ۝ (7) ثُمَّ لَتُسْأَلُنَّ يَوْمَئِذٍ عَنِ النَّعِيْمِ ۝ (8)

กิจกรรมท้ายบท

๑. ครูออกเสียงคำยากในสุเราะฮฺ อัต-ตะกาษุร แล้วให้นักเรียนทุกคนออกเสียงตาม
๒. ให้นักเรียนเขียนคำยากในสุเราะฮฺ อัต-ตะกาษุร อย่างน้อย ๓ คำ
๓. อ่านและท่องจำสุเราะฮฺ อัต-ตะกาษุร อย่างน้อย ๑ ครั้ง

คณะกรรมการจัดทำหนังสือเรียนอิสลามศึกษา
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓
ตามหลักสูตรอิสลามศึกษา (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๓๗)
ในหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช ๒๕๒๑
(ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๓๓)

ผู้ยกร่างต้นฉบับ

๑. นายอับดุลเลาะห์ ลออแมน	๒๐. นายประยูร จิตโสภา
๒. นายอนันต์ สุวรรณมณี	๒๑. นายอาลี สามารถ
๓. นายสุกรี บาราเฮง	๒๒. นายชาญชัย สันสาคร
๔. นายอับดุลรอเส็ด เจ๊ะเลาะ	๒๓. นายบัสรี ดารากัย
๕. นายสาโรช จรจิตต์	๒๔. นายปรีชา เสกสรร
๖. นายหะมะ หัฎฐเสรี	๒๕. นายมาหะมะ ลาเต๊ะ
๗. นายมาโนช ระวังหิน	๒๖. นายเอกสิทธิ์ ยาโงะ
๘. นายอิสลียาส มายุดิน	๒๗. นางฮัสนะ เจ๊ะอุบง
๙. นายยา ปิยนารา	๒๘. นางสาวสุภาภรณ์ โอสถาพันธุ์
๑๐. นายจรัส วัะสมัน	๒๙. นายสำราญ พฤกษารัตน์
๑๑. นายวาหะ หะยีอาแซ	๓๐. นายฮัสสะ สายสะหล่า
๑๒. นางเยาวพา สะแกคุ้ม	๓๑. นางสาวจริยา เจริญวงศ์
๑๓. นางกรรณิกา สอสมบุรณ์	๓๒. นายอาแซ หะยีมะเซ็ง
๑๔. นางพัชรี ภูบ่ารุง	๓๓. นายพิบูลย์ มะหมัด
๑๕. นางสาวมนทิดา สมฤดี	๓๔. นายอาหะมัด หะบาแย
๑๖. นางสาวอามีเนาะ มามู	๓๕. นายกิบหลี บุญเทียม
๑๗. นางพิรสา ชมธรณินทร์	๓๖. นายสันต์ นิลสมาน
๑๘. นายมูสตอยา ดอมี	๓๗. นายวินัย รอดจ่าย
๑๙. นายนพดล ทัศวา	๓๘. นางสุทิน ทองไสว

ที่ปรึกษา

นายบรรเทา ฤกษ์ดีกุล

ผู้อำนวยการศูนย์พัฒนาหนังสือ
(นายวินัย รอดจ่าย)

ผู้ตรวจและพิจารณาต้นฉบับ

นายอับดุลเลาะห์ ลอแมน

นายอนันต์ สุวรรณมณี

นายสุกรี บาราเฮง

นางจารุณี ฝัฒประการ

นายเอนก รัตน์ปิยะภากรณ์

นางสุทิน ทองใส

นางเรียมพร อธิปอนันต์

บรรณาธิการ

นายสุกรี บาราเฮง

นางสุทิน ทองใส

ปก/ภาพประกอบ

นายอับดุลรอเล็ด เจ๊ะเลาะ

นายชอลาฮุดดีน ดีเยาะ

นายสะการียา กูแม

นายอัลซัน มุस्ताฟา

นายเสรี แวมง

นายอัลดนน มะรอเซ

ศึกษาภัณฑ์พาณิชย์

ISBN 974 01-1706-6 ***

9 789740 117063

เด็กกับแม่และพ่อ

พิมพ์ที่โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว

นางวิรัช พยัคฆ์โส ผู้พิมพ์และจัดพิมพ์

๔๓๐๐๑๕๓